ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το επιχειρηματολογικό άρθρο-
Ένα σενάριο διδασκαλίας για το Δημοτικό Σχολείο

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ

ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΙΩΑΝΝΗ

Επόπτρια: κ. Σακελλαρίου Αγγελική, Επίκουρη καθηγήτρια
Δεύτερη Βαθμολογήτρια: κ. Δημητριάδου Αικατερίνη, Αναπληρώτρια καθηγήτρια

ΦΛΩΡΙΝΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2017

Φύλλο Εξέτασης

1.Επόπτρια: κ. Σακελλαρίου Αγγελική, Επίκουρη Καθηγήτρια
Βαθμός:
Υπογραφή: Ημερομηνία:

2.Δεύτερη Βαθμολογήτρια: κ. Δημητριάδου Αικατερίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Βαθμός: Ημερομηνία:
Υπογραφή:

Γενικός Βαθμός:

Ο συγγραφέας Παπαδάκης Ιωάννης βεβαιώνει ότι το περιεχόμενο του παρόντος έργου είναι αποτέλεσμα προσωπικής εργασίας και ότι έχει γίνει η κατάλληλη αναφορά στις εργασίες τρίτων, όπου κάτι τέτοιο ήταν απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.
Υπογραφή:
Ημερομηνία:

Περιεχόμενα

Περίληψη....4
Εισαγωγή-Θεωρητική τεκμηρίωση του ζητήματος....5
1. Το κειμενικό είδος «άρθρο»....5
2. Επιχειρηματολογία....6
2.1. Η επιχειρηματολογία στο Δημοτικό σχολείο.....6
2.2. Βασικά χαρακτηριστικά του επιχειρηματολογικού λόγου....9
2.3 Κριτική σκέψη και επιχειρηματολογία....11
Μέθοδος....14
1. Συμμετέχοντες....14
2. Ερευνητικά ερωτήματα....14
3. Μέσα συλλογής δεδομένων....14
4. Κριτήριο αξιολόγησης....14
5. Διαδικασία συλλογής δεδομένων....15
1ο Στάδιο-Εισαγωγή στο κειμενικό είδος επιχειρηματολογικό άρθρο/Πρώτη παραγωγή γραπτού λόγου από τους μαθητές.....15
2ο στάδιο- Τίτλος & Εισαγωγική παράγραφος άρθρου.....18
3ο στάδιο-Γλωσσικά χαρακτηριστικά επιχειρηματολογίας και ανασκευή αντίθετων απόψεων.....24
4ο στάδιο-Ανάλυση επιχειρημάτων/Τελική παραγωγή γραπτού λόγου από τους μαθητές....27
Συζήτηση-Συμπεράσματα....34
Βιβλιογραφία....38
Παράρτημα....39

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει ως σκοπό της την εκπόνηση ενός διδακτικού σεναρίου για τους μαθητές. Πιο συγκεκριμένα, αποβλέπει στην επαφή των μαθητών με το κειμενικό είδος "*επιχειρηματολογικό άρθρο*". Υπό αυτή τη θεώρηση, λοιπόν, παρουσιάζονται, αρχικά, τα χαρακτηριστικά του είδους αυτού, αλλά και των συνιστωσών που το απαρτίζουν, δηλαδή του κειμενικού είδους *άρθρο* και του είδους λόγου *επιχειρηματολογία.* Στόχος είναι η προαγωγή του γραπτού λόγου των μαθητών στο συγκεκριμένο κειμενικό είδος. Επίσης, γίνεται λόγος για τον όρο ''κριτική σκέψη'', ο οποίος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την επιχειρηματολογία. Έπειτα, αναλύεται διεξοδικά το διδακτικό σενάριο και η μεθοδολογία που εφαρμόζεται, προκειμένου να υλοποιηθούν οι εν λόγω στόχοι, στο επίπεδο της Στ' τάξης Δημοτικού. Τέλος, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτό το διδακτικό σενάριο, από τα οποία διαφαίνεται και η πρόοδος που συντελείται ως προς τις γνωστικές και τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών.

Πιο συγκεκριμένα, αυτό το διδακτικό σενάριο συνίσταται, αρχικά, στην εξοικείωση των μαθητών με τα βασικά χαρακτηριστικά της επιχειρηματολογίας και του άρθρου και σε μια πρώτη παραγωγή λόγου από τους μαθητές, ένα επιχειρηματολογικό άρθρο με βάση ένα δεδομένο θέμα. Έπειτα, αφού διορθωθούν τα πρώτα κείμενα των μαθητών και επισημανθούν οι ελλείψεις τους, εφαρμόζονται κάποιες διδακτικές παρεμβάσεις στους μαθητές, προκειμένουν να αντιμετωπιστούν αυτές οι ελλείψεις. Τέλος, οι μαθητές καλούνται να γράψουν εκ νέου ένα επιχειρηματολογικό κείμενο με το ίδιο θέμα που είχαν προσεγγίσει κατά την πρώτη φάση του διδακτικού αυτού σεναρίου. Γίνεται, λοιπόν, σύγκριση των αρχικών με τα τελικά κείμενα των μαθητών, προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδός τους. Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, διαπιστώνεται σημαντική βελτίωση του γραπτού λόγου των περισσότερων μαθητών.

λέξεις-κλειδιά: Επιχειρηματολογία, άρθρο, κριτική σκέψη, επιχειρηματολογικό άρθρο, διδακτικό σενάριο

Abstract

The purpose of this work is to materialize a teaching scenario for primary school students. More specifically, it aims at an approach of the writing genre 'Argumentative article' by the students. In this regard, characteristics of this genre, as well as of its components, i.e. the discourse types *article* and *argumentation* are presented. Also the term «Critical thinking», which is inextricably connected with argumentation, is explained. Afterwards, the teaching scenario and the methodology, that is used at the level of the sixth grade of primary school, in order for these goals to be accomplished, are thoroughly analyzed. Finally, the outcome of this scenario is presented, through which the progress in students' cognitive and language skills is revealed.

More specifically, this teaching scenario, initially, aims at the familiarization of students with the basic characteristics of the argumentation and the articles and at an initial writing by the students, an argumentative article, whose subject is given to the students. Later on the undergraduate, after checking the students' first articles and pointing out their deficiencies, implements some teaching interventions, in order for these deficiencies to be fixed. Finally, the students write a new argumentative article with the same subject as the first phase of this teaching scenario. A comparison between the initial and the final students' articles is held, in order for the students' progress to be evaluated. After this teaching scenario is materialized, the writing capabilities of most students are significantly improved.

Keywords: Argumentation, article, critical thinking, argumentative article, teaching scenario

Εισαγωγή-Θεωρητική τεκμηρίωση του ζητήματος

1. Το κειμενικό είδος «άρθρο»

Η διδασκαλία του άρθρου κατέχει σημαντική θέση στο Πρόγραμμα Σπουδών του Δημοτικού. Ήδη από τη δεύτερη τάξη, οι μαθητές ασκούνται στο να εντοπίζουν βασικές πληροφορίες από ένα άρθρο, αλλά και να συγγράφουν τα δικά τους άρθρα. Ακόμα, από την τρίτη τάξη του Δημοτικού, μαθαίνουν να αντιλαμβάνονται τη σημασία που έχουν ο τίτλος και οι εικόνες που πλαισιώνουν ένα άρθρο, και ασκούνται στο να φτιάχνουν οι ίδιοι τίτλους για διάφορα άρθρα.

Το άρθρο σχετίζεται με την επιχειρηματολογία, καθώς έχει ως βασικό του σκοπό την πειθώ και ο αρθρογράφος προσπαθεί να προσεγγίσει το θέμα του τεκμηριωμένα (Τσολάκης κ.ά., 2010). Αυτό είτε μπορεί να συνοδεύεται από την παράθεση των προσωπικών απόψεων του συγγραφέα, όταν το άρθρο είναι επιχειρηματολογικό, είτε όχι, όταν το άρθρο είναι ειδησεογραφικό, καθώς στη περίπτωση αυτή επιδιώκεται η αντικειμενικότητα (Αδαλόγλου, Αυδή, Λόππα, Τάνης , Τσολάκης, 2010).

Βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα του άρθρου είναι η ύπαρξη τίτλου. Παράλληλα, ένα άρθρο συνοδεύεται και από το ονοματεπώνυμο ή ψευδώνυμο του συγγραφέα (Πρασσάς, 2008). Ως προς το περιεχόμενο, το δημοσιογραφικό άρθρο σχετίζεται με την παρουσίαση και ανάλυση γεγονότων, τα οποία είναι επίκαιρα ή, κάποια στιγμή, αποτέλεσαν θέμα επικαιρότητας και εξακολουθούν να διχάζουν την κοινή γνώμη. Έτσι, το δημοσιογραφικό άρθρο μπορεί να πραγματεύεται και ζητήματα του ευρύτερου επιστημονικού, εγκυκλοπαιδικού, αλλά και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος (Τσολάκης κ.ά., 2010).

Τα ειδησεογραφικά και τα επιχειρηματολογικά άρθρα υπάγονται στα δημοσιογραφικά άρθρα. Ένα ειδησεογραφικό άρθρο ακολουθεί τη δομή της αντεστραμμένης πυραμίδας, δηλαδή το άρθρο αρχίζει από το πιο σημαντικό και προχωρεί στο λιγότερο σημαντικό (Αδαλόγλου κ.ά., 2010). Πιο συγκεκριμένα, ένα άρθρο ξεκινάει με τον τίτλο, ο οποίος είναι χαρακτηριστικός του περιεχομένου του, και κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Ακολουθεί η εισαγωγική παράγραφος, η οποία, από άποψη μορφής, διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες· ενδεικτικά, μπορεί να παρατηρείται έλλειψη κενού στην αρχή της παραγράφου, ή μεγαλύτερο κενό μεταξύ της εισαγωγικής και της 2ης παραγράφου, από ,τι μεταξύ των υπολοίπων παραγράφων. Γενικά, όσο ουσιωδέστερη είναι μια πληροφορία, τόσο πιο πάνω τίθεται στο δημοσιογραφικό άρθρο και όλα τα άρθρα ακολουθούν μια ιεράρχηση, που απαρτίζεται από τρία επίπεδα (τιτλικό σύστημα, εισαγωγική περίληψη, σώμα του άρθρου) (Πολίτης, 2014).

Το επιχειρηματολογικό άρθρο δεν ακολουθεί τη δομή της αντεστραμμένης πυραμίδας. Από μορφολογική άποψη, πέρα από την ύπαρξη τίτλου και του ονοματεπωνύμου ή ψευδωνύμου του συγγραφέα, ο Φαρμάκης (2011) αναφέρει την εξής δομή, που χαρακτηρίζει ένα επιχειρηματολογικό άρθρο:

- Πρόλογος: Στο στάδιο αυτό αναφέρεται το θέμα του άρθρου, καθώς και η προβληματική που θα συζητηθεί.
- Κύριο μέρος: Παρατίθενται επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για τη διασαφήνιση της κυρίαρχης ιδέας, την τεκμηρίωση της θέσης που διατυπώθηκε στην εισαγωγική παράγραφο, ενώ καταρρίπτονται τυχόν διαφορετικές θέσεις από την προβαλλόμενη.
- Επίλογος: Στο τέλος του άρθρου, παρουσιάζεται μια συνοπτική θεώρηση των ιδεών που αναπτύχθηκαν στο κύριο μέρος.

Οι τίτλοι των άρθρων είναι σύντομοι και δίνουν πληροφορίες για την είδηση, στην οποία αναφέρονται ή, γενικότερα, για το θέμα το οποίο πραγματεύεται το άρθρο. Συνήθως προσπαθούν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη για να διαβάσει το άρθρο (Ιντζίδης, Παπαδόπουλος, Σιούτης, Τικτοπούλου, 2011). Ο Πολίτης (2014)[1] αναφέρει την τηλεγραφική γλώσσα των τίτλων (Η εξέγερση της πίτσας**,** στην εφημερίδα 'Καθημερινή' 2008) ως βασικό χαρακτηριστικό του άρθρου , ενώ δηλώνει, ως βασικά τους γνωρίσματα, τις ελλειπτικές δομές (Τα όρια της πολυπολιτισμικότητας, στην εφημερίδα

[1] Τα παραδείγματα τίτλων προέρχονται από την έρευνά μας σε διάφορες πηγές και όχι από το 'Πολίτης, 2014'.

‘Ελευθεροτυπία’, 2011), την ονοματική σύνταξη (Ο Πρόεδρος και το σκάνδαλο, στην εφημερίδα ‘Το Βήμα, 2000), την παράλειψη του υποκειμένου (Μην πυροβολείτε τους μετανάστες, στην εφημερίδα ‘NewsTime’, 2009), καθώς και του ποιητικού αιτίου (Η προσβολή των θεσμών, στην εφημερίδα ‘Το Βήμα’, 2011), αλλά και τη χρήση ερωτήσεων (Ο Μπους είναι πράγματι ο χειρότερος πρόεδρος που είχαν ποτέ οι Η.Π.Α.;, στην εφημερίδα ‘Οικονομικός Ταχυδρόμος’, 2003), εκφράσεων της καθομιλουμένης (Δεν υπάρχει!, στην εφημερίδα ‘Ελεύθερος Τύπος’, 2017) αλλά και φορμουλαϊκών εκφράσεων (Για το καλό σου, στην εφημερίδα ‘Ελευθεροτυπία’, 2003’). Παράλληλα, υπογραμμίζει πως η ποιητική των τίτλων χαρακτηρίζεται από υπερβολή (Το φαγοπότι του θανάτου, στην εφημερίδα ‘Το Βήμα’, 1999) , χρήση αριθμών (Αναστάτωση στη Νέα Κίο από καρχαρία 4 μέτρων!, στην ιστοσελίδα ‘www.newsit.gr’, 2017)και σημείων στίξης (Τα «μωρά κατά παραγγελία» μπαίνουν στο... ψυγείο, στην εφημερίδα ‘Το Βήμα’, 2013 **)**, αλλά και λογοπαιγνίων (Δρομο…λόγια αστέγων, στην εφημερίδα ‘Το Βήμα’, 1999) και σχημάτων λόγου (Τα "χρυσά" videogames των 80’s, στην ιστοσελίδα ‘www.in.gr’, 2015), ενώ συχνή είναι και η ύπαρξη διακειμενικότητας (Όχι, δεν είναι τα «κόκκινα» παπούτσια της Ντόροθι. Είναι τα spikes του Τζέρεμι Γουόρινερ, στην εφημερίδα ‘Sportday’, 2005).

2. Επιχειρηματολογία

2.1. Η επιχειρηματολογία στο Δημοτικό σχολείο.

Η χρήση των επιχειρημάτων για την ανάδειξη των απόψεων του πομπού ονομάζεται επιχειρηματολογία. (Γαβριηλίδου, Εμμανουηλίδης, Πετρίδου-Εμμανουηλίδου, 2010). Σκοπός της επιχειρηματολογίας είναι η πειθώ.

Στο Δημοτικό, η διδασκαλία της επιχειρηματολογίας λαμβάνει χώρα από την τρίτη τάξη, με εφαρμογή της σπειροειδούς διάταξης. Αναλυτικότερα, η Μηρτσέκη (2012) υποστηρίζει πως στην Τρίτη Δημοτικού είναι σημαντικό οι μαθητές να κατακτήσουν τον μηχανισμό της επιχειρηματολογίας και να αρχίσουν να εξοικειώνονται με τις πρώτες αιτιολογικές σχέσεις. Μαθαίνουν, δηλαδή, να χρησιμοποιούν φράσεις όπως ‘νομίζω ότι’, ‘θεωρώ ότι’, ‘η άποψή μου είναι πως, ‘πιστεύω πως’, ‘άρα βλέπουμε’, ‘συμπεραίνω πως’ και αρχίζουν να εκφράζουν επιχειρήματα, τα οποία εισάγονται με το ‘γιατί’. Από την άλλη, η Μηρτσέκη (ό.π.) τονίζει πως σ’αυτή την τάξη οι μαθητές είναι δύσκολο να αντιτάξουν τις αντίθετες απόψεις ή να κάνουν υποθέσεις ή να δώσουν ολοκληρωμένα συμπεράσματα, με τη χρησιμοποίηση ενός αναβαθμισμένου λεξιλογίου.

Στην τετάρτη τάξη του Δημοτικού, η Μηρτσέκη (ό.π.) αναφέρει ότι οι μαθητές εξοικειώνονται με νέες αιτιολογικές σχέσεις, οι οποίες εισάγονται με λέξεις και φράσεις όπως ‘Με το αιτιολογικό’ και ‘εξαιτίας’. Παράλληλα, για πρώτη φορά οι μαθητές μαθαίνουν να λαμβάνουν υπόψη τους και τις αντίθετες απόψεις, οι οποίες εισάγονται υπό τη μορφή υποθετικών προτάσεων. Στην Πέμπτη Δημοτικού, για την αποδυνάμωση των αντίθετων απόψεων πλέον χρησιμοποιούνται όχι μόνο υποθετικές, αλλά και αιτιολογικές προτάσεις, ενώ οι μαθητές αποκτούν πλέον περισσότερη ευελιξία στη χρήση συνδετικών σχέσεων, καθώς σ’αυτή την τάξη διδάσκονται οι πρώτες μορφές εισαγωγής δευτερευουσών προτάσεων. Επιπλέον, στην τάξη αυτή είναι πλέον σημαντικό να εφαρμόζουν με επάρκεια τα δομικά στοιχεία της επιχειρηματολογίας, τα οποία, κατά τις Ευαγγέλου και Παπαδημητρίου (2014) είναι η παρουσίαση της θέσης σχετικά με το θέμα στην εισαγωγή του κειμένου, η χρήση επιχειρημάτων και τεκμηρίων για τη στήριξη αυτής της θέσης, η παρουσίαση και η ανασκευή των αντίθετων απόψεων, καθώς και η ύπαρξη ενός συμπεράσματος στο τέλος του κειμένου, το οποίο ενισχύει και τεκμηριώνει τη θέση του συγγραφέα, αλλά και οι προϋποθέσεις, υπό τις οποίες μπορεί η θέση αυτή να ισχύσει. Τέλος, στην έκτη τάξη του Δημοτικού, η Μηρτσέκη (2012) αναφέρει πως οι μαθητές εξοικειώνονται και με τη χρήση αντιθετικών σχέσεων, οι οποίες εισάγονται με λέξεις και φράσεις όπως: ‘Από την άλλη μεριά’, ‘αντιθέτως’, ‘υπάρχει και η αντίθετη πλευρά’, ‘ωστόσο’, ‘πέρα από αυτή τη θέση ή τις θέσεις υπάρχουν και’ και ‘αντιπαραβάλω’. Επίσης, στην τάξη αυτή οι μαθητές αναπτύσσουν την ενσυναίσθησή τους και μπορούν να εξετάσουν ένα θέμα από πολλαπλές οπτικές γωνίες.

Η ανάπτυξη επιχειρηματολογίας ωστόσο, αποτελεί μια απαιτητική γνωστική διαδικασία και σχετικές έρευνες καταδεικνύουν ότι οι μαθητές κατέχουν και χρησιμοποιούν περιορισμένες δεξιότητες επιχειρηματολογίας, ενώ, επιπλέον, αντιμετωπίζουν αρκετές δυσκολίες στην ανάπτυξη των ανάλογων ικανοτήτων. (Kuhn & Udell, 2003, 2007). Το γεγονός αυτό αποδίδεται στις εκπαιδευτικές πρακτικές που εφαρμόζει το εκπαιδευτικό σύστημα, οι οποίες δεν οδηγούν στην επαρκή ανάπτυξη των δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας των μαθητών. Πιο συγκεκριμένα, το πρόβλημα οφείλεται από τη μια στην περιορισμένη χρήση επιχειρηματολογικών κειμένων στην καθημερινή διδασκαλία στην τάξη, καθιστώντας, έτσι, δύσκολη την πρακτική εξάσκηση των μαθητών στις δεξιότητες επιχειρηματολογίας, και, από την άλλη, στην απουσία της χρήσης επιχειρηματολογίας στην καθημερινή αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, αλλά και των ιδίων των μαθητών μεταξύ τους.

Η έρευνα των Rojas-Drummond & Peon, (όπως αναφέρει ο Βασιλειάδης, 2014[2]) που διεξήχθη σε δημοτικά σχολεία του Μεξικού κατέδειξε ότι η ικανότητα επιχειρηματολογίας των μαθητών της Ε΄ και Στ΄ τάξης (10-12 χρονών) που ακολουθούσαν το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα δε βελτιώθηκε ούτε ποσοτικά ούτε ποιοτικά κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Σύμφωνα με τους ερευνητές, το γεγονός αυτό οφείλεται στη διάρθρωση του επίσημου αναλυτικού προγράμματος, το οποίο δεν δίνει ευκαιρίες αλληλεπίδρασης και συζήτησης μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών και των ίδιων των μαθητών μεταξύ τους. Όπως, δηλαδή, αναφέρουν οι ίδιοι ερευνητές, πολλοί εκπαιδευτικοί στα δημοτικά σχολεία του Μεξικού δίνουν έμφαση στη μετάδοση πληροφοριών και γνώσεων και στην επίλυση ασκήσεων παρά στην οικοδόμηση της γνώσης από τους ίδιους τους μαθητές, μέσα από την κοινωνική τους αλληλεπίδραση. Επιπρόσθετα, επισημαίνουν ότι, παρόλο που τα εγχειρίδια που χρησιμοποιούνται στα δημοτικά σχολεία του Μεξικού περιλαμβάνουν δραστηριότητες που δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να συζητήσουν μεταξύ τους σε ομαδικό επίπεδο, οι εκπαιδευτικοί θεωρούν δεδομένο ότι οι μαθητές γνωρίζουν πώς να συζητούν μεταξύ τους και να επιχειρηματολογούν επαρκώς, οπότε δεν προάγουν τη συστηματική και σκόπιμη καλλιέργεια των δεξιοτήτων αυτών. Αποτέλεσμα αυτής της τακτικής είναι οι μαθητές να μην μπορούν να αναπτύξουν αποτελεσματικά την επιχειρηματολογία τους, όταν καλούνται να συζητήσουν με τον εκπαιδευτικό και τους συμμαθητές τους.

Από την άλλη, οι μαθητές που συμμετείχαν στη συγκεκριμένη έρευνα των Rojas-Drummond & Peon και είχαν εκπαιδευτεί κατάλληλα στο να χρησιμοποιούν δεξιότητες επιχειρηματολογίας, παρουσιάστηκαν πιο ικανοί να παράγουν περισσότερα, ποιοτικότερα επιχειρήματα από τους μαθητές που δεν είχαν εξασκηθεί επαρκώς στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων αυτών. Επίσης, αυτοί οι μαθητές βρέθηκε πως διαθέτουν μεγαλύτερη ευχέρεια στην ανάλυση και στην επίλυση προβλημάτων, υπό το πρίσμα διαφορετικών οπτικών γωνιών. Τέλος, φάνηκε ότι η επιχειρηματολογία τους ήταν σαφής και ξεκάθαρη, καθιστώντας την κατανοητή από το σύνολο της τάξης, καθώς αυτοί παρείχαν περισσότερα επιχειρήματα που στηρίζονταν σε δεδομένα. Παρόμοια αποτελέσματα είχαν κι άλλες έρευνες, οι οποίες έδειξαν πως ειδικά σχεδιασμένες δραστηριότητες επιχειρηματολογίας, οι οποίες ενσωματώθηκαν στις καθημερινές διδακτικές πρακτικές της τάξης, βοήθησαν τους μαθητές να αναπτύξουν τις δεξιότητες επιχειρηματολογίας τους (Kuhn et al. 2008).

Τα αποτελέσματα της έρευνας των Rojas-Drummond & Peon αλλά και των άλλων σχετικών ερευνών, δείχνουν ότι είναι δυνατή η καλλιέργεια των δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας στις τελευταίες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Οι ερευνητές επισημαίνουν ωστόσο ότι απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσουν οι μαθητές να αναπτύξουν την ικανότητα επιχειρηματολογίας τους είναι η παροχή κατάλληλης εκπαίδευσης και συστηματικής εξάσκησης από ειδικά εκπαιδευμένους και επιμορφωμένους εκπαιδευτικούς στη θεωρία και πράξη της επιχειρηματολογίας. Αυτοί θα ενεργοποιήσουν τους μαθητές για αυτενεργό μάθηση, έτσι ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν και να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες επιχειρηματολογίας τους και να οικοδομήσουν αποτελεσματικά τη γνώση τους.

βελτίωση των ικανοτήτων επιχειρηματολογίας των μαθητών αναφέρουν οι Rojas-Drummond & Zapata, οι οποίοι, στα πλαίσια της μελέτη τους, δίδαξαν σε μαθητές Ε΄ και Στ΄ τάξης Δημοτικού πώς να

---

[2] Οι έρευνες που ακολουθούν σχετικά με την επιχειρηματολογία στο Δημοτικό σχολείο προέρχονται από το 'Βασιλειάδης, 2014'.

χρησιμοποιούν τη διερευνητική συζήτηση (exploratory talk)[3], έτσι ώστε να κοινωνούν τις ιδέες τους στους συμμαθητές τους με κριτικό και παραγωγικό τρόπο. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης τους, οι μαθητές που διδάχθηκαν να χρησιμοποιούν τη διερευνητική συζήτηση μπόρεσαν να παραγάγουν περισσότερα και πιο ποιοτικά επιχειρήματα, εξέφραζαν τα επιχειρήματά τους με πιο πειστικό και ξεκάθαρο τρόπο και παρείχαν ποιοτικότερη στήριξη στις απόψεις τους με δεδομένα απ' ό,τι οι συμμαθητές τους, οι οποίοι δεν είχαν ασκηθεί στην αξιοποίηση της διερευνητικής συζήτησης. Επικουρικά, οι μαθητές που είχαν διδαχθεί να χρησιμοποιούν τη διερευνητική συζήτηση φάνηκαν, συν τοις άλλοις, να διαθέτουν μεγαλύτερη ευχέρεια στο να επιλύουν προβλήματα.

Μέσα από την ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας, εντοπίζονται διάφορες μελέτες που έγιναν στο Μεξικό και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στα πλαίσια των μελετών αυτών, οι μαθητές συμμετείχαν σε ένα πρόγραμμα, σκοπός του οποίου ήταν η ανάπτυξη της ικανότητάς τους να χρησιμοποιούν τη διερευνητική συζήτηση. Οι Wegerif, Perez, Rojas-Drummond, Mercer & Velez διαπιστώνουν ότι το πρόγραμμα αυτό, που έφερε τον τίτλο 'Thinking Together', είχε θετικά αποτελέσματα τόσο στην ικανότητα των μαθητών να επιχειρηματολογούν σε ατομικό επίπεδο, όσο και στην ικανότητά τους να συνεργάζονται αποτελεσματικά με τα μέλη της ομάδα τους. Σε όλες τις περιπτώσεις, η επιτυχία του προγράμματος σχετιζόταν με την άμεση διδασκαλία και μοντελοποίηση που παρείχε ο εκπαιδευτικός για τη χρήση της διερευνητικής συζήτησης και την ενθάρρυνση των μαθητών να τη χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.

Θετική επίδραση στις ικανότητες επιχειρηματολογίας μαθητών φάνηκε να έχουν και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις που βασίζονται στη χρήση εργαλείων σύγχρονων και ασύγχρονων συζητήσεων μέσω διαδικτύου (Scardamalia, 2003). Αυτά τα εργαλεία βασίζονται στην αντίληψη ότι η οικοδόμηση της γνώσης αποτελεί κοινωνική διαδικασία, κατά την οποία η ανταλλαγή ιδεών και επιχειρημάτων είναι εφικτή (Scardamalia & Bereiter, 1999). Επιπρόσθετα, τέτοια εργαλεία παρέχουν στους μαθητές περισσότερο χρόνο για να σκεφτούν καλύτερα και να δομήσουν πιο αποτελεσματικά τα επιχειρήματά τους, αφού η γραπτή ανταλλαγή απόψεων δίνει την ευκαιρία της άμεσης και μόνιμης καταγραφής της επιχειρηματολογίας των εμπλεκομένων, κάτι που δε συμβαίνει συνήθως στις συζητήσεις που πραγματοποιούνται σε επίπεδο τάξης. Εκεί, τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούνται προφορικά ουσιαστικά χάνονται την ίδια στιγμή (Iordanou, 2013). Η γραπτή καταγραφή της συζήτησης, λοιπόν, δίνει την ευκαιρία στους μαθητές να μελετήσουν την επικοινωνία τους, αφού αυτή έχει πραγματοποιηθεί, και να την προσεγγίσουν κριτικά (Iordanou, ό.π.,). Αυτό φαίνεται να βοηθά την ανάπτυξη των μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών (Kuhn et al., 2008). Τέλος, τα εργαλεία αυτά επιτρέπουν σε μαθητές, οι οποίοι δυσκολεύονται να εκφραστούν προφορικά, να συμβάλουν εποικοδομητικά στη συζήτηση (Asterhan & Eisenmann, 2009,).

Πρόσφατες έρευνες, στα πλαίσια των οποίων αξιοποιούνται τόσο το διαδίκτυο όσο και ειδικά σχεδιασμένα εργαλεία, τα οποία στοχεύουν στην υπέρβαση των δυσκολιών που εμποδίζουν τους μαθητές να δημιουργούν αξιόπιστα επιχειρήματα, τεκμηριώνουν ότι η χρήση της τεχνολογίας μπορεί να στηρίξει τους μαθητές στην προσπάθειά τους να αναπτύξουν δεξιότητες επιχειρηματολογίας (Suthers, 2003).

Εκτός από τις συζητήσεις, που σκοπό είχαν να προάγουν την επιχειρηματολογία, σε μερικές έρευνες χρησιμοποιήθηκε και ο πειραματισμός. Από τις έρευνες αυτές προέκυψε ότι κατάλληλα δομημένα πειράματα, που εμπλέκουν τα παιδιά σε διαλογική συζήτηση, μπορούν να έχουν θετικά αποτελέσματα ως προς την ανάπτυξη της ικανότητας επιχειρηματολογίας των μαθητών (Schwarz, Neuman, Yair, Gil & Ilya, 2003).

Είναι πολύ σημαντικό, σ'ένα επιχειρηματολογικό κείμενο, να λαμβάνονται υπόψη και οι αντίθετες απόψεις. Σύμφωνα με τον Walton (1989), η σωστή επιχειρηματολογία έχει διττό στόχο. από τη μία, ο ένας ομιλητής πρέπει να υποστηρίξει τη θέση του με τα κατάλληλα επιχειρήματα και, από την άλλη, να

---

[3] Διερευνητική συζήτηση (exploratory talk): Στη διερευνητική συζήτηση, κάθε συμμετέχων βασίζεται σε αυτό που είπε η άλλη πλευρά, διατυπώνοντας προτάσεις και αντεπιχειρήματα. Έτσι και οι 2 πλευρές μπορούν να σκεφτούν ορθότερα τις απόψεις και τα επιχειρήματά τους, ενώ παράλληλα δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών λύσεων και προοπτικών στη συζήτηση.

βρει αδυναμίες στα αντεπιχειρήματα του συνομιλητή του, ώστε να τα αντικρούσει. Ακόμα, σύμφωνα με τον Harvey (1999), η πειθώ ενισχύεται με τη χρήση αντεπιχειρημάτων, καθώς ο συγγραφέας αναδεικνύεται ως ένας αντικειμενικός ερευνητής, του οποίου πρωτεύον μέλημα είναι η αποκάλυψη της αλήθειας, και όχι η επικράτηση της θέσης του, και ο οποίος τολμά να αναδείξει τυχόν αντίθετες απόψεις από τις δικές του. Έρευνες, όμως, των Felton και Kuhn (2007) έχουν δείξει ότι οι μαθητές δεν λαμβάνουν υπόψη τις αντίθετες απόψεις κατά τη συγγραφή επιχειρηματολογικών κειμένων, αλλά εστιάζουν στην προβολή της δικής τους άποψης.

2.2. Βασικά χαρακτηριστικά του επιχειρηματολογικού λόγου

Το επιχείρημα ορίζεται ως μια σειρά από προτάσεις, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους και καταλήγουν λογικά σε μια τελική πρόταση, που λέγεται συμπέρασμα. Τα επιχειρήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη μιας θέσης ή την αντίκρουση μιας άλλης. Σκοπός του επιχειρήματος είναι η πειθώ. Αυτό σημαίνει ότι οι προτάσεις που οδηγούν στο συμπέρασμα βρίσκονται σε λογικές σχέσεις μεταξύ τους. Η διαδικασία με την οποία ο νους καταστρώνει ένα επιχείρημα λέγεται συλλογισμός. (Τσολάκης κ.ά., 2010). Παράλληλα, οι Τσολάκης κ.ά. (2010) ορίζουν τα επιχειρήματα ως σειρές προτάσεων που ακολουθούν την εξής χαρακτηριστική δομή: μια σειρά προτάσεων- που ορίζονται ως προκείμενες- αποτελούν τη βάση, πάνω στην οποία τελείται η αποδοχή μιας άλλης πρόταση –το συμπέρασμα- και η οποία συνάδει λογικά με τις προκείμενες.

Σύμφωνα με την Kuhn (1991), το επιχείρημα μπορεί να εξετασθεί υπό δύο σκοπιές. Η μία είναι η θεώρηση του επιχειρήματος ως προϊόντος· υπό τη σκοπιά αυτή, στην οποία υπάγεται και το λογικό επιχείρημα, αυτό σχετίζεται με τη παράθεση αποδεικτικών στοιχείων για την ενίσχυση ενός ισχυρισμού. Η άλλη σκοπιά, κατά την Kuhn (1991), είναι η παρουσίαση του επιχειρήματος ως μια κοινωνική διαδικασία, στην οποία οι δύο πλευρές συνομιλούντων παρουσιάζουν μια σειρά αντιτιθέμενων συλλογισμών. Σύμφωνα με αυτή τη θεώρηση, λοιπόν, το επιχείρημα έχει διαλογική φύση. Κατά τον Graff (2003), αυτή ακριβώς η διαλογική του φύση διευκολύνει και την ανάπτυξη των ατομικών ικανοτήτων ως προς την επιχειρηματολογία. Αναλυτικότερα, με βάση τους Kuhn, Goh, Iordanou και Shaenffield (2008), η διαλογική φύση του επιχειρήματος συνίσταται στο γεγονός πως, όσο ο ένας ομιλητής λαμβάνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τους ισχυρισμούς του συνομιλητή του, πρέπει, παράλληλα, να αναπτύξει μια αποτελεσματική απόκριση, στα πλαίσια της συνέχισης του διαλόγου. Ακόμα, οι Felton και Kuhn (2007) υποστηρίζουν ότι, όταν δύο άνθρωποι διαφωνούν, αμφισβητούν υποθέσεις, ζητάνε αποδείξεις, προβάλλουν αντεπιχειρήματα και διατυπώνουν εναλλακτικές λύσεις. Εν κατακλείδι, θέτουν υπό δοκιμασία ο ένας τη γνώση και τη γνώμη του άλλου.

Όταν η πειθώ έχει ως στόχο την απόδειξη μιας θέσης/άποψης, ο πομπός καταφεύγει στην επίκληση της λογικής και χρησιμοποιεί, εκτός των επιχειρημάτων και τεκμήρια. (Τσολάκης κ.ά., 2010). Οι Αθανασιάδου και Χατζημωυσιάδης (2002) ορίζουν τα τεκμήρια ως τα πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλείται ο πομπός, προκειμένου να υποστηρίξει και να ενισχύσει τη θέση του, ενώ, παράλληλα, αναφέρουν ως κατηγορίες τεκμηρίων τις γενικές αλήθειες, τα γεγονότα, τα παραδείγματα, τα δεδομένα επιστημονικής έρευνας και στατιστικών μελετών, αλλά και τις γνώμες ειδικών.

Οι Τσολάκης κ.ά. (2010), διακρίνουν τα εξής είδη συλλογισμών:

1)Παραγωγικός: Από την ολότητα προκύπτει συμπέρασμα για τα επιμέρους.

Όλοι οι άνθρωποι είναι θνητοί. Ο Σωκράτης είναι άνθρωπος. Άρα ο Σωκράτης είναι θνητός

2)Έμμεσος: Το συμπέρασμα προκύπτει από 2 ή περισσότερες προτάσεις.

Οι πλανήτες είναι ετερόφωτα σώματα. Η Γη είναι πλανήτης. Άρα η Γη είναι ετερόφωτο σώμα.

3)Άμεσος: Το συμπέρασμα προκύπτει από μία, μόνο, πρόταση.

Το τρίγωνο έχει τρεις πλευρές. Άρα το τρίγωνο δεν είναι τετράπλευρο.

4)Επαγωγικός: Από τα επιμέρους εξάγεται συμπέρασμα για την ολότητα.

Η μηλιά και η αχλαδιά είναι οργανισμοί. Η μηλιά και η αχλαδιά είναι φυτά. Άρα τα φυτά είναι οργανισμοί.

5)Αναλογικός:Από τα επιμέρους εξάγεται συμπέρασμα πάλι για τα επιμέρους.
Κάποια καλή μαθήτρια βραβεύτηκε. Η Ελένη είναι καλή μαθήτρια. Άρα η Ελένη είναι πιθανόν να βραβεύτηκε.

Σημαντικό ρόλο στη διατύπωση των επιχειρημάτων διαδραματίζουν οι αιτιολογικές προτάσεις. Αυτές είναι δευτερεύουσες προτάσεις που εισάγονται με τους συνδέσμους*: γιατί, διότι, επειδή, καθώς, εφόσον, αφού* και είναι επιρρηματικές. (Κατσαρού, Μαγγανά, Σκιά, Τσέλιου, 2010). Παράλληλα, σύμφωνα με τη Σακελλαρίου (2015), βασικά γλωσσικά χαρακτηριστικά της επιχειρηματολογίας είναι η ύπαρξη κειμενικών δεικτών, οι οποίοι προσδιορίζουν τη δομή του κειμένου (πρώτον, δεύτερον, τέλος, συμπερασματικά)˙ κάποιοι, δε, από αυτούς (όμως, αλλά, άλλωστε), χρησιμοποιούνται, συχνά, για να εισάγουν στον λόγο ένα αντεπιχείρημα.

Κατά τους Τσολάκη κ.ά. (2010), ένα επιχείρημα θεωρείται έγκυρο, όταν οι προκείμενες οδηγούν λογικά σε ένα σίγουρο συμπέρασμα. Η εγκυρότητα δηλαδή του επιχειρήματος εξαρτάται από τη λογική μορφή του και συγκεκριμένα αφορά τη σχέση μεταξύ των προκειμένων και του συμπεράσματος. Αντίθετα, η αλήθεια σχετίζεται με το περιεχόμενο του επιχειρήματος, και, ειδικότερα, με το εάν οι προκείμενες και το συμπέρασμα ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Γενικότερα, για να θεωρηθεί ένα επιχείρημα και ένας συλλογισμός λογικώς ορθά, πρέπει να είναι και έγκυρα, αλλά και αληθή, ενώ ο συλλογισμός που δίνει ορθό συμπέρασμα καλείται και απόδειξη.

Πολλές φορές, δεν αρκεί η επίκληση στη λογική του δέκτη. Χρειάζεται, επιπλέον, ο δέκτης να διεγερθεί με τα συναισθήματα εκείνα, που θα τον οδηγήσουν να ασπαστεί την οπτική γωνία του πομπού. Συνηθισμένα μέσα για την πρόκληση συναισθημάτων με στόχο την πειθώ είναι η περιγραφή, η αφήγηση, το χιούμορ και η ειρωνεία, κυρίως με στόχο την εξάλειψη τυχόν αντεπιχειρημάτων. Στα πλαίσια αυτά, μια τεχνική πειθούς είναι και η επίθεση στο ήθος του αντιπάλου˙ θεωρείται αθέμιτη τεχνική, καθώς ο πομπός, αντί να αντικρούσει τα επιχειρήματα του τελευταίου, ασκεί κριτική στον χαρακτήρα και την ιδιωτική ζωή του (Τσολάκης κ.ά., 2010).

Εκτός των λογικών επιχειρημάτων που προαναφέρθηκαν, υπάρχουν και τα αξιακά επιχειρήματα. Κατά τον Πολίτη (2006), το αξιολογικό επιχείρημα έχει ψυχολογικό περιεχόμενο και σχετίζεται με μια επιχειρηματολογία ηθικού και υποκειμενικού τύπου, αλλά και με την έννοια της βούλησης. Επίσης, η αποδοχή της θέσης που προβάλλεται δεν εξαρτάται τόσο από την τεκμηρίωσή της, όσο από την αποδοχή μιας ορισμένης κλίμακας αξιών. Ταυτόχρονα, ο Πολίτης (2006) αναφέρει πως η αξιολογική επιχειρηματολογία συνάδει, συνήθως, με την παρουσία της δεοντικής τροπικότητας˙ εκφράσεων, δηλαδή, όπως:
πρέπει, χρειάζεται, είναι ανάγκη, είναι υποχρέωση, επιτρέπεται, απαγορεύεται

Ένα παράδειγμα αξιακού επιχειρήματος είναι το εξής:

> *Υπάρχει εδώ ένα θέμα κύρους, που μόνοι μας το κλονίσαμε. Ο σεβασμός είναι άγραφος νόμος, μια τάξη αναγκαία για την ισορροπία της ζωής, εξασφαλίζει την ομαλή διαδοχή, οργανώνει εσωτερικά τον καινούριο κι ορμητικό φορέα της. Δεν είναι όμως προνόμιο, επιταγή δίχως αντίκρισμα. Η υπεροχή της δεν μπορεί να σταθεί σαν κάτι δεδομένο. Πρέπει να έχει τα πειστήριά της πάντοτε έτοιμα, ακόμη κι αν δεν της το ζητήσει ποτέ κανένας. (...) Audiatur et altera pars. Ο αυτοέλεγχος είναι αναγκαίος. (...) Οι θρασείς θα φύγουν. Θα τους αποβάλει μονάχο του το σώμα της αυριανής κοινωνίας, γιατί χρειάζεται πάντα ένας εσωτερικός νόμος, ένα ηθικό μέτρο, που να οργανώνει τη συμβίωση.*
> (Άγγελος Τερζάκης, Τα παιδιά με τα κλωνάρια στο *Προσανατολισμός στον αιώνα,* Αθήνα: Εκδόσεις των Φίλων, 2000)

2.3 Κριτική σκέψη και επιχειρηματολογία

Η επιχειρηματολογία σχετίζεται με την κριτική σκέψη. Σύμφωνα με τα πορίσματα των Αναγνωστοπούλου κ.ά. (2007), η κριτική σκέψη σχετίζεται με ικανότητες, όπως η ανάλυση των επιχειρημάτων και η εξαγωγή και η χρήση συμπερασμάτων. Επίσης, σχετίζεται με ικανότητες όπως η εστίαση στις ερωτήσεις των συνομιλούντων, η επαλήθευση των υποθέσεων, η απόφαση για δράση και η αλληλεπίδραση με τους άλλους. Επιπλέον, η κριτική σκέψη αποτελεί διαδικασία αξιολόγησης της αυθεντικότητας, της ακρίβειας και της αξίας των γνώσεων και των επιχειρημάτων, ενώ παράλληλα σχετίζεται με βασικές δεξιότητες, όπως η διάκριση μεταξύ βεβαιωμένων γεγονότων και αξιακών ισχυρισμών, ο καθορισμός των αξιόπιστων πηγών και ο διαχωρισμός και η αξιοποίηση των πληροφοριών που ανταποκρίνονται στους στόχους που τίθενται κάθε φορά. Επίσης, σύμφωνα με τον Facione, η επιχειρηματολογία σχετίζεται με την κριτική σκέψη, καθώς η τελευταία συνδέεται με τομείς, όπως:

- ο καθορισμός του αν κάποιες δηλώσεις, περιγραφές, ερωτήσεις, καθώς και γραφικές αναπαραστάσεις εκφράζουν, ή έχουν σκοπό να εκφράσουν επιχειρήματα, τα οποία ενισχύουν ή αντικρούουν ισχυρισμούς και απόψεις
- η αναγνώριση, καθώς και η ικανότητα διάκρισης του κύριου συμπεράσματος, των ισχυρισμών και των προϋποθέσεων που αξιοποιούνται για την ενίσχυση του συμπεράσματος αυτού, επιπλέον στοιχείων που δεν εκφράζονται ρητά, όπως ενδιάμεσα συμπεράσματα, ασταθείς υποθέσεις και προϋποθέσεις, τη συνολική δομή του συλλογισμού και των επιχειρημάτων, καθώς και στοιχείων που συνιστούν λεπτομέρειες και δεν αποτελούν μέρος της συλλογιστικής πορείας
- η ικανότητα αξιολόγησης του κατά πόσο η αποδοχή των προϋποθέσεων ενός επιχειρήματος δικαιολογούν την αποδοχή του τελικού συμπεράσματος
- η προσδοκία και η διατύπωση ερωτήσεων ή αντιρρήσεων καθώς και η εκτίμηση του κατά πόσο αυτές καταδεικνύουν αδυναμίες στην επιχειρηματολογία
- η εκτίμηση του κατά πόσο η επιχειρηματολογία συνίσταται σε αποδεδειγμένες ή εσφαλμένες, αμφίβολες υποθέσεις και προϋποθέσεις και κατά πόσο αυτές επηρεάζουν την ισχύ της
- η διάκριση μεταξύ λογικών και εσφαλμένων συμπερασμάτων
- η αναγνώριση του κατά πόσον επιπλέον πληροφορίες μπορούν να ενισχύσουν ή να αποδυναμώσουν την επιχειρηματολογία
- η παράθεση λόγων για την αποδοχή ενός ισχυρισμού

Όπως αναφέρουν η Αναγνωστοπούλου κ.ά. (2007), κριτική σκέψη ορίζεται ως το είδος σκέψης που χρησιμοποιεί σαφή αξιολογικά κριτήρια για την ανάλυση και επίλυση προβλημάτων, καταλήγει μέσα από τη χρήση κριτηρίων, στη διατύπωση συμπερασμάτων και στη λήψη αποφάσεων και παρέχει στο άτομο την ικανότητα για αυτό-διόρθωση και ευαισθησία στα δεδομένα του περιβάλλοντός του. Η κριτική σκέψη ανήκει στις γνωστικές λειτουργίες (cognition) και εκδηλώνεται από διαθέσεις, όπως η σαφής διατύπωση του ζητήματος ή της ερώτησης, η αναζήτηση του αιτιατού, η αναζήτηση και η χρήση αξιόπιστων πηγών, η χρήση των ικανοτήτων της κριτικής σκέψης του άλλου και η ολική θεώρηση του ζητήματος, με παράλληλη ικανότητα εστίασης στο κύριο σημείο. Νοείται ως ένα σύνολο συλλογισμών, γνωστικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων, καθώς και γνωστικών στάσεων, το οποίο ενεργοποιείται συνδυαστικά κατά περίπτωση. Επίσης, η κριτική σκέψη ορίζεται ως η σκόπιμη, αυτορρυθμιστική κρίση, η οποία οδηγεί στην ερμηνεία, στην ανάλυση, στην αξιολόγηση, στη συνεπαγωγή, στην επεξήγηση των αποδεικτικών, εννοιολογικών, μεθοδολογικών, ή βασισμένων σε κριτήρια ή συμφραζόμενα εκτιμήσεων, πάνω στις οποίες είναι στηριγμένη η κρίση αυτή. (Facione, 1990). Κατά τον ίδιο ερευνητή, οι πυρηνικές δεξιότητες κριτικής σκέψης είναι έξι: η ερμηνεία, η ανάλυση, η αξιολόγηση, η συνεπαγωγή, η επεξήγηση και η αυτορρύθμιση.

Βασικός στόχος του σχολείου θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της κριτικής σκέψης των μαθητών. Εξάλλου, οι ανώτερες νοητικές λειτουργίες, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η κριτική σκέψη επηρεάζουν τη μαθησιακή συμπεριφορά του ανθρώπου. Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, λοιπόν, κατά την Αναγνωστοπούλου κ.ά. (ό.π.), θα επέλθει μόνο μέσα από ανοικτά Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών, τα οποία συμβαδίζουν με την αρχή της ισότιμης πρόσβασης όλων στην εκπαιδευτική διαδικασία και την

αρχή της κοινωνικής δικαιοσύνης στην κατανομή της γνώσης. Επίσης, προκειμένου να αναπτυχθεί η κριτική σκέψη των μαθητών, θα πρέπει να εφαρμοστούν παραγωγικές εκπαιδευτικές πρακτικές, οι οποίες διέπονται από 4 διαστάσεις:

- Διανοητική/πνευματική ποιότητα
- διασύνδεση των γνώσεων
- απόδοση αξίας στη διαφορετικότητα
- υποστηρικτικό περιβάλλον τάξης

Σύμφωνα με την Kuhn (1999), η φιλοσοφία αυτή δεν θα πρέπει να περιορίζεται στα πλαίσια ενός μόνο μαθήματος, αλλά να διαπερνά όλο το αναλυτικό πρόγραμμα, ενώ η Αναγνωστοπούλου κ.ά. (2007) τονίζουν πως, προκειμένου να αναπτυχθεί η κριτική σκέψη των μαθητών, θα πρέπει να μην υπάρχουν αυστηρές οριοθετήσεις μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών, να επιδιώκεται η συγχώνευση και η οριζόντια διασύνδεση[4] διαφόρων επιστημονικών πεδίων, χωρίς όμως να περιορίζεται η ανάδειξη της γνώσης σε καθένα από τα επιστημονικά πεδία, και να δίνεται η ευκαιρία σε μαθητές να επιλέγουν μαθήματα που υπόκεινται στα ενδιαφέροντά τους, με απαραίτητη προϋπόθεση όμως τα κριτήρια αυτών των επιλογών να μην είναι εξωτερικά ως προς τους σκοπούς της εκπαίδευσης.

Ο Facione (1990) δίνει τον ορισμό των κριτικά σκεπτόμενων ανθρώπων. Αυτοί διακατέχονται εκ φύσεως από περιέργεια, είναι ανοιχτόμυαλοι, ευέλικτοι, δίκαιοι στις κρίσεις τους, έχουν την επιθυμία να είναι καλά πληροφορημένοι και να αναζητούν πληροφορίες και λύσεις για τα θέματα που ερευνούν, είναι μεθοδικοί κατά τη διατύπωση εκτιμήσεων, αντιλαμβάνονται τις διαφορετικές οπτικές ενός ζητήματος και είναι θετικοί στο να αναβάλουν την κρίση τους κάθε φορά που προκύπτουν νέα δεδομένα και προοπτικές. Επίσης, η Αναγνωστοπούλου κ.ά. (2007) τονίζουν πως οι κριτικά σκεπτόμενοι άνθρωποι χαρακτηρίζονται από διεξοδική διερεύνηση των υποθέσεων, ώστε να καταλήγουν σε εναλλακτικούς τρόπους σκέψης και διαδικασίες, καθώς και την ικανότητα να διατυπώνουν εναλλακτικές κρίσεις και να τις στοιχειοθετούν. Επίσης, επισημαίνουν πως, προκειμένου οι άνθρωποι αυτοί να αποκομίσουν τα μέγιστα οφέλη από την εκπαιδευτική διαδικασία, αυτή θα πρέπει να συνίσταται σε δραστηριότητες που να ανταποκρίνονται στα διαφορετικά προφίλ των μαθητών και επιτρέπουν την εξοικείωσή τους με ένα ευρύ φάσμα στρατηγικών μάθησης. Προκειμένου, λοιπόν, οι μαθητές αυτοί να συμμετέχουν στα δρώμενα της διδασκαλίας με ενδιαφέρον, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και παιδαγωγικής. Επιπλέον, οι ερευνητές προτείνουν κάποιες διδακτικές προσεγγίσεις, οι οποίες μπορούν να υποστηριχτούν από τη σύγχρονη τεχνολογία και μπορούν να συντελέσουν στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης:

- Αγκυροβολημένη διδασκαλία: Δίνει έμφαση στην απόκτηση χρηστικής γνώσης κατά ευέλικτο τρόπο και μέσα σε σύγχρονα περιβάλλοντα δράσης, με στόχο την επίλυση προβλημάτων και με αξιοποίηση εποπτικών μέσων.
- Διδασκαλία της 'τυχαίας πρόσβασης': Δίνει έμφαση σε ικανότητες που ευέλικτα μπορούν να εφαρμοστούν σε σύνθετες εργασίες. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τη θέαση πολλών όψεων ενός θέματος ή προβλήματος, σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και με διαφορετικούς σκοπούς.
- Γνωστική μαθητεία: Αρχικά, ο εκπαιδευτικός επιδεικνύει στους μαθητές τρόπους αξιοποίησης της διδαχθείσας γνώσης σε αυθεντικές καταστάσεις. Στη συνέχεια, τους βοηθάει να αποκτήσουν γνώσεις για μια συγκεκριμένη κατάσταση. Τέλος, επιδιώκεται η εκμάθηση σε πιο πολύπλοκες καταστάσεις. Έτσι, οι μαθητές αρχικά υιοθετούν τις στρατηγικές του εκπαιδευτικού, αλλά αυτός σταδιακά απομακρύνεται βαθμιαία, προκειμένου οι μαθητές να δράσουν αυτόνομα.

Επικουρικά, οι ερευνητές προτείνουν μια σειρά διαδικασιών και δραστηριοτήτων, όπως είναι η σύγκριση, η συσχέτιση, η αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων, η ανάλυση, η δημιουργική σύνθεση και η αξιολόγηση. Βέβαια, όπως τονίζουν, πέρα από την επιλογή των δραστηριοτήτων αυτών, εξίσου σημαντική είναι και η προσεκτική επιλογή των στόχων και των ενοτήτων που θα ληφθούν υπόψη.

---

[4] Οριζόντια διασύνδεση: Στο επίπεδο του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών, η οριζόντια διασύνδεση ορίζεται ως η κατάλληλη οργάνωση της διδακτέας ύλης κάθε γνωστικού αντικειμένου, προκειμένου να εξασφαλίζεται η επεξεργασία θεμάτων από πολλαπλές οπτικές γωνίες.

Η Kuhn (1999) υποστηρίζει ότι η κριτική σκέψη σχετίζεται με την καλλιέργεια των μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών. Πιο συγκεκριμένα, η Kuhn αναφέρει ότι η κριτική σκέψη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις τρεις μεταγνωστικές πτυχές: τη μεταγνώση, τη μεταστρατηγική και την επιστημολογική. Έτσι, η Kuhn αναφέρει ότι οι μαθητές με ανεπτυγμένες μεταγνωστικές ικανότητες είναι σε θέση να δικαιολογούν γιατί γνωρίζουν κάτι, να ελέγχουν τις πεποιθήσεις τους και να κατανοούν ότι αυτές υπόκεινται σε εξέλιξη από τις επιδράσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος, αλλά και να αξιολογούν τους ισχυρισμούς των συνομιλητών τους, ενώ αναφέρει τα ευρήματα του Paul (1990), σύμφωνα με τα οποία η κριτική σκέψη συνίσταται στην ικανότητα των μαθητών να γνωρίζουν για τον τρόπο με τον οποίον σκέφτονται.

Η Αναγνωστοπούλου κ.ά. (2007) αναφέρουν πως η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών θα επέλθει μέσα από σχολικά προγράμματα, τα οποία πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις, σύμφωνα με τα πορίσματα του Young (2006):

- Η γνώση δεν είναι προσδιορισμένη εκ των προτέρων και εξαρτάται από τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια, μέσα στα οποία παράγεται
- Η γνώση δεν θα πρέπει να υπάγεται στην επιρροή συγκεκριμένων ανταγωνιστικών κοινωνικών ομάδων
- Η γνώση δεν πρέπει να αποτελεί μια ακόμα κοινωνική πρακτική, αλλά να υπάρχει σαφής κατανόηση της διαφοροποίησης μεταξύ γνωστικών αντικειμένων και επιστημονικών πεδίων, καθώς και μεταξύ καθημερινής-πρακτικής και θεωρητικής-επιστημονικής γνώσης.

Σύμφωνα με τον Dewey (1916, όπως αναφέρεται στο Cahan, 1994), η κριτική σκέψη, όπως και όλη η φιλοσοφία που πρέπει να διαπνέει το σχολείο, οφείλει να στοχεύει στην ανάπτυξη του ατόμου ως αυθύπαρκτης προσωπικότητας, ενώ η εκπαίδευση θα πρέπει να καλλιεργεί στον μαθητή την ικανότητα να αξιοποιεί τη λογική, για να αντιμετωπίζει μια ευρεία ποικιλία σύνθετων προβλημάτων. Ακόμα, ένα βασικό σημείο για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών, σύμφωνα με την Kuhn (1999), είναι η ανάπτυξη της κατανόησης από πλευράς των μαθητών ότι οι ισχυρισμοί είναι, στην ουσία, η έκφραση των απόψεων του πομπού, κατανόηση, την οποία αποκτούν, σύμφωνα με τα πορίσματα των Olson και Astington (1993), σε ηλικία μεταξύ των τριών και πέντε ετών.

Ακόμα, οι μαθητές με ανεπτυγμένη την επιστημολογική γνώση, η οποία, κατά την Kuhn (1999), είναι η πιο στοιχειώδης πτυχή της κριτικής σκέψης, διαθέτουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν, ότι, ενώ όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα να έχουν την άποψή τους, εντούτοις κάποιες απόψεις δεν είναι τόσο έγκυρες όσο άλλες, ενώ, κατά τους Felton και Kuhn (2007), μπορούν να διερωτώνται πώς γνωρίζουν κάτι, αλλά και τι μέσα διαθέτουν, για να υποστηρίζουν τις πεποιθήσεις τους. Κατά τους Felton και Kuhn (2007), η κριτική σκέψη των μαθητών θα μπορεί να αναπτυχθεί μόνο αν αυτοί επιδίδονται σε δραστηριότητες που έχουν νόημα γι'αυτούς, ενώ, παράλληλα, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επιχειρηματολογία και τη διδασκαλία της.

Η ενίσχυση, λοιπόν, της κριτικής σκέψης των μαθητών και, κατ'επέκταση της ικανότητας τους να αναπτύσσουν σωστή επιχειρηματολογία κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική και για τη σχολική, αλλά και για τη μετέπειτα ζωή τους. Έτσι, στο διδακτικό σενάριο που πραγματεύεται η παρούσα εργασία, στόχος είναι, αρχικά, να διαγνωστεί το επίπεδο κριτικής σκέψης και ικανότητας επιχειρηματολογίας των μαθητών της Στ' τάξης ενός Δημοτικού Σχολείου και, ανιχνεύοντας τις αδυναμίες των μαθητών αυτών μέσα από μία πρώτη παραγωγή γραπτού λόγου, να εφαρμοστεί μια σειρά διδακτικών παρεμβάσεων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν. Όλα αυτά γίνονται στο πλαίσιο της προσέγγισης, από την πλευρά των μαθητών, του κειμενικού είδους *επιχειρηματολογικό άρθρο*, που αποτελεί βασικό κειμενικό είδος με το οποίο οι μαθητές έρχονται σε επαφή διαμέσου διαφόρων πηγών σε πολλές περιστάσεις της ζωής τους.

Μέθοδος

1. Συμμετέχοντες

Το διδακτικό σενάριο που σχεδιάσαμε εφαρμόστηκε στο 6ο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας και, πιο συγκεκριμένα, στο τμήμα Στ'2. Το τμήμα αυτό απαρτίζεται από 20 μαθητές, εκ των οποίων οι 11 είναι αγόρια και τα 9 κορίτσια. Εντοπίσαμε κάποιες ελλείψεις στους μαθητές, σε τομείς, όπως η ορθογραφία, η παραγωγή γραπτού λόγου και το γεγονός πως όταν προσέγγιζαν ένα κείμενο, το διάβαζαν πολύ βιαστικά και δεν εστίαζαν σε πτυχές, όπως ο τίτλος του άρθρου και η εισαγωγική παράγραφος.

2. Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που θέσαμε, στα πλαίσια της εργασίας αυτής, ήταν τα εξής:

- Ποιες είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές κατά τη συγγραφή ενός επιχειρηματολογικού άρθρου;
- Σε ποιο βαθμό μπορεί να βελτιωθεί η παραγωγή γραπτού λόγου των μαθητών, μετά από την εφαρμογή διδακτικών παρεμβάσεων, επικεντρωμένων κάθε φορά σε συγκεκριμένες δυσκολίες των μαθητών;

3. Μέσα συλλογής δεδομένων

Ο βασικός άξονας του διδακτικού, αυτού, σεναρίου είναι η συγγραφή ενός επιχειρηματολογικού άρθρου από την πλευρά των μαθητών, με βάση ένα δεδομένο θέμα. Η συγγραφή αυτή υλοποιείται τόσο στο αρχικό, όσο και στο τελικό στάδιο του διδακτικού σεναρίου. Με βάση τις ελλείψεις που προκύπτουν από την αρχική παραγωγή λόγου από τους μαθητές, η οποία, μαζί και με την τελική παραγωγή λόγου των μαθητών, αναλύονται στη συνέχεια της εργασίας, δημιουργείται μια σειρά φύλλων εργασίας, τα οποία απαρτίζονται από ασκήσεις που αφορούν τους τομείς αυτούς, στους οποίους οι μαθητές αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Όλα αυτά τα μέσα παρουσιάζονται διεξοδικώς αμέσως παρακάτω, στο στάδιο της ανάλυσης της διαδικασίας συλλογής δεδομένων.

4. Κριτήριο αξιολόγησης

Στα πλαίσια της αξιολόγησης των γραπτών των μαθητών, και σύμφωνα με τις Αδαλόγλου (2007) και Φτερνιάτη (2013), θα αξιοποιηθεί ο παρακάτω πίνακας, ο οποίος φέρει τις παραμέτρους της αναλυτικής αξιολόγησης, με προσαρμογή στις απαιτήσεις του διδακτικού, αυτού, σεναρίου. Ο πίνακας αυτός διαφοροποιείται από αυτόν που προτείνει η Αδαλόγλου ως προς τις κατηγορίες της αναλυτικής βαθμολογίας στις οποίες θα εστιάσουμε, προκειμένου να αξιολογήσουμε τα γραπτά των μαθητών. Παράλληλα, εκτός από την αναλυτική βαθμολογία, τα γραπτά των μαθητών θα βαθμολογηθούν και ως σύνολο:

Κατηγορίες της αναλυτικής βαθμολογίας	Γραπτή έκφραση					
Σαφής άποψη για το θέμα						
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις						
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη						
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων						
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου						
Συνοχή						

Ειδικότερα, ως προς την πέμπτη κατηγορία, εξετάζεται αν τα γραπτά των μαθητών φέρουν τίτλο, ημερομηνία και το όνομα του συγγραφέα, καθώς και εισαγωγική παράγραφο, η οποία να διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες. Ως προς την έκτη κατηγορία, εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο δομείται η σημασία ενδοκειμενικά. Ο όρος συνοχή, δηλαδή, αναφέρεται στα γλωσσικά μέσα, με τα οποία οι προτάσεις συνδέονται μεταξύ τους, προκειμένου να αποτελέσουν μεγαλύτερες ενότητες λόγου. Είναι η ιδιότητα αυτή, κατά τους Halliday και Hasan (1976) (όπως αναφέρεται στη Βλάχου, ό.π.) που διαφοροποιεί ένα κείμενο από ένα τυχαία επιλεγμένο σύνολο προτάσεων. Η θεμελίωσή της, δε, επιτυγχάνεται μέσα από τη σύνδεση διαδοχικών εκφωνημάτων με συγκεκριμένα στοιχεία. Επιπλέον, κατά τους Αδαλόγλου κ.ά. (2010), η συνοχή υφίσταται, όταν η ερμηνεία και η κατανόηση ενός στοιχείου της πρότασης και του κειμένου εξαρτάται από την ερμηνεία κάποιου άλλου και όλα τα στοιχεία μιας πρότασης συνδέονται μεταξύ τους φυσικά και λογικά.

Οι αριθμοί που αναγράφονται στη δεύτερη γραμμή του πίνακα συνιστούν μια κλίμακα βαθμολόγησης των γραπτών των μαθητών, με βάση τα προαναφερθέντα κριτήρια, και μεταφράζονται ως εξής:
1-φτωχό, 2-αδύνατο, 3-μέτριο, 4-καλό, 5-πολύ καλό, 6-άριστο. Έπειτα, εφαρμόζοντας την απλή μέθοδο των τριών, θα προκύψει και η τελική βαθμολογία των γραπτών των μαθητών στην κλίμακα του 10.

5. Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Επιγραμματικά, το διδακτικό σενάριο συνίσταται στα εξής στάδια:

- Ένα διδακτικό δίωρο, κατά το οποίο γίνεται εισαγωγή στο κειμενικό είδος "*επιχειρηματολογικό άρθρο*", καθώς και η πρώτη παραγωγή λόγου από τους μαθητές
- Δύο διδακτικά δίωρα, στα οποία οι μαθητές εξοικειώνονται με τον ορθό τρόπο προσέγγισης των τίτλων και των εισαγωγικών παραγράφων ενός άρθρου
- Ένα διδακτικό δίωρο, στη διάρκεια του οποίου οι μαθητές μυούνται στα γλωσσικά χαρακτηριστικά της επιχειρηματολογίας και εξασκούνται στην ανασκευή των αντίθετων απόψεων
- Ένα διδακτικό δίωρο, στο οποίο, αρχικά, οι μαθητές εξοικειώνονται με την ανάλυση επιχειρημάτων και, στη συνέχεια, καλούνται να γράψουν, εκ νέου, ένα επιχειρηματολογικό άρθρο, με το ίδιο θέμα που είχαν πραγματευτεί κατά το πρώτο στάδιο

1ο Στάδιο-Εισαγωγή στο κειμενικό είδος επιχειρηματολογικό άρθρο/Πρώτη παραγωγή γραπτού λόγου από τους μαθητές.

Το στάδιο αυτό διήρκησε ένα διδακτικό δίωρο. Αρχικά, αναγράψαμε στον πίνακα τη φράση 'Επιχειρηματολογικό άρθρο'. Αναλύθηκαν τα επιμέρους στοιχεία της φράσης αυτής, δηλαδή η επιχειρηματολογία και το άρθρο. Με τις κατάλληλες ερωτήσεις μας, οι μαθητές μπόρεσαν από μόνοι τους να αντιληφθούν τα βασικά χαρακτηριστικά τόσο της επιχειρηματολογίας, όσο και του άρθρου, ενώ, παράλληλα, αντιλήφθηκαν ότι ένα επιχειρηματολογικό άρθρο πρέπει να φέρει όλα αυτά τα χαρακτηριστικά. Αυτό προκύπτει από τις απαντήσεις των μαθητών στις ερωτήσεις αυτές. Με το πέρας αυτής της διαδικασίας, διανεμήθηκαν στους μαθητές τα εξής 2 φυλλάδια, τα οποία συνοψίζουν τα χαρακτηριστικά αυτά:

Άρθρο

•**Έχει πάντα τίτλο (**Βασικό χαρακτηριστικό του άρθρου)

•Η πρώτη παράγραφος (εισαγωγική) **διαφέρει από τις υπόλοιπες** (Δεν έχει κενό στην αρχή της παραγράφου, αλλά έχει μεγαλύτερη απόσταση από τη 2η παράγραφο, απ'ό,τι έχουν οι άλλες παράγραφοι μεταξύ τους)

•Κάτω από το άρθρο, **γράφουμε το όνομα του συγγραφέα και την ημερομηνία.**

Επιχειρηματολογία

•Πρέπει να έχω ξεκάθαρη θέση-άποψη για το θέμα.

•Χρησιμοποιώ λογικά επιχειρήματα.

•**Λέω και την αντίθετη άποψη (με τα επιχειρήματά μου μετά θα την αποδυναμώσω)**

•**<u>Τεκμήρια:</u>**

Ø Παραδείγματα
Ø Αλήθειες
Ø Αριθμητικά δεδομένα
  Ø Στατιστικά στοιχεία
Ø Γεγονότα
Ø Απόψεις ειδικών – αυθεντίες (Λέγεται **επίκληση στην αυθεντία)**
Ø Πειραματικά δεδομένα
Ø Αποτελέσματα ερευνών

•**<u>Επίκληση στο συναίσθημα:</u>**

Διάφορα συναισθήματα (Οργή, μίσος, φόβος, αγανάκτηση, αγωνία, αλλά και ελπίδα, αισιοδοξία)

Χρησιμοποιούνται τα σχήματα λόγου (**μεταφορές, παρομοιώσεις, προσωποποιήσεις)**, αλλά και **χιούμορ** και **ειρωνεία**

•Πρέπει να υπάρχει ένα τελικό συμπέρασμα, **που να συμφωνεί και να ενισχύει την άποψή μου**

Χρησιμοποιώ:

•Αιτιολογικές προτάσεις
(γιατί, αφού, επειδή, καθώς)

•Λέξεις και φράσεις που δηλώνουν συμπέρασμα-αποτέλεσμα:
(επομένως, συνεπώς, συμπερασματικά, άρα, κατά συνέπεια, όπως προκύπτει, ανακεφαλαιώνοντας, γι΄ αυτό το λόγο, αυτό οφείλεται σε, αυτό έχει ως αποτέλεσμα, για τους παραπάνω λόγους)

Παράλληλα, διανεμήθηκαν 2 επιχειρηματολογικά άρθρα στους μαθητές, οι οποίοι κλήθηκαν να εντοπίσουν σ'αυτά τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά:

Το παιχνίδι του εύκολου κέρδους

Σε λίγο καιρό πρόκειται να κυκλοφορήσει ένα καινούριο λαχείο, το ξυστό – αυτό δηλαδή που ξύνοντάς το γνωρίζεις αμέσως αν κέρδισες ή όχι. Έρχεται να προστεθεί στα τόσα άλλα που κυκλοφορούν, όπως το Λαϊκό, το Εθνικό, το ΛΟΤΤΟ ή το ΠΡΟΠΟ, το Σουίπ-στεϊκ, και να συμπληρώσει τη φρενιασμένη αναζήτηση στο κυνήγι της τύχης. Σ' όλα αυτά λογάριασε και το μεγάλο Κρατικό Λαχείο, που με την κλήρωση του υποδεχόμαστε, έτσι για το γούρι, τον καινούριο χρόνο. Εκατομμύρια άτομα και δισεκατομμύρια χρήματα εμπλέκονται στη διαδικασία του παιχνιδιού. Αμέτρητες ώρες ξοδεύονται στο παίξιμο και απροσμέτρητες ελπίδες γεννιούνται για το πιθανό κέρδος.

Ίσως κάποιος σκεφτεί: «Δεν είναι "χρήσιμο" να προσδοκάς ότι με ένα ευρώ, ή έστω κάτι παραπάνω, μπορείς να ζήσεις μιαν άλλη πραγματικότητα με τη λάμψη του χρήματος, να ξεφύγεις έτσι εύκολα από έναν κόσμο γεμάτο μιζέρια, κακομοιριά, απογοητεύσεις, βάσανα και πιέσεις, να γευτείς όσα η παιδική φαντασία μας πάντα ήθελε;». Από μια άποψη μπορεί να είναι «χρήσιμο», ιδιαίτερα για άτομα που οι στόχοι τους είναι συγκεκριμένοι και επικεντρωμένοι σε μια υλιστική αντίληψη για τη ζωή, σε μια αντίληψη ότι με το χρήμα μπορείς να κατορθώσεις οτιδήποτε. Ωστόσο, στο κυνήγι των τόσο αβέβαιων προοπτικών, οι κερδισμένοι είναι λίγοι. Για τους πολλούς, τους «χαμένους», η εμμονή στο παιχνίδι της τύχης είναι αποπροσανατολιστική από πιο σημαντικούς στόχους και οδηγεί ουσιαστικά στην απραξία.

Σήμερα, ίσως περισσότερο από άλλοτε, η εύκολη ζωή προβάλλει ως ένα «πρότυπο», που υιοθετείται όλο και περισσότερο από όλο και περισσότερους, που πιστεύουν ότι σε μια κοινωνία με τις μεγάλες κοινωνικές ανισότητες, άδικη και αναξιοκρατική, δε βρίσκει ανταπόκριση, αναγνώριση και ανταμοιβή η προσπάθεια μέσα από την εργασία για το κοινωνικό ανέβασμά τους.

Κούλα Κασιμάτη, *Περιπλάνηση στην επικαιρότητα*
(Τυπωθήτω, Δαρδανός, Αθήνα, 1996)

Πρέπει να τρώμε πρωινό;

Η πιο σημαντική συνήθεια διατροφής που πρέπει ν' ακολουθήσει ένα παιδί για όλη τη διάρκεια της ζωής του είναι η λήψη πρωινού γεύματος.

Στη χώρα μας συνεχώς αυξάνεται ο αριθμός των παιδιών που δεν τρώνε πρωινό. Τα παιδιά αυτά υποστηρίζουν ότι ξυπνούν αργά και, αν φάνε πρωινό, δεν προλαβαίνουν να πάνε στην ώρα τους στο σχολείο. Άλλα πάλι θεωρούν ότι με τη λήψη πρωινού ανακατεύεται το στομάχι τους στο σχολικό λεωφορείο.

Καλό είναι τα παιδιά να ξυπνούν νωρίτερα και να λαμβάνουν ένα ισορροπημένο πρωινό, χωρίς να βιάζονται, ή, ακόμα, να μάθουν να το προετοιμάζουν μόνα τους. Μελέτες έχουν δείξει ότι τα παιδιά τα οποία δεν τρώνε πρωινό έχουν μικρότερη

επίδοση στις εργασίες που απαιτούν συγκέντρωση και εγρήγορση, ενώ μοιάζουν πολλές φορές πιο κουρασμένα και νωχελικά.

Ένας κύριος λόγος για τη μειωμένη επίδοση στο σχολείο όταν το παιδί δεν παίρνει πρωινό είναι η μείωση των επιπέδων γλυκόζης στο αίμα, με αποτέλεσμα ο εγκέφαλος και το νευρικό σύστημα να μη λειτουργούν σωστά. Γι' αυτό χρειάζονται μικρά και συχνά γεύματα, κυρίως «δεκατιανό». Τέλος, ένα ισορροπημένο πρωινό ή κολατσιό με φυτικά λιπαρά χορταίνει το παιδί και το εμποδίζει από παχυντικά σνακ ανάμεσα στα γεύματα, που ενοχοποιούνται για την παχυσαρκία.

Επομένως, αν και υπάρχει η άποψη ότι το πρωινό δεν είναι σημαντικό, κάτι τέτοιο, τελικά, δεν ισχύει. Πρέπει, λοιπόν, τα παιδιά κάθε μέρα να τρώνε το πρωινό τους, ώστε να διατηρήσουν την καλή τους υγεία και να έχουν την απαραίτητη ενέργεια για το σχολείο, αλλά και για τις υπόλοιπες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της ημέρας τους.

Δημήτριος Χιώτης, Παιδίατρος-Ενδοκρινολόγος
Ένθετο Popular Medicine, εφημερίδα Η Καθημερινή, 2006 (Διασκευή)

(http://anoixtosxoleio.weebly.com/uploads/8/4/5/6/8456554/epicheirimatologika-keimena.pdf)

Τέλος, οι μαθητές κλήθηκαν να γράψουν το δικό τους επιχειρηματολογικό άρθρο, με το εξής θέμα: 'Τις τελευταίες μέρες γίνεται μεγάλη συζήτηση σχετικά με το αν πρέπει τα παιδιά να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ή όχι. Καλείσαι, σαν μέλος της σχολικής εφημερίδας, να γράψεις ένα άρθρο, στο οποίο παρουσιάζεις τη γνώμη σου για το θέμα αυτό και προσπαθείς να πείσεις τους αναγνώστες ότι η άποψη αυτή είναι σωστή.'

Από το αρχικό, αυτό, στάδιο του διδακτικού σεναρίου, προέκυψε ότι οι πλειοψηφία των μαθητών ανταποκρίθηκε επιτυχώς στην αξιοποίηση των δομικών χαρακτηριστικών του άρθρου. Παράλληλα, τα περισσότερα γραπτά των μαθητών χαρακτηρίζονταν από συνοχή, ενώ αξιοποίησαν και αιτιολογικές και συμπερασματικές προτάσεις. Από την άλλη, τομείς, στους οποίους διαπιστώθηκαν ελλείψεις από την πλευρά των μαθητών, ήταν η ύπαρξη σαφούς άποψης για το θέμα, καθώς και η ανασκευή αντίθετων απόψεων. Ως προς την τελευταία περίπτωση, δε, χαρακτηριστικό ήταν το φαινόμενο όχι απλώς της έλλειψης ανασκευής, αλλά και της ενίσχυσης της αντίθετης άποψης, με τη χρήση μεθόδων, όπως η αξιοποίηση τεκμηρίων και επίκλησης στο συναίσθημα, κάτι που αντιβαίνει στα πορίσματα της βιβλιογραφίας, σύμφωνα με την οποία, όπως αναλύθηκε και παραπάνω, οι μαθητές δεν λαμβάνουν υπόψη τους τις αντίθετες απόψεις κατά τη συγγραφή ενός επιχειρηματολογικού κειμένου. (Felton & Kuhn, 2007). Επιπλέον, διαπιστώθηκαν ελλείψεις των παιδιών ως προς την αξιοποίηση πετυχημένων τίτλων και εισαγωγικών παραγράφων.

2ο στάδιο- Τίτλος & Εισαγωγική παράγραφος άρθρου.

Το στάδιο αυτό διήρκησε 2 διδακτικά δίωρα. Με την έναρξη του πρώτου διδακτικού δίωρου, πραγματοποιήθηκε μια συζήτηση με τους μαθητές, κατά την οποία επισημάνθηκαν, χωρίς την ύπαρξη εξατομίκευσης, οι ελλείψεις τους κατά την πρώτη παραγωγή λόγου, με παράλληλη χρήση θετικής ανατροφοδότησης. Έπειτα, διανεμήθηκαν αυτά τα 2 άρθρα στους μαθητές.

Ναι στην εγκαθίδρυση του τραμ!!!

Στην τελική ευθεία βρίσκεται η δημιουργία του τραμ στην Αθήνα. Μεγάλη συζήτηση γίνεται για το αν η ιδέα αυτή θα προσφέρει πολλά θετικά για τον τόπο ή θα δημιουργήσει κινδύνους. Υπάρχουν, δηλαδή, πολίτες, που αγνοούν τα ανεκτίμητα οφέλη που θα επιφέρει μια τέτοια κίνηση.

Κάποιοι πολίτες του Παλαιού Φαλήρου, της Νέας Σμύρνης και της Γλυφάδας, ισχυρίζονται ότι το τραμ θα κάνει δύσκολη την πρόσβαση στην παραλία. Ακόμα, ότι θα μειώσει κατά πολύ τον πεζόδρομο στην Παραλιακή Οδό, αλλά και θα προκαλέσει προβλήματα στην κυκλοφορία.

Οι πολίτες, αυτοί, όμως, έχουν αυτή την άποψη, γιατί έχουν «κολλήσει» σε ξεπερασμένες καταστάσεις και δεν γνωρίζουν ότι το σύγχρονο τραμ δεν έχει καμία σχέση μ'αυτά του παρελθόντος. Είναι αθόρυβο και οι ράγες του διαθέτουν ειδική σχεδίαση, που απορροφά τυχόν τραντάγματα. Έτσι, και οι επιβάτες απολαμβάνουν μια άνετη μετακίνηση, αλλά και το πρόβλημα της ηχορύπανσης εξαλείφεται οριστικά. Ακόμα, το τραμ μειώνει τον χρόνο μετακίνησης και μπορεί να μεταφέρει πολλούς επιβάτες. Έτσι, μπορεί να εξυπηρετήσει μια πολύ μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, η οποία θα φτάνει άνετα και έγκαιρα στον προορισμό της, και να υλοποιεί με επιτυχία τις υποχρεώσεις της. Τέλος, είναι φιλικό προς το περιβάλλον. Από αποτελέσματα μελετών είναι γνωστό ότι οι περιοχές τις οποίες θα εξυπηρετεί το τραμ πλήττονται από οικολογικά προβλήματα, όπως μόλυνση του περιβάλλοντος και συσσώρευση ρυπογόνων ουσιών. Το να τεθεί το τραμ στην κυκλοφορία κρίνεται λοιπόν επιτακτικό, καθώς αυτό αξιοποιεί ανανεώσιμες, φιλικές προς το περιβάλλον, πηγές ενέργειας.

Συμπερασματικά, τα θετικά που θα προσφέρει η δημιουργία του τραμ είναι αδιαμφισβήτητα. Για να μπορέσει, όμως, να λειτουργήσει σωστά αυτή η ιδέα και να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα, είναι σημαντική η συνεργασία των υπεύθυνων για τη δημιουργία του τραμ με τους κατοίκους της Αθήνας, αλλά και τους φορείς της Πολιτείας.

περιοδικό <<Ερευνητές>>, Η Καθημερινή, 1/11/03 (διασκευή)

(Από το σχολικό βιβλίο της Δ΄ Δημοτικού- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα, 2009)

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΗΣ ΑΞΙΑΣ

Πριν 40 περίπου χρόνια ήρθε στην Ευρώπη μια νέα εφεύρεση, η τηλεόραση, που πραγματικά άλλαξε τη ζωή των ανθρώπων. Η συσκευή αυτή πραγματικά πρόσφερε πληθώρα ανεκτίμητων οφελών για την ανθρωπότητα.

Κάποιοι προβάλλουν ως αρνητικό της τηλεόρασης το γεγονός πως εκπέμπει μια δόση ακτινοβολίας που είναι επικίνδυνη για την υγεία των ματιών του ανθρώπου και δείχνει μερικές σειρές που δεν είναι κατάλληλες για τον ψυχικό κόσμο του παιδιού λόγω σκηνών βίας. Επίσης, αναφέρουν ότι πολλές από τις εκπομπές που προβάλλονται από αυτήν αποτελούν αρνητικά πρότυπα για τα παιδιά και τους νέους που τις παρακολουθούν. Τέλος απομακρύνει τους ανθρώπους και τα μέλη της

οικογένειας, καθώς υπάρχουν αρκετές τηλεοράσεις σε κάθε σπίτι και ο καθένας αφοσιώνεται μπροστά σε μία συσκευή. Όταν, όμως, υπάρχουν ισχυροί δεσμοί μεταξύ των μελών της οικογένειας και οι γονείς επιβλέπουν τα τηλεοπτικά προγράμματα που παρακολουθούν τα παιδιά τους, αλλά και τα ενθαρρύνουν να ασχολούνται και με άλλους τρόπους ψυχαγωγίας, τότε τα αρνητικά αυτά αποκτούν μηδαμινή σημασία, μπροστά στα τεράστια οφέλη που προσφέρει η τηλεόραση.

Ποια είναι τα οφέλη αυτά; Πρώτα απ'όλα, ψυχαγωγεί και ενημερώνει τον άνθρωπο για ό,τι συμβαίνει στον κόσμο. Την ενημέρωση την επιτυγχάνει μέσω των δελτίων ειδήσεων και διαφόρων ενημερωτικών εκπομπών και την ψυχαγωγία του μέσω κάποιων μεταδόσεων μεγάλων γεγονότων(Ολυμπιακοί αγώνες), σειρών και ψυχαγωγικών εκπομπών. Ακόμα, η τηλεόραση μπορεί να αυξήσει το πολιτιστικό και το μορφωτικό επίπεδο του λαού. Αυτό το επιτυγχάνει βοηθώντας τον ενήλικα και το παιδί να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιο τους και να αποκτήσουν γνώσεις, άγνωστες μέχρι τότε για αυτούς. Επιπλέον, ωθεί χιλιάδες ανθρώπους να συμμετέχουν σε καλούς κοινωνικούς σκοπούς (π.χ. τηλεμαραθώνιος αγάπης).

Η τηλεόραση, λοιπόν, είναι πολύ ωφέλιμη για τη ζωή μας. Για να μπορέσουμε, όμως, να προστατευτούμε από κάποιους κινδύνους που ενέχει, θα πρέπει να μάθουμε να τη χρησιμοποιούμε με σωστό τρόπο.

Νίκος Νταλακούδης-Εγκύκλιος Παιδεία, 2009 (Διασκευή)
(http://egpaid.blogspot.com/2009/04/blog-post_2195.html)

Με αφορμή τα δύο, αυτά, άρθρα, οι μαθητές εξοικειώθηκαν με τα βασικά χαρακτηριστικά που διέπουν τους τίτλους των άρθρων. Αφού, λοιπόν, διενεργήθηκε μια συζήτηση στην τάξη, μοιράσαμε στους μαθητές το παρακάτω φυλλάδιο:

Τίτλοι άρθρων
Είναι σύντομοι
Προσπαθούν να προκαλέσουν ενδιαφέρουν στον αναγνώστη, για να διαβάσει την είδηση.
Μερικά χαρακτηριστικά τους είναι:
-Η παράλειψη του υποκειμένου. Παράδειγμα:
Προστατέψτε τα Όνειρα σας
-Η παράλειψη του ποιητικού αιτίου. Παράδειγμα:
Η προσβολή των κανόνων
-Ελλειπτικές προτάσεις. Παράδειγμα:
Κινητά, Ασύρματα, Φορητά. Επικίνδυνη η ακτινοβολία τους;
-Ονοματικές φράσεις. Παράδειγμα:
Ταλέντο: Η Αιώνια Πυξίδα
-Ερωτήσεις. Παράδειγμα:
Εμφανίστηκε ο πρώτος άνθρωπος στην Ελλάδα;
-Φράσεις που χρησιμοποιούμε μεταξύ μας συχνά στον προφορικό λόγο. Παράδειγμα:
Δεν υπάρχει!
-Χρήση αριθμών. Παράδειγμα:
Αναστάτωση στη Νέα Κίο από καρχαρία 4 μέτρων
-Σχήματα λόγου (μεταφορά, παρομοίωση, προσωποποίηση). Παράδειγμα:
Τα χρυσά βιντεοπαιχνίδια των τελευταίων δεκαετιών
-Σημεία στίξης. Παράδειγμα:
Τι αξία έχει ο γάμος στην αγάπη μας μπροστά;
-Υπερβολή. Παράδειγμα
Σπαραγμός για λίγα ευρώ

Με τη βοήθεια του φυλλαδίου αυτού, οι μαθητές κλήθηκαν να προσεγγίσουν τα παρακάτω φύλλα εργασίας:

Αντιστοίχισε τους παρακάτω τίτλους με την εισαγωγική παράγραφο που αντιστοιχούν:

1. Ανανεώσιμοι φυσικοί και ενεργειακοί πόροι
2. Τηλεόραση: Μια καινοτομία ανεκτίμητης αξίας
3. Σύντροφοι, δεν είναι εχθρός η αμερικανιά του Black Friday

α. *Πριν 40 περίπου χρόνια ήρθε στην Ευρώπη μια νέα εφεύρεση, η τηλεόραση, που πραγματικά άλλαξε τη ζωή των ανθρώπων. Η συσκευή αυτή πραγματικά πρόσφερε πληθώρα ανεκτίμητων οφελών για την ανθρωπότητα.*

Νίκος Νταλακούδης-Εγκύκλιος Παιδεία, 2009 (Διασκευή)
(http://egpaid.blogspot.com/2009/04/blog-post_2195.html)

β.Οι φωτογραφίες με τις ουρές των καταναλωτών έξω από τα καταστήματα που συμμετέχουν στο Black Friday πουλάνε στις ειδησεογραφικές ιστοσελίδες περισσότερο και από τις ίδιες τις προσφορές των καταστημάτων. "Πού έφθασε ο Έλληνας; να κάνει ουρά για ένα δωρεάν κραγιόν". Ποιος, ο Έλληνας, που πριν από δέκα χρόνια θα φόρτωνε την κάρτα 24 δόσεις για να πάρει κουστούμι από συγκεκριμένη μπουτίκ του Κολωνακίου, να καθίσει στην συνέχεια στο Jacksons και κάτω από τα γυαλιά ηλίου του (αυτά αγορασμένα με 12 δόσεις).
Κωστής Χριστοδούλου-news247, 2016 (http://news247.gr/eidiseis/gnomes/kostis-christodoulou/suntrofoi-den-einai-exthros-h-amerikania-toy-black-friday.4390794.html)

γ. Οι σημερινοί άνθρωποι καταναλώνουν πολλούς από τους φυσικούς πόρους τόσο γρήγορα, που η φύση δεν προλαβαίνει να τους ξαναδημιουργήσει. Πώς θα ζήσουν οι επόμενες γενιές ανθρώπων, αν εξαντληθούν αυτοί οι φυσικοί πόροι; Επιπλέον, όπως χρησιμοποιούμε αυτούς τους φυσικούς πόρους, ρυπαίνουμε το περιβάλλον. Πώς θα ζήσουμε εμείς καλά και οι επόμενες γενιές καλύτερα, αν καταστρέψουμε το φυσικό μας περιβάλλον; Ας σκεφτούμε καλύτερα, λοιπόν, πώς φτάσαμε σε αυτό το σημείο, για να μπορέσουμε να καταλάβουμε καλύτερα τι μπορούμε και πρέπει να κάνουμε, και ας αναρωτηθούμε γιατί δεν το κάνουμε ακόμη ή δεν το κάνουμε όσο γρήγορα πρέπει.
Λευτέρης Παπαγιαννάκης, στο *<<Ανιχνεύοντας το Σήμερα-Προετοιμάζουμε το αύριο>> (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, 2001)*

Στόχος της παραπάνω άσκησης: Να μπορέσουν οι μαθητές να αντιστοιχίσουν τίτλους άρθρων με τις σωστές εισαγωγικές παραγράφους.

.....

Το καλοκαίρι έφτασε και είναι ώρα για μπάνια στη θάλασσα. Η παραλία είναι αγαπημένο μέρος για εμάς τα παιδιά και περνάμε πάντα καλά είτε είμαστε με παρέα είτε μόνοι μας, γιατί ξέρουμε να διασκεδάζουμε δίπλα στο νερό!!

Η αλήθεια, όμως, είναι ότι όταν είμαστε μόνοι μας, χωρίς άλλη παιδική παρέα δηλαδή, περιορίζονται λίγο οι επιλογές μας. Ας δούμε, όμως, τι μπορούμε να κάνουμε! Αρχικά, μπορούμε να φτιάξουμε πυργάκια με πέτρες ή άμμο. Θέλει τέχνη κι επιδεξιότητα! Και προσοχή! Ποτέ πολύ κοντά στο νερό, γιατί ένα μικρό κυματάκι μπορεί να μας τα γκρεμίσει. Επίσης, ωραία ιδέα είναι να μαζέψουμε καβουράκια ή κοχύλια. Ακόμα, να ψάξουμε για χρωματιστές πέτρες, μικρές ή μεγαλύτερες. Είναι ωραία διακοσμητικά για το δωμάτιό μας!

Όταν είμαστε με παρέα, όμως, τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά! Είναι ώρα ξεφαντώματος! Οι ρακέτες και γενικά τα παιχνίδια με τη μπάλα είναι μες στο πρόγραμμα. Βεβαίως, αν διαθέτετε βάρκα, μια ωραία βαρκάδα με τους φίλους σας σίγουρα θα σας συναρπάσει!

Κατερίνα Αλατσάκη, για την εφημερίδα <<Το σχολικό παρεάκι>> (Διασκευή) 2012

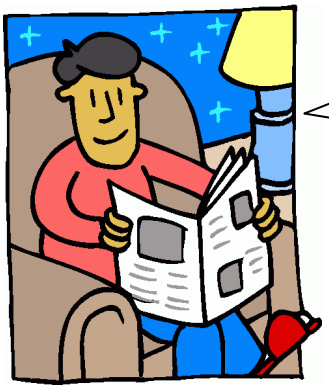

Οι τίτλοι που διαβάζω εδώ σίγουρα είναι πολύ χειρότεροι από αυτούς που θα σκεφτούν τα αστέρια του Στ2!!!

Στόχος της παραπάνω άσκησης: Να μπορέσουν οι μαθητές να γράψουν δόκιμους τίτλους για ένα άρθρο που τους δίνεται.

Έπειτα, αξιοποιώντας τα άρθρα που διανεμήθηκαν στους μαθητές κατά την έναρξη του σταδίου, διενεργήθηκε μια συζήτηση σχετικά με την εισαγωγική παράγραφο στα άρθρα. Επικουρικά, ο εκπαιδευτικός μοίρασε στους μαθητές το παρακάτω φύλλο εργασίας:

Ασκήσεις ψυχραιμίας στην οδήγηση

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Το πρώτο βήμα είναι να παρατηρήσουμε τον εαυτό μας σε συνθήκες οδήγησης στην πόλη. Αν δούμε κάτι που δεν μάς αρέσει καθόλου, θα πρέπει να προβληματιστούμε και να δοκιμάσουμε να το αλλάξουμε! Όχι μόνο για να βελτιώσουμε την κατάσταση στην κυκλοφορία αλλά και για να γίνουμε εμείς οι ίδιοι καλύτεροι. Γιατί δεν είμαστε διαφορετικοί στο τιμόνι απ' ό,τι στη ζωή μας: ένας ευγενικός οδηγός είναι και ένας καλός και υπομονετικός γονέας.

Το επόμενο στάδιο είναι να αντιμετωπίσουμε το κυκλοφοριακό χάος ως μία άσκηση ψυχραιμίας και αυτοπειθαρχίας. Δεν χρειάζεται να παρασυρόμαστε από τις συνθήκες που επικρατούν στο περιβάλλον μας. Αν όλοι ουρλιάζουν, κτυπούν τις κόρνες και ανεβαίνουν στα πεζοδρόμια, δεν μας βοηθάει να τους ακολουθήσουμε. Δεν λύνουν το πρόβλημα αυτές οι αντιδράσεις. Αντίθετα, το χειροτερεύουν και διαταράσσουν την ψυχική μας κατάσταση. Από την άλλη πλευρά, είναι και σπάταλη ενέργειας.

Για να ξεπεράσετε τα δύσκολα, δοκιμάστε το χιούμορ, παίξτε στο κασετόφωνο απαλή μουσική, αποφύγετε να οδηγήσετε όταν είστε από πριν εκνευρισμένοι. Αν κάποιος σας «κλείσει», σας πάρει τη σειρά, σας συμπεριφερθεί ανάγωγα, μη δώσετε σημασία, μην περάσετε στην αντεπίθεση. Μπορεί απλώς να έκανε λάθος εκτίμηση ή να βρίσκεται σε άσχημη ψυχολογική κατάσταση ή και να σάς προξενήσει ζημιά μεγαλύτερη από όση περιμένατε! Με όλα αυτά δεν σάς συνιστούμε να γίνετε «πρόβατα», δεν ζητάμε να αποδεχθείτε τις κακές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας, αλλά να διαφυλάξετε τη δική σας ισορροπία απέναντι στο χάος.

Η οδήγηση είναι κοινωνική εμπειρία, εξασκήστε λοιπόν την κοινωνικότητά σας με τον καλύτερο τρόπο. Ένας μόνο οδηγός που σέβεται τον εαυτό του και τους άλλους μπορεί να κάνει τη διαφορά, μπορεί να βελτιώσει τις συνθήκες κίνησης στην πόλη. Ναι! Και ο ένας κάνει τη διαφορά. Δείτε το σαν την προσωπική σας συμβολή στην κοινωνία μας. Εμείς δημιουργούμε το πρόβλημα, μη το ξεχνάτε! Εμείς είμαστε το περιβάλλον που ζούμε, εμείς καθορίζουμε το αποτέλεσμα. Από αύριο θα είναι όλα καλύτερα, έτσι δεν είναι;

Από άρθρο στην εφημερίδα «Τα Νέα», 19.4.99

(Το παρόν κείμενο βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Βασίλη Συμεωνίδη,
http://users.sch.gr/symfo/sholio/ekthesi/c_likiu/kee.c1.htm)

Στόχος της παραπάνω άσκησης: Να μπορέσουν οι μαθητές να συμπληρώσουν την εισαγωγική παράγραφο σε ένα άρθρο που τους δίνεται.

Όπως διαπιστώθηκε από την εξέταση των φύλλων εργασίας των μαθητών, η ολομέλεια της τάξης μπόρεσε να ανταποκριθεί με επιτυχία στη σωστή αντιστοίχιση των τίτλων με τις εισαγωγικές παραγράφους. Εντούτοις, διαπιστώθηκε δυσκολία μεγάλης μερίδας των μαθητών στην εύρεση τίτλου στο άρθρο του δεύτερου φύλλου εργασίας. Παράλληλα, προέκυψε πως η πλειονότητα των μαθητών δεν κατανόησε το άρθρο του τρίτου φύλλου εργασίας, με αποτέλεσμα να μην μπορέσει να αξιοποιήσει πετυχημένες εισαγωγικές παραγράφους. Το συμπέρασμα αυτό το αποδίδουμε, όπως προέκυψε και από τις ενέργειες των μαθητών κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας της δραστηριότητας αυτής, στο γεγονός πως οι μαθητές, όταν τους ανατίθεται ένα κείμενο, δεν διαβάζουν προσεκτικά ή και καθόλου τον τίτλο και το κείμενο στο σύνολό του. Θεωρήσαμε, λοιπόν, πως χρειάζεται ένα ακόμα δίωρο, προκειμένου οι μαθητές να εξοικειωθούν επαρκώς στους τομείς αυτούς.

Με την έναρξη του τρίτου διδακτικού δίωρου, διενεργήθηκε μια συζήτηση με τους μαθητές, κατά την οποία τους βοηθήσαμε να αντιληφθούν τις ελλείψεις τους, χωρίς ατομικές παρατηρήσεις και με την παράλληλη ύπαρξη θετικής ανατροφοδότησης, καθώς υποδεικνύαμε τα θετικά στοιχεία των γραπτών των μαθητών και τους επαινούσαμε γι'αυτό. Ακόμα, καταγράψαμε στον πίνακα μια σειρά από τίτλους, οι οποίοι ήταν πετυχημένοι, και ζήτησε από τους μαθητές να προσεγγίσουν εκ νέου τη δραστηριότητα του δεύτερου φύλλου εργασίας. Αναλογικά, επισημάναμε τις ελλείψεις των μαθητών ως προς τη συγγραφή εισαγωγικής παραγράφου για ένα άρθρο, ενώ, παράλληλα, διαβάσαμε κάποιες εισαγωγικές παραγράφους στην ολομέλεια της τάξης, οι οποίες ήταν πετυχημένες. Έπειτα, οι μαθητές κλήθηκαν να προσεγγίσουν εκ νέου τη δραστηριότητα του τρίτου φύλλου εργασίας.

Θεωρούμε πως το στάδιο αυτό υπήρξε πετυχημένο. Διορθώνοντας, δηλαδή, εκ νέου, τα γραπτά των μαθητών, διαπίστωσε αισθητή βελτίωση, με την πλειοψηφία των μαθητών να ανταποκρίνεται επιτυχώς στα ζητούμενα των δραστηριοτήτων αυτών.

3ο στάδιο-Γλωσσικά χαρακτηριστικά επιχειρηματολογίας και ανασκευή αντίθετων απόψεων.

Το στάδιο αυτό διήρκησε ένα διδακτικό δίωρο. Με την έναρξη του σταδίου αυτού, ζητήσαμε από τους μαθητές να προσεγγίσουν εκ νέου τα δύο κείμενα, που είχαν αξιοποιηθεί. Παράλληλα, διενείμαμε το παρακάτω άρθρο:

Το νέο σκηνικό στο Κυπριακό

Δυο πρόσφατες σημαντικές εξελίξεις έχουν κατά την άποψή μου διαφοροποιήσει τα δεδομένα του κυπριακού προβλήματος, όπως έχουν παγιωθεί τα τελευταία είκοσι χρόνια και έχουν διανοίξει νέες προοπτικές για μια δίκαιη λύση του. Αναφέρομαι στην ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου και στην αμυντική συνεργασία Ελλάδας - Κύπρου.

Στο σημείο αυτό επιθυμώ να εκφράσω την αισιοδοξία μου. Πιστεύω ότι η εξασθένηση της δύναμης του Ντενκτάς στις πρόσφατες εκλογές, οι νέες συνθήκες εσωτερικής κρίσης στην Τουρκία, η δυναμική των νεότερων γενεών και ασφαλώς η σωστή από μέρους μας πολιτική θα επηρεάσει ευνοϊκά.

Έτσι, οι πρόσφατες αποφάσεις για την Κύπρο δεν αποτελούν το τέρμα μιας διαδρομής, ούτε επιτρέπουν εφησυχασμό από την πλευρά μας. Αντίθετα αποτελούν την αφετηρία μιας νέας στρατηγικής, που στόχο θα πρέπει να έχει την ενεργοποίηση όλων των παραγόντων που θα συμβάλουν σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματος.

Η ανάληψη κοινής δράσης έχει γίνει καταρχήν δεκτή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που με ψήφισμα του προτίθεται να την εισηγηθεί στο Συμβούλιο. Η λήψη απόφασης δεν είναι εύκολη, γιατί απαιτεί ομόφωνη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Για το λόγο αυτό χρειάζεται κινητοποίηση από πλευράς Ελλάδας και Κύπρου και συγκεκριμένες προτάσεις και δράσεις.

Η δεύτερη σημαντική εξέλιξη που διαφοροποιεί τα δεδομένα στο Κυπριακό είναι η αμυντική συνεργασία Ελλάδας - Κύπρου, ο ενιαίος αμυντικός χώρος. Η αμυντική συνεργασία που υλοποιείται με επιτυχία σταδιακά ανατρέπει ουσιαστικά το περιφερειακό και διεθνές πλαίσιο στο οποίο ήταν ενταγμένο το Κυπριακό. Η συνεργασία αυτή απορρέει από τις εθνικές, ιστορικές αλλά και συμβατικές ευθύνες που έχει η Ελλάδα απέναντι στην Κύπρο και που η σημερινή ελληνική κυβέρνηση, έχοντας διατυπώσει παλαιότερα στο πρόγραμμα της την έννοια του αμυντικού δόγματος, προχώρησε στην υλοποίηση του σε συνεργασία με την κυπριακή κυβέρνηση. Η έννοια της συνεργασίας αυτής είναι να ενισχυθεί διαπραγματευτικά η ελληνική και κυπριακή πλευρά και να σταματήσει έτσι να είναι όμηρος της Τουρκίας και των κατοχικών δυνάμεων. Στόχος είναι η αποτροπή και η ανατροπή των επεκτατικών σχεδίων της τουρκικής πλευράς και όχι η ανάληψη επιθετικών ενεργειών.

Χρειάζεται όμως σοβαρή προσπάθεια, συντονισμένη πολιτική, εθνική στρατηγική, διπλωματική κινητοποίηση, θέληση και αποφασιστικότητα. Η πορεία είναι μια πορεία βήμα προς βήμα που απαιτεί ψυχραιμία, μετριοπάθεια, επιμονή, εμμονή και υπομονή
στους στόχους μας, ώστε να δούμε σύντομα ξανά μια Κύπρο ενωμένη, κυρίαρχη, με τον λαό της να ζει ειρηνικά και ευτυχισμένα στις πατρογονικές του εστίες.

Γιάννος Κρανιδιώτης, Ομιλία στο Ροταριανό Όμιλο Κερύνειας (6 Μαΐου 1995-Απόσπασμα)

Αξιοποιώντας τα κείμενα αυτά, οι μαθητές μπόρεσαν να αντιληφθούν τα γλωσσικά χαρακτηριστικά της επιχειρηματολογίας. Στη συνέχεια, τους διανεμήθηκε το παρακάτω φυλλάδιο:

Επιχειρηματολογία (Το sequel που όλοι περιμέναμε!!!)

Χρησιμοποιώ:

•κειμενικούς δείκτες (λέξεις-φράσεις που αξιοποιώ, για να συνδέω τις προτάσεις μέσα στο κείμενο). Παράδειγμα:

i)πρώτον, δεύτερον, τέλος, συμπερασματικά

ii)όμως, αλλά, άλλωστε (**χρησιμοποιώ αυτούς τους 3, συνήθως, για να αντικρούσω τις αντίθετες απόψεις)**

•λέξεις και φράσεις που δείχνουν σκοπό. Παράδειγμα:

να, για να, για το σκοπό αυτό, με σκοπό να, προκειμένου να, στόχος είναι

•λέξεις και φράσεις, με τις οποίες ο συγγραφέας εκφράζει την πιθανότητα να ισχύει κάτι. Παράδειγμα:

μπορεί, είναι δυνατόν, ενδέχεται, ίσως, νομίζω, πιστεύω, υποθέτω, κατά τη γνώμη μου, κατά την άποψή μου, για μένα, έχω την αίσθηση

•λέξεις και φράσεις, με τις οποίες ο συγγραφέας προσπαθεί να πείσει όχι με τη λογική, αλλά με κάποιες ηθικές εντολές, προσπαθεί να στηριχτεί, δηλαδή, στο ήθος και στις αξίες του αναγνώστη. Παράδειγμα:

πρέπει, χρειάζεται, είναι ανάγκη, είναι υποχρέωση, επιτρέπεται, απαγορεύεται

Επιπρόσθετα, με τη βοήθεια των προαναφερθέντων κειμένων, οι μαθητές αντιλήφθηκαν πως, σε ένα επιχειρηματολογικό κείμενο, πρέπει μεν να παρουσιάζονται και οι αντίθετες απόψεις για το θέμα που εξετάζεται, αλλά αυτές πρέπει, με τον κατάλληλο τρόπο, να αποδομούνται. Κατά το τέλος του σταδίου αυτού, οι μαθητές κλήθηκαν να προσεγγίσουν το παρακάτω φύλλο εργασίας:

Βρισκόμαστε στο Δημοτικό Σχολείο ενός μικρού χωριού, το οποίο σχεδιάζει μια επίσκεψη στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής της κοντινής κωμόπολης. Η Κατερίνα πιστεύει ότι μια τέτοια επίσκεψη είναι ανούσια, αφού στο χωριό τους δεν κυκλοφορούν πολλά αυτοκίνητα και τα παιδιά δεν κινδυνεύουν.

Τι θα λέγατε στην Κατερίνα προκειμένου να καταφέρετε να της αλλάξετε άποψη; Γράψτε μια παράγραφο, μέσω της οποίας θα προσπαθήσετε να την πείσετε.

[Άσκηση στο σχολικό βιβλίο Γλώσσας της Δ' Δημοτικού- Διακογιώργη κ.ά., Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα, 2012 (Διασκευή)]

Στόχος της παραπάνω άσκησης: Να μπορέσουν οι μαθητές να αντικρούσουν, με δόκιμο τρόπο, μια άποψη.

Από τις απαντήσεις των μαθητών στις ερωτήσεις μας, καθώς και από την εξέταση των γραπτών των μαθητών με βάση το δοσμένο φύλλο εργασίας, θεωρούμε ότι η παρέμβαση υπήρξε πετυχημένη, καθώς οι μαθητές αντιλήφθηκαν τα γλωσσικά χαρακτηριστικά της επιχειρηματολογίας, αλλά και μπόρεσαν να ανασκευάσουν με δόκιμο τρόπο απόψεις, που δεν συμφωνούν με τις δικές τους.

4ο στάδιο-Ανάλυση επιχειρημάτων/Τελική παραγωγή γραπτού λόγου από τους μαθητές

Το στάδιο αυτό διήρκησε ένα διδακτικό δίωρο. Κατά τη διάρκεια της πρώτης διδακτικής ώρας, δόθηκε έμφαση στην εξοικείωση των μαθητών με την ανάλυση επιχειρημάτων. Αρχικά, λοιπόν, μοιράστηκε στους μαθητές το παρακάτω κείμενο:

Για να γίνει καλύτερος ο κόσμος μας

Κάθε βράδυ παρακολουθώ μαζί με την υπόλοιπη οικογένειά μου τις ειδήσεις στην τηλεόραση. Εκείνο που με στενοχωρεί ιδιαίτερα είναι όταν καθημερινά αναφέρονται τα χιλιάδες προβλήματα που βασανίζουν τον πλανήτη μας. Το ερώτημα που στριφογυρίζει συνέχεια στο μυαλό μου, όταν βλέπω τις εικόνες αυτές, είναι τι θα μπορούσαμε να κάνουμε, ώστε να γίνει καλύτερος ο κόσμος μας.

Πρώτα απ'όλα, πρέπει να σταματήσουν οι πόλεμοι. Είναι ανώφελοι και δεν εξυπηρετούν κανέναν, ούτε τους νικητές, ούτε τους ηττημένους. Οι διαφορές μεταξύ των λαών μπορούν και πρέπει να λύονται με ειρηνικά μέσα, με συνομιλίες και με υποχωρήσεις και από τις δύο πλευρές. Έτσι, θα μπορούσαν όλα αυτά τα λεφτά που ξοδεύονται για όπλα να σώσουν χιλιάδες παιδιά που πεθαίνουν από την πείνα, να βοηθήσουν ώστε να κτιστούν σχολεία, αλλά και να μελετηθούν βαθύτερα οι αρρώστιες, προκειμένου να βρεθεί τρόπος αντιμετώπισής τους.

Επιπλέον, εμείς τα παιδιά μπορούμε να ευαισθητοποιήσουμε το ευρύτερο περιβάλλον μας, δίνοντας το σωστό παράδειγμα. Αυτό θα το επιτύχουμε, αρχικά, βοηθώντας τους μεγαλύτερους να καλλιεργήσουν την περιβαλλοντική τους συνείδηση, αλλά και να την εφαρμόζουν στην πράξη. Επιπλέον, όταν και οι ίδιοι δείχνουμε ενεργό ενδιαφέρον για τους συνανθρώπους μας, βοηθάμε τα μέλη του περιβάλλοντός μας, οικογενειακού και κοινωνικού, να αντιληφθούν ότι αυτό είναι πρέπον. Αυτό μπορεί να γίνει, για παράδειγμα, όταν λαμβάνουμε μέρος σε όλες εκείνες τις εκδηλώσεις που γίνονται για ανθρωπιστικούς σκοπούς.

Εμείς τα παιδιά είμαστε η γενιά που θα μεγαλώσει και θα ζήσει αύριο σ'αυτό τον κόσμο. Έχουμε, λοιπόν, το δικαίωμα να τον θέλουμε καλύτερο, αλλά και την υποχρέωση να προσπαθούμε και εμείς, προκειμένου να εξασφαλίσουμε αυτό το αποτέλεσμα.

[Από το ιστολόγιο του Δημοτικού Σχολείου Οφρυνίου (http://dimofrin.blogspot.gr), 2015 (Διασκευή]

Με βάση το κείμενο αυτό, οι μαθητές μπόρεσαν να αντιληφθούν ότι ο δόκιμος τρόπος γραφής ενός επιχειρηματολογικού κειμένου δεν συνίσταται στην απλή παράθεση των επιχειρημάτων, αλλά στην ανάλυσή τους. Στη συνέχεια, μοιράστηκε στους μαθητές το παρακάτω φύλλο εργασίας:

'Βρόμικο' vs σπιτικό φαγητό

Τις τελευταίες μέρες, γίνεται μεγάλη συζήτηση σχετικά με την προτίμηση που δείχνουν πολλοί άνθρωποι – κυρίως τα παιδιά- για το λεγόμενα 'βρόμικα' εδέσματα, απορρίπτοντας το σπιτικό φαγητό. Ο χαρακτηρισμός, όμως, 'βρόμικο' δεν πρέπει να περνάει απαρατήρητος!! Αποκαλύπτει την ποιότητα που χαρακτηρίζει, πολλές φορές, αυτό το είδος φαγητού, αλλά και τις συνέπειες που μπορεί να έχει για την υγεία μας!!

Γιατί, όμως, οι άνθρωποι δείχνουν τόση προτίμηση σ'αυτό τον τρόπο διατροφής; Εξοικονομείται πολύτιμος χρόνος και γλιτώνεις από την κούραση, υποστηρίζουν, καθώς δεν μπαίνεις στον κόπο να μαγειρέψεις. Επίσης, θεωρούν ότι το έτοιμο φαγητό –όπως λέγεται αλλιώς, το 'βρόμικο', για να μην είναι τόσο σαφείς οι κίνδυνοι που το χαρακτηρίζουν- είναι πιο νόστιμο από το σπιτικό. Αξίζουν, όμως, αυτά τα 'οφέλη' να λαμβάνονται υπόψη, όταν καραδοκεί πληθώρα αρνητικών συνεπειών από την κατανάλωση τέτοιων φαγητών; Πλήθος μελετών έχουν αποδείξει ότι, όταν τρέφεσαι με έτοιμο φαγητό, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να οδηγηθείς στην παχυσαρκία. Επίσης, δεν μπορείς να ξέρεις αν τηρούνται οι κανόνες υγιεινής κατά την διάρκεια παρασκευής του έτοιμου φαγητού. Από την άλλη, τα οφέλη της κατανάλωσης σπιτικού φαγητού είναι ανεκτίμητα.

Τα σπιτικά φαγητά είναι πιο υγιεινά.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Το να φας σπιτικό φαγητό είναι πιο οικονομικό.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....

Ύστερα απ'όλα αυτά, είναι προφανές το συμπέρασμα πως το σπιτικό φαγητό είναι πολύ καλύτερο από το έτοιμο. Πρέπει, λοιπόν, όλοι να αρχίσουμε να ελαττώνουμε το 'βρόμικο' φαγητό... προκειμένου να μην παραμείνει κανένα ίχνος 'βρωμιάς' στη ζωή μας.

Παπαδάκης Ιωάννης, για το περιοδικό 'Παιδί και υγεία', 2017
(Το άρθρο αποτελεί δημιουργία του φοιτητή)

Στόχος της παραπάνω άσκησης: Να μπορέσουν οι μαθητές να αναλύσουν, επαρκώς, επιχειρήματα που τους δίνονται.

Θεωρούμε ότι η παρέμβαση που διενεργήθηκε κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης του σταδίου αυτού υπήρξε πετυχημένη. Οι μαθητές, δηλαδή, κατανόησαν τον δόκιμο τρόπο γραφής επιχειρηματολογικών κειμένων και μπόρεσαν να αναπτύξουν επαρκώς τα επιχειρήματα του φύλλου εργασίας.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης διδακτικής ώρας του σταδίου αυτού, συντελέστηκε η τελική παραγωγή γραπτού λόγου από τους μαθητές. Το θέμα που τους ζητήθηκε να αναπτύξουν ήταν το ίδιο που αξιοποιήθηκε κατά το αρχικό στάδιο, δηλαδή:
'Τις τελευταίες μέρες γίνεται μεγάλη συζήτηση σχετικά με το αν πρέπει τα παιδιά να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ή όχι. Καλείσαι, σαν μέλος της σχολικής εφημερίδας, να γράψεις ένα άρθρο, στο οποίο παρουσιάζεις τη γνώμη σου για το θέμα αυτό και προσπαθείς να πείσεις τους αναγνώστες ότι η άποψη αυτή είναι σωστή.'

Στη συνέχεια, θα γίνει ανάλυση της αρχικής και της τελικής παραγωγής λόγου από δύο μαθητές.[5] Πιο συγκεκριμένα, θα εξεταστούν και θα βαθμολογηθούν τα επιχειρηματολογικά άρθρα που συνέθεσαν στα πλαίσια του πρώτου σταδίου του διδακτικού σεναρίου, και θα συγκριθούν με τα τελικά τους κείμενα, τα οποία επίσης θα βαθμολογηθούν και θα σχολιαστούν.

Μαθήτρια 1

Αρχική παραγωγή λόγου

Πρέπει να χρησειμοποιώ υπολογιστή;

Στις μέρες μας, το πιο πολυχρησιμοποιημένο εργαλείο είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, ο οποίος χρησιμοποιήται και από τις τρεις ηλικίες.

Κατά την γνώμη μου, η επαφή με τον υπολογιστή είναι απαραίτητη γιατί μπορούμε να βρίσκουμε πληροφορίες, να επικοινωνούμε με ανθρώπους που βρίσκονται μακριά και να κάνουμε παραγγελίες γρήγορα και χωρίς να κουραζόμαστε.
Τώρα τελευταία όμως οι ενήλικες, αλλά κυρίως οι έφηβοι μπαίνουν στον υπολογιστή αρκετές ώρες την ημέρα και για μεγάλο χρονικό διάστημα, κάτι που κάνει την προσοχή τους να αποσπάται από τις υποχρεώσεις τους.

[5] Τα γραπτά αυτά παρατίθενται όπως παραδόθηκαν από τους μαθητές.

Μελέτες έχουν αποδείξει ότι 6 στα 10 παιδιά φορούν γυαλιά εξαιτίας της ακτινοβολίας που προέρχεται από τη συνεχή επαφή των παιδιών με μια οθόνη.
Επομένως, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα παιδιά πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή με μέτρο και μόνο σε ιστοσελίδες οι οποίες είναι κατάλληλες για την ηλικία τους.

Βασιλική Π., 21/03/2017

Στο παραπάνω κείμενο, παρατηρούμε ότι η μαθήτρια λαμβάνει υπόψη της τα δομικά χαρακτηριστικά ενός άρθρου, χρησιμοποιεί, δηλαδή, τίτλο, εισαγωγική παράγραφο, όνομα και ημερομηνία. Επίσης, αξιοποιεί αιτιολογική πρόταση για να εισαγάγει επιχειρήματα, καθώς και συμπερασματική, για να παρουσιάσει, επιλογικά, την άποψή της. Εντούτοις, ενώ αρχικά φαίνεται ιδιαίτερα θετική στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, στη συνέχεια ο τρόπος, με τον οποίο παρουσιάζει την αντίθετη άποψη δεν της επιτρέπει να την ανασκευάσει, αλλά, αντιθέτως, την ενισχύει, καθώς αξιοποιεί και τεκμήριο για να την υποστηρίξει. Αυτό, σε συνδυασμό, με την επιλογική της παράγραφο, την κάνει να μην έχει σαφή θέση για το θέμα. Επίσης, δεν προβαίνει σε ανάλυση, αλλά σε απλή παράθεση επιχειρημάτων.

Τελική παραγωγή λόγου

Πρέπει να χρησειμοποιώ υπολογιστή;

Στις μέρες μας, το πιο πολυχρησιμοποιημένο εργαλείο είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, ο οποίος χρησιμοποιήται και από τις τρεις ηλικίες, ιδιαίτερα από τους μαθητές. Μεγάλη συζήτηση, λοιπόν, γίνεται στις μέρες μας σχετικά με το αν αυτό είναι σωστό.

Υπάρχει η άποψη ότι το να χρησιμοποιούν οι μαθητές τον ηλεκτρονικό υπολογιστή δεν είναι καλό, γιατί κάνει την προσοχή τους να αποσπάται από τις υποχρεώσεις τους. Εγώ πιστεύω, όμως, πως, αν οι γονείς προσέχουν και βάζουν όρια στον χρόνο που τα παιδιά τους θα ασχοληθούν με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, τότε δεν υπάρχει αυτός ο κίνδυνος. Εξάλλου, δεν μπορούμε να αμφισβητήσουμε τα οφέλη που προσφέρει αυτός ο υπολογιστής!

Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής είναι χρήσιμος, γιατί μ'αυτόν μπορούμε να βρίσκουμε πληροφορίες. Ο μαθητής, λοιπόν, μπορεί να αποκτήσει πολλές νέες γνώσεις για ένα θέμα, μέσα από το διαδίκτυο και τις χιλιάδες ιστοσελίδες που αυτό φιλοξενεί. Έτσι, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής μπορεί να του δώσει πολλές νέες γνώσεις, χρήσιμες για τη ζωή του, αλλά και να τον βοηθήσει στις εργασίες του!

Ακόμα, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής είναι ωφέλιμος, γιατί βοηθάει την επικοινωνία των ανθρώπων. Με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, δηλαδή, μπορούμε να επικοινωνήσουμε με ανθρώπους που βρίσκονται μακριά, με τη χρησιμοποίηση του facebook, του e-mail κ.ά. Πραγματικά, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής τις αποστάσεις...τις μηδενίζει!! Έτσι, σε βοηθάει να έρθεις ξανά σε επαφή με ανθρώπους που βρίσκονται σε άλλες, μακρινές περιοχές και έχεις να τους δεις καιρό.

Επομένως, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα παιδιά πρέπει να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, γιατί μπορεί πραγματικά να τους βοηθήσει σε πολλούς τομείς της ζωής τους!

Βασιλική Π., 05/05/2017

Παρατηρείται ότι, το επιχειρηματολογικό άρθρο της μαθήτριας έχει βελτιωθεί αισθητά, σε σχέση με την πρώτη παραγωγή λόγου. Αυτή τη φορά, λοιπόν, αξιοποιεί την αντίθετη άποψη, όχι για να την ενισχύσει, αλλά για να την αντικρούσει. Επίσης, δεν παραθέτει απλώς τα επιχειρήματα, αλλά τα αναλύει, ενώ χρησιμοποιεί και τεκμήρια, για την υποστήριξη της θέσης της.

Θα αξιοποιηθεί, όπως προαναφέρθηκε, ο πίνακας αναλυτικής αξιολόγησης, προκειμένου να προκύψει η βαθμολογία της τελικής παραγωγής γραπτού λόγου της μαθήτριας, αλλά και να επιτευχθεί η σύγκριση με την αρχική της παραγωγή λόγου:

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	2	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	5	6
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	2	6
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	2	4
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	5	6
Συνοχή	3	5

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 5
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 9

Μαθητής 2

Αρχική παραγωγή λόγου

Υπολογιστής για παιδιά ναι ή όχι

Πιστεύω πως η χρήση του υπολογιστή για παιδιά πρέπει να γίνεται με μέτρο. Ο υπολογιστής μας ενημερώνει για πολλά πράγματα.

Από τους υπολογιστές παίρνουμε πολλές πληροφορίες το οποίο αναπτύσει τις γνώσεις μας. Χωρίς την σωστή χρήση του όμως στρέφεται κατά μας. Όπως είναι αποδεδιγμένο η παιδική ηλικία είναι μια από τις κρισιμότερες ηλικίες για την ανάπτυξη του μυαλού. Οι σημαντικότερες διενέργειες του εγκεφάλου γίνονται στην παιδική ηλικία. Η κακή χρήση του υπολογιστή καταστρέφει τον εγκέφαλο αφού οι διενέργειές του είναι λανθασμένες.

Φυσικά ο υπολογιστής είναι μια εφεύρεση η οποία μας διευκολύνει, για αυτό λοιπόν η χρήση πρέπει να είναι συνετή, έτσι ώστε παίρνουμε πληροφορίες και αναπτύσσονται οι γνώσεις μας. Γεγονότα λένε ότι η περισσότερη παιδική καταστροφή του εγκεφάλου οφείλεται στην κακή χρήση του υπολογιστή. Επίσης η κακή χρήση του υπολογιστή προκαλεί αρρώστιες, νευρικότητα.

Άλκης Κ., 21/03/2017

Παρατηρώντας το γραπτό του μαθητή, διαπιστώνεται, αρχικά, μεγάλο πρόβλημα συνοχής. Επικρατεί, δηλαδή, έλλειψη νοηματικής αλληλουχίας και ο μαθητής παρουσιάζει άλλοτε την άποψή του και άλλοτε την αντίθετη άποψη. Επιπροσθέτως, και αυτός ο μαθητής, ενώ παρουσιάζει την αντίθετη άποψη, δεν την ανασκευάζει, αλλά την ενισχύει, αξιοποιώντας επίκληση στο συναίσθημα και τεκμήριο. Παράλληλα, δεν αξιοποιεί αιτιολογικές προτάσεις, ενώ παραθέτει απλώς, χωρίς να αναλύει τα επιχειρήματα. Τέλος, μπορεί να ειπωθεί πως παρατηρούνται ελλείψεις ως προς τον δόκιμο τρόπο γραφής εισαγωγικής παραγράφου άρθρου. Εντούτοις, ο μαθητής λαμβάνει υπόψη του τα δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου, ενώ παράλληλα η επιλογική του παράγραφος λειτουργεί συμπερασματικά.

Τελική παραγωγή λόγου

Υπολογιστής για παιδιά-Ναι ή όχι;

Ένα από τα εργαλεία που χρησιμοποιούν όλοι οι άνθρωποι, και ειδικά οι μικροί μαθητές, είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής. Τις τελευταίες μέρες, λοιπόν, γίνεται μεγάλη συζήτηση σχετικά με το αν αυτό είναι σωστό.

Εγώ πιστεύω πως είναι. Και αυτό, γιατί αναπτύσσονται οι γνώσεις μας. Με τον υπολογιστή, δηλαδή, παίρνουμε πληροφορίες για διάφορα θέματα. Επίσης, μέσα από τον υπολογιστή μπορούμε να δούμε όλες τις εξελίξεις που συμβαίνουν στον κόσμο, να δούμε ειδήσεις σε διάφορες ιστοσελίδες, και, έτσι, να ενημερωθούμε για πολλά πράγματα. Πραγματικά, ο υπολογιστής μας διευκολύνει να μορφωθούμε περισσότερο!

Από την άλλη, κάποιοι λένε ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής καταστρέφει τον εγκέφαλο, αλλά και προκαλεί αρρώστιες και νευρικότητα. Μην ανησυχείτε, απλά προσπαθούν να σας τρομάξουν...προφανώς, αγνοούν τα τεράστια οφέλη του εργαλείου αυτού! Εξάλλου, αν οι μαθητές χρησιμοποιούν τον υπολογιστή με μέτρο, οι κίνδυνοι αυτοί δεν έχουν καθόλου μεγάλη πιθανότητα να συμβούν.

Συμπερασματικά, είναι φανερό πως είναι πολύ σημαντικό οι μαθητές να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Άλκης Κ., 05/05/2017

Με την πάροδο των παρεμβάσεων που θεσπίζονται στα πλαίσια του διδακτικού σεναρίου, διαπιστώνεται αισθητή βελτίωση στο γραπτό του μαθητή. Αρχικά, λοιπόν, παρατηρείται βελτίωση ως προς την εισαγωγική παράγραφο του άρθρου. Επίσης, διαπιστώνεται αισθητή βελτίωση ως προς τη συνοχή του γραπτού του. Αξιοσημείωτο, επίσης, είναι το γεγονός πως ο μαθητής κατανόησε τον σωστό τρόπο διαχείρισης των αντίθετων απόψεων και χρησιμοποίησε τα ίδια στοιχεία που είχε χρησιμοποιήσει στο αρχικό του γραπτό, αυτή τη φορά όχι για να ενισχύσει, αλλά για να ανατρέψει την αντίθετη άποψη, και μάλιστα σε ένα πλαίσιο ειρωνείας-επίκλησης συναισθήματος. Τέλος, κατανόησε πως δεν πρέπει απλά να παραθέτουμε, αλλά να αναλύουμε τα επιχειρήματα.

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	4
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	3	5
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	2	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	4	5
Συνοχή	1	6

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 3
Τελική βαθμολογία μαθητή: 9

Συζήτηση-Συμπεράσματα

Σύμφωνα με τους Dolz et al. (2001), κατά την αρχική παραγωγή λόγου, οι μαθητές επιχειρούν να συνθέσουν ένα πρώτο κείμενο, αποκαλύπτοντας, έτσι, και στους εαυτούς τους και στον διδάσκοντα τους τομείς, στους οποίους παρουσιάζουν ελλείψεις. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει στον διδάσκοντα να ελέγξει τις υπάρχουσες δεξιότητες των μαθητών και να εκτιμήσει τις δυνατότητές τους. Έτσι θα επιτευχθεί και η καλύτερη δυνατή παρέμβαση, από την πλευρά του διδάσκοντα, καθώς και η πορεία που απομένει να γίνει από πλευράς του μαθητή. Εξάλλου, σύμφωνα με τους Dolz, et al (2001), αν η περίσταση επικοινωνίας έχει προσδιοριστεί με επαρκή τρόπο κατά τη φάση τοποθέτησης σ'αυτήν, όλοι οι μαθητές είναι ικανοί να παραγάγουν ένα κείμενο, ακόμα και αν δεν εφαρμόσουν επιτυχώς όλα τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους στο οποίο ανήκει.

Με βάση τα πορίσματα της έρευνας των Dolz et al (2001), η τελική παραγωγή λόγου δίνει στον μαθητή τη δυνατότητα να εφαρμόσει τις έννοιες και τα εργαλεία που αποκόμισε από τις παρεμβάσεις που διενεργούνται, στα πλαίσια ενός διδακτικού σεναρίου, δίνοντας, παράλληλα, τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να προβεί σε μια τελική αξιολόγηση. Το τελικό συνθετικό κείμενο έχει πολύ μεγάλη σημασία και για τον μαθητή, γιατί του υποδεικνύει τους στόχους που πρέπει να επιτύχει, επιτρέποντάς του έτσι να ελέγχει τη διαδικασία εκμάθησης, του χρησιμεύει ως εργαλείο για να ρυθμίζει και να ελέγχει τη συμπεριφορά του ως παραγωγού κειμένων, τόσο κατά τη διόρθωση, όσο και κατά την επανασυγγραφή των κειμένων, αλλά και του δίνει τη δυνατότητα να αξιολογήσει την πρόοδό του στον τομέα, πάνω στον οποίο εργάζεται.

Ως προς το πρώτο ερευνητικό ερώτημα που τέθηκε στα πλαίσια αυτής της εργασίας, αξίζει να αναφερθεί πως κατά την εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου και ύστερα από την πρώτη συγγραφική προσπάθεια των μαθητών, διαπιστώθηκαν ελλείψεις σε τομείς όπως η ύπαρξη σαφούς άποψης για το θέμα, καθώς και η ανασκευή αντίθετων απόψεων. Ως προς την τελευταία περίπτωση, χαρακτηριστικό ήταν το φαινόμενο όχι απλώς της έλλειψης ανασκευής, αλλά και της ενίσχυσης της αντίθετης άποψης, με τη χρήση μεθόδων, όπως η αξιοποίηση τεκμηρίων και επίκλησης στο συναίσθημα. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τη βιβλιογραφία, καθώς, όπως προαναφέρθηκε, οι μαθητές συνήθως δεν λαμβάνουν υπόψη τους τις αντίθετες απόψεις κατά τη συγγραφή ενός επιχειρηματολογικού κειμένου (Felton & Kuhn, 2007). Επίσης, διαπιστώθηκαν ελλείψεις των παιδιών ως προς την αξιοποίηση πετυχημένων τίτλων και εισαγωγικών παραγράφων. Στους τομείς αυτούς, λοιπόν, επικεντρώθηκαν οι παρεμβάσεις μας.

Σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, δώσαμε στους μαθητές τη δυνατότητα να προσεγγίσουν τα διάφορα φύλλα εργασίας ομαδοσυνεργατικά. Παράλληλα, ήμασταν πάντα διατεθειμένοι να παράσχουμε τη βοήθεια και τις υποδείξεις μας, όποτε την ζητούσαν οι μαθητές.

Ως προς το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα που τέθηκε, διαπιστώνεται, συγκρίνοντας τα τελικά κείμενα των μαθητών με τα αρχικά, πως οι παρεμβάσεις βοήθησαν τους μαθητές σε σημαντικό βαθμό και η γενική πρόοδος που συντελέστηκε με το πέρας των παρεμβάσεων υπήρξε ικανοποιητική.

[6]Αναλυτικότερα:

[6] Κατά το στάδιο της τελικής παραγωγής λόγου, 2 μαθητές απουσίαζαν.

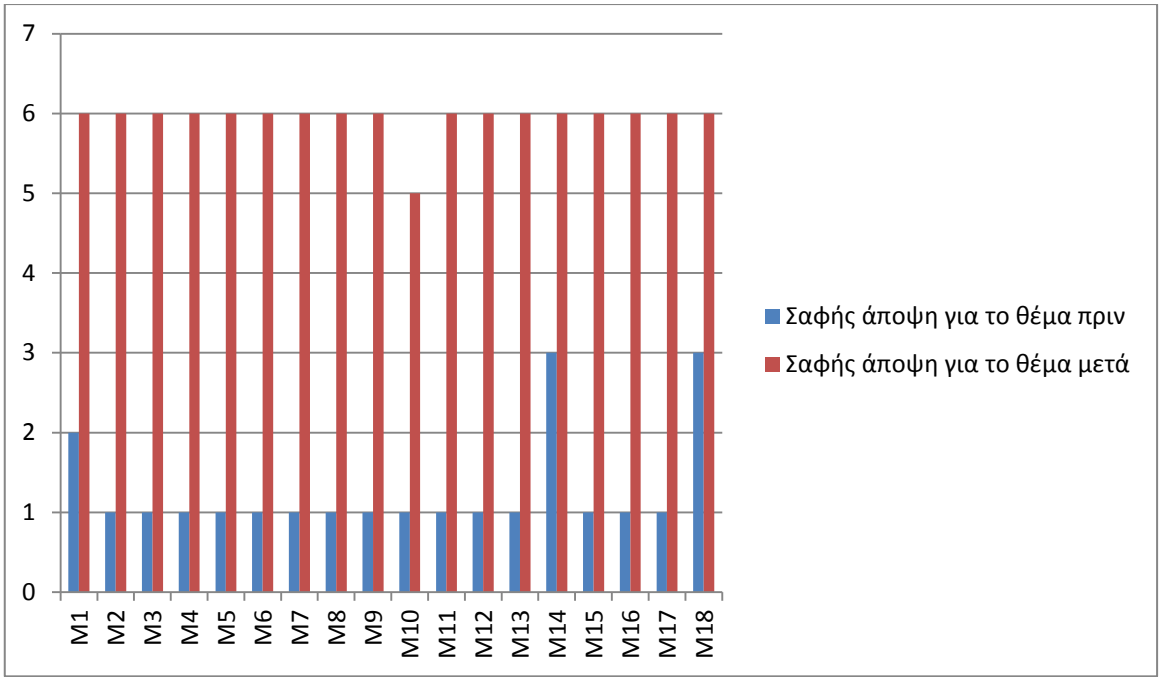

Όπως προκύπτει από το παραπάνω γράφημα, πριν την έναρξη των διδακτικών παρεμβάσεων, οι μαθητές αντιμετώπιζαν σε σημαντικό ποσοστό δυσκολία ως προς τον τομέα της ύπαρξης σαφούς απόψεως για το θέμα που πραγματεύονται. Μετά τη λήξη των διδακτικών παρεμβάσεων, οι μαθητές βελτιώθηκαν αισθητά στον τομέα αυτόν.

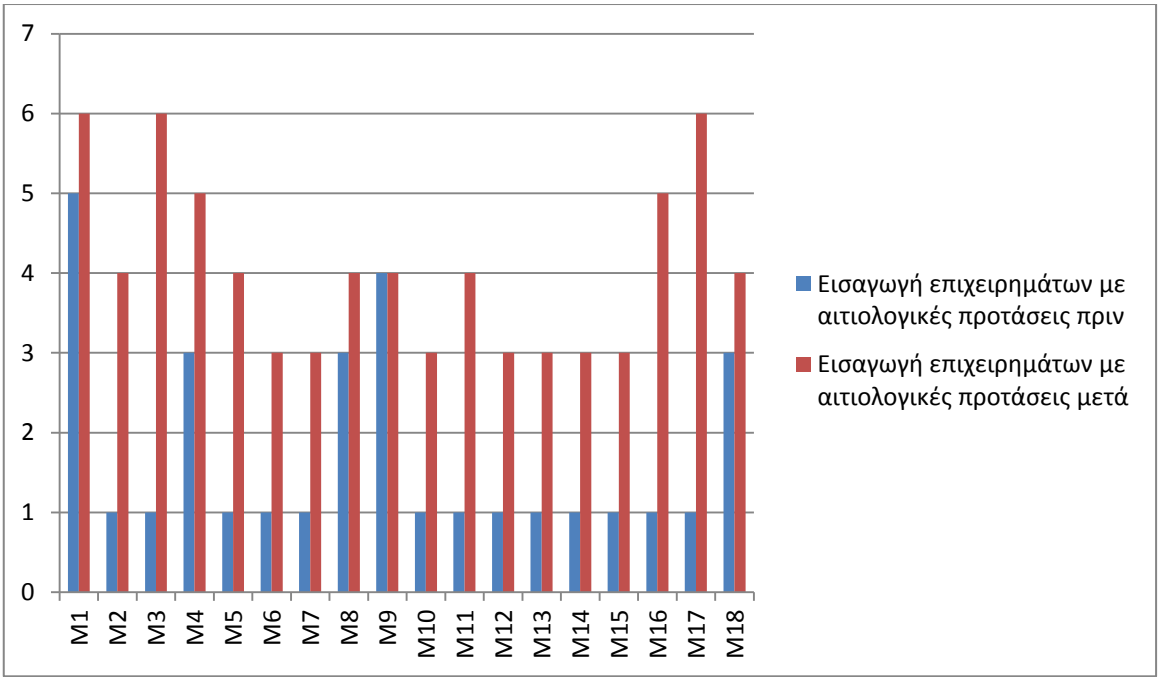

Με βάση το παραπάνω γράφημα, πριν την έναρξη των διδακτικών παρεμβάσεων ένα μικρό ποσοστό μαθητών αξιοποιούσε αιτιολογικές προτάσεις για να εισάγει επιχειρήματα. Μετά τη λήξη των διδακτικών παρεμβάσεων, οι περισσότεροι μαθητές βελτιώθηκαν στον τομέα αυτόν, αλλά όχι σε σημαντικό βαθμό στις περισσότερες περιπτώσεις.

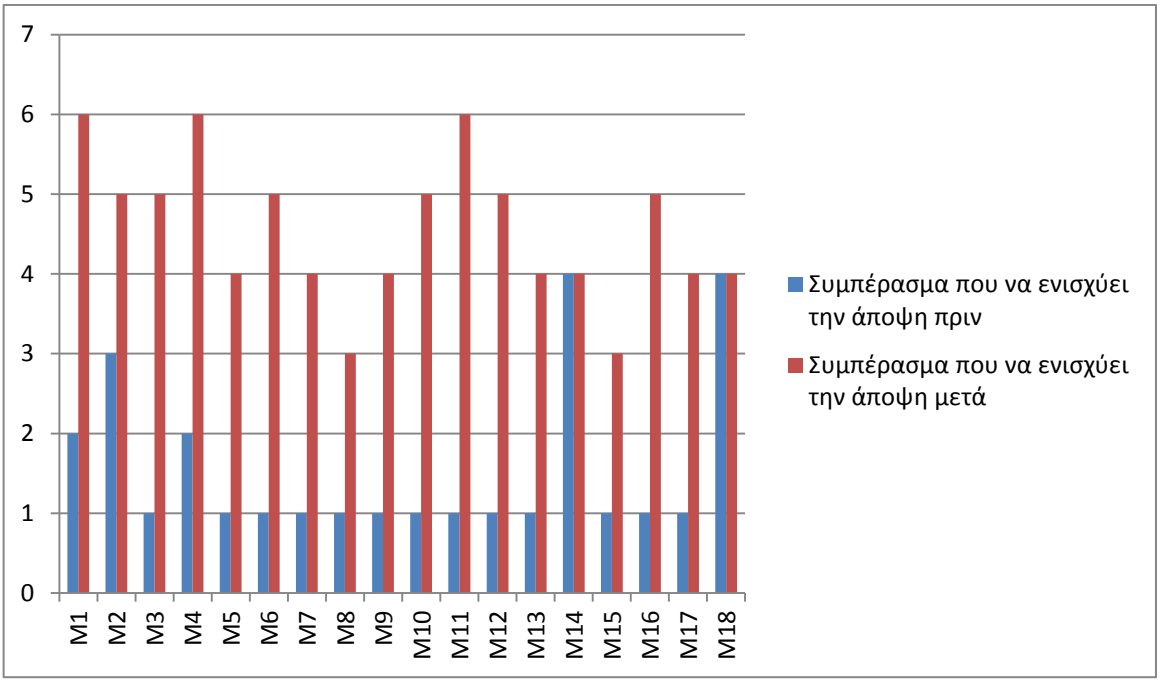

Σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, πριν την έναρξη των διδακτικών παρεμβάσεων η πλειοψηφία των μαθητών είχε ελλείψεις ως προς τον τομέα της ύπαρξης συμπεράσματος στο τέλος που να ενισχύει την άποψή τους. Μετά τη λήξη των διδακτικών παρεμβάσεων, οι μαθητές βελτιώθηκαν ως προς τον τομέα αυτόν σε ικανοποιητικό βαθμό.

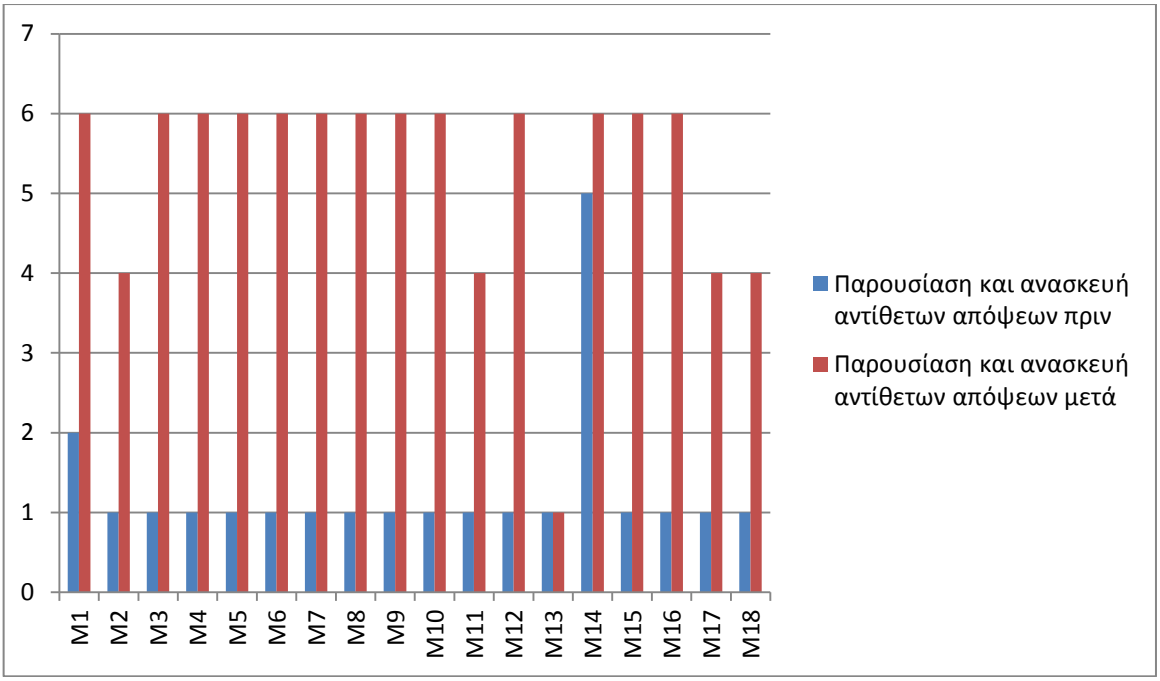

Με βάση τα πορίσματα του παραπάνω γραφήματος, πριν την έναρξη των διδακτικών παρεμβάσεων, η πλειοψηφία των μαθητών αντιμετώπιζε σε σημαντικό ποσοστό δυσκολία ως προς την παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων από αυτούς απόψεων για το θέμα που πραγματεύονται. Μετά τη λήξη των διδακτικών παρεμβάσεων, οι περισσότεροι μαθητές βελτιώθηκαν αισθητά στον τομέα αυτόν.

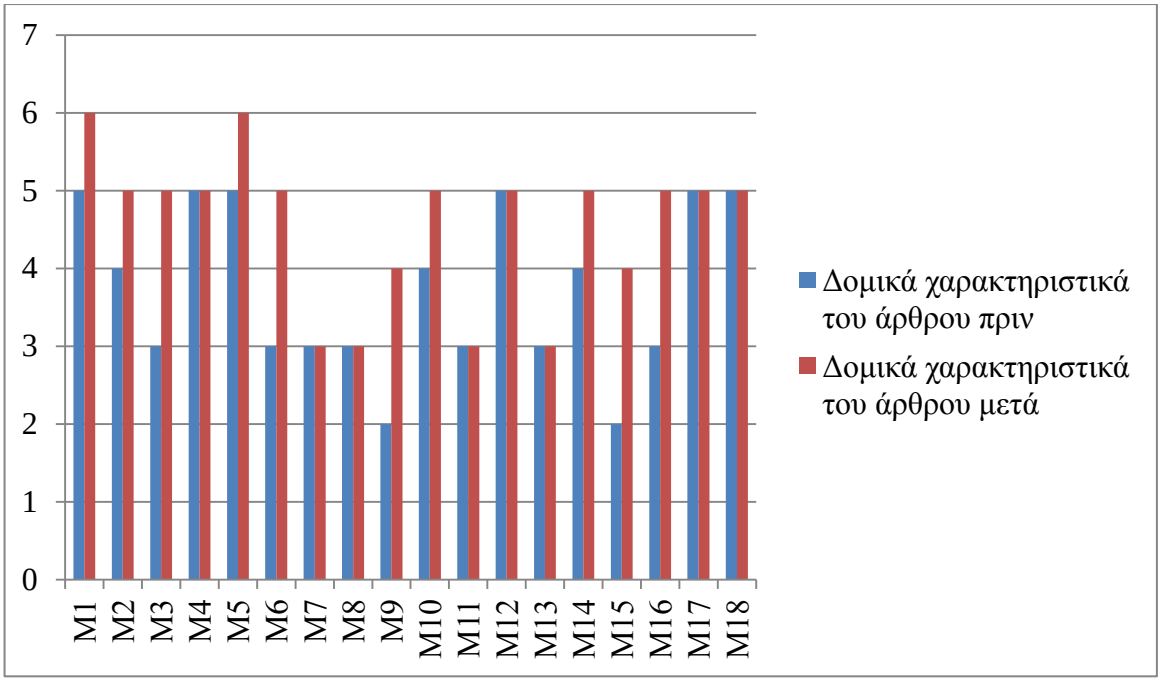

Με βάση το παραπάνω γράφημα, παρατηρείται ότι πριν την έναρξη των διδακτικών παρεμβάσεων, ένα σημαντικό ποσοστό μαθητών αντιμετώπιζε ελλείψεις ως προς την ορθή αξιοποίηση των δομικών χαρακτηριστικών του άρθρου. Μετά τη λήξη των διδακτικών παρεμβάσεων, ένα σημαντικό ποσοστό μαθητών βελτιώθηκε ως προς αυτόν τον τομέα, αλλά όχι σε σημαντικό βαθμό στις περισσότερες περιπτώσεις.

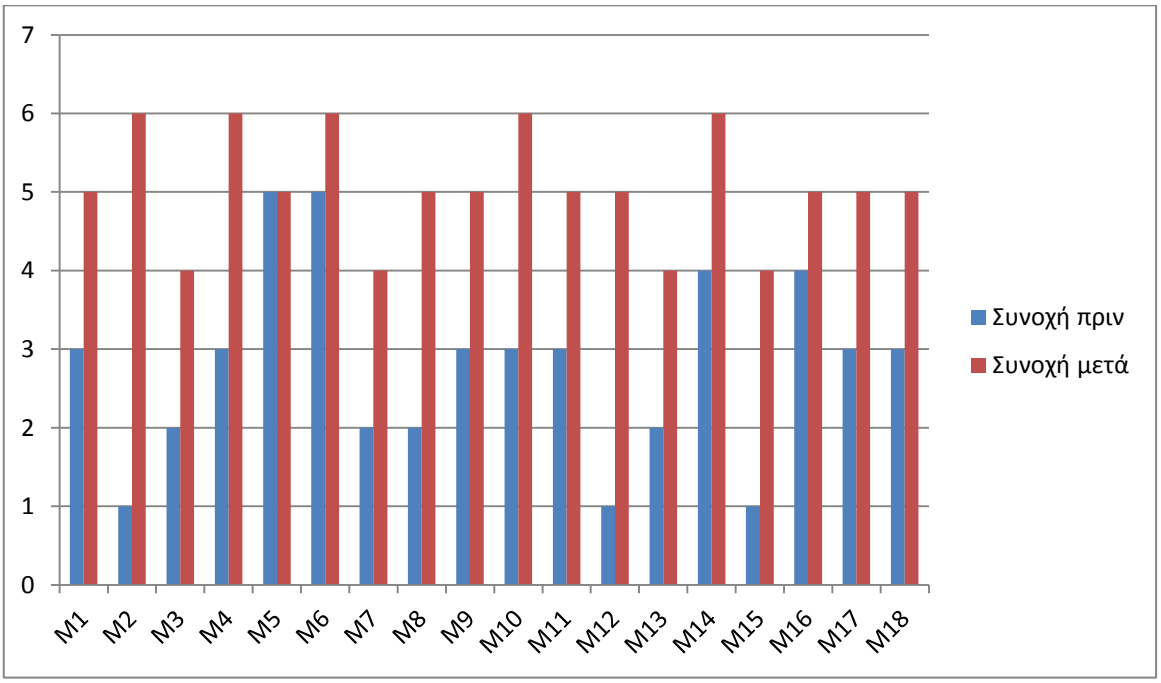

Από το παραπάνω γράφημα, προκύπτει ότι πριν την έναρξη των διδακτικών παρεμβάσεων, ένας μεγάλος αριθμός γραπτών των μαθητών δεν είχε συνοχή. Μετά τη λήξη των διδακτικών παρεμβάσεων, οι περισσότεροι μαθητές παρουσίασαν βελτίωση σε σημαντικό βαθμό ως προς τον τομέα αυτόν.

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

•Cahan, E. (1994). John Dewey and human development. In R.Parke, P. Ornstein, J. Rieser, & C. Zahn-Waxler (Eds.), *A Century Of Developmental Psychology* (pp. 145-167). Washington, DC: American Psychological Association.

•Dolz, J., M. Noverraz & B. Schneuwly (επιμ.). 2001. *S'Exprimer en Francais: Séquences Didactiques pour l'Oral et pour l'Ecrit.* Βρυξέλες: De Boeck

•Facione, P.A. *(1990) Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction.* Millbrae, CA :The California Academic Press.

•Felton, M., & Kuhn, D. (2007). How do I know? The epistemological roots of critical thinking. *Journal Of Museum Education*, 32, 101-123.

•Graff, G. (2003). *Clueless in Academe: How Schooling Obscures the Life of the Mind.* New Haven, CT: Yale University Press.

•Harvey, G. (1999) The Academic Essay: A Brief Anatomy, for the Writing Center at Harvard University; https://writingcenter.fas.harvard.edu/pages/counter-argument (Προσπελάστηκε στις 09/05/2017)

•Kuhn, D. (1991). *The Skills of Argument*. Cambridge: Cambridge University Press.

•Kuhn, D. (1999). A developmental model of critical thinking. *Educational Researcher*, 28, 16-25.

•Kuhn, D., Goh, W., Iordanou, K., & Shaenfield, D. (2008). Arguing on the computer: A microgenetic study of developing argument skills in a computer-supported environment. *Child Development,* 79(5), 1310-1328.

•Kuhn, D., & Udell, W. (2003). The development of argument skills. *Child Development*, 74, 1245-1260.

•Kuhn, D., & Udell, W. (2007). Coordinating own and other perspectives in argument. *Thinking & Reasoning,* 13(2), 90-104.

•Olson, D., & Astington, J. (1993). Thinking about thinking: Learning how to take statements and hold beliefs. *Educational Psychologist*, 28(1), 7-23.

•Paul, R. (1990). *Critical Thinking.* Rohnert Park, CA: Center for Critical Thinking and Moral Critique, Sonoma State University.

•Walton, D. N. (1989). Dialogue theory for critical thinking. *Argumentation*, 3, 169 – 184.

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

•Αδαλόγλου, Κ. (2007) *Η Γραπτή Έκφραση των Μαθητών.* Αθήνα: Κέδρος.Αδαλόγλου, Κ., Αυδή, Α., Γρηγοριάδης, Ν., Δανιήλ, Α., Ζερβού, Ι., Λόππα, Ε., Τάνης, Δ., Τσολάκης, Χ. Λ. (2010) *Έκφραση-Έκθεση για το Γενικό Λύκειο. Γ' Τεύχος.* Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

•Αναγνωστοπούλου, Κ., Δημόπουλος, Κ., Καπετανίδου, Μ. Μ., Κουλαϊδής Β. (επιμ.), Κούρου, Μ. Μαυρίκης, Γ., Σιόρεντα, Α., Τζιμογιάννης, Α., Τσακίρη, Δ., Τσατσαρώνη, Α., Χατζηνικήτα, Β. (2007) *Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.* Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

•Αδαλόγλου, Κ., Αυδή, Α., Λόππα, Ε., Τάνης, Δ., Τσολάκης, Χ.Λ. (2010) *Έκφραση-Εκθεση για το Ενιαίο Λύκειο. Α' τεύχος.* Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

•Αδαλόγλου, Κ., Αυδή, Α., Λόππα, Ε., Τάνης, Δ., Τσολάκης, Χ. Λ. (2010) *Έκφραση-Έκθεση για το Ενιαίο Λύκειο. Β' τεύχος.* Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

•Αθανασιάδου, Μ., Χατζημωυσιάδης, Π. (2002) *Η Νεοελληνική Γλώσσα στο Ενιαίο Λύκειο.* Αθήνα: Μεταίχμιο.

•Βασιλειάδης, Γ.Π. (2014) *Καλλιέργεια δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας και κριτικής σκέψης σε μαθητές Δημοτικού σχολείου μέσα από τη χαρτογράφηση επιχειρημάτων*. Διδακτορική διατριβή. Κύπρος: lekythos.library.ucy.ac.cy/bitstream/handle/10797/14209/Βασιλειάδης Γιαννάκης PhD.pdf?sequence=5 (Προσπελάστηκε στις 17/06/2017)

•Γαβριηλίδου, Μ. Εμμανουηλίδης, Π., Πετρίδου-Εμμανουηλίδου, Ε. (2010) *Νεοελληνική Γλώσσα Β' Γυμνασίου.* Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
•Ευαγγέλου, Ε., Παπαδημητρίου, Γ. (2014) Η τεχνική της συλλογικής επαναδιατύπωσης κειμένου μέσα από ένα πρόγραμμα παραγωγής λόγου στηριγμένο στην κειμενοκεντρική προσέγγιση. Στην *Επιστημονική-επιμορφωτική ημερίδα 7ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας*: Θεσσαλονίκη
•Ιντζίδης, Ε., Παπαδόπουλος, Α., Σιούτης, Α., Τικτοπούλου, Α. (2011) *Γλώσσα Γ' Δημοτικού-Τα Απίθανα Μολύβια. Τετράδιο Εργασιών, Α' τεύχος.* Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
•Κατσαρού, Ε., Μαγγανά, Α., Σκιά, Α., Τσέλιου, Β. (2010) *Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου.* Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
•Μηρτσέκη Ε. (2011) Επιχειρηματολογικά κείμενα και η διδασκαλία τους στο Δημοτικό σχολείο. https://www.slideshare.net/mvaso/ss-12262689 (Προσπελάστηκε στις 29/05/2017)
•Πολίτης, Π. (2006), Γένη και είδη του λόγου. Επιχειρηματολογία. http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/discourse/2_1_4/index.html (Προσπελάστηκε 09/05/2017)
•Πολίτης, Π. (2014), Ο λόγος των Μ.Μ.Ε. Στο Γεωργαλίδου Μ., Σηφιανού Μ., Τσάκωνα Β. (επιμ.) *Ανάλυση Λόγου. Θεωρία Και Εφαρμογές* (σελ. 479-520). Αθήνα: Νήσος
•Πρασσάς, Β. (2008) *Έκφραση-Έκθεση Γ' Λυκείου. Θεωρία και Πράξη.* Αθήνα: Κοκοτσάκης.
•Σακελλαρίου, Α. (2015). Προς μια κειμενοκεντρική προσέγγιση του γλωσσικού μαθήματος. Στο Γ. Ανδρουλάκης (επιμ.) *Γλωσσική Παιδεία: 35 Μελέτες Αφιερωμένες Στον Καθηγητή Ναπολέοντα Μήτση*. Αθήνα: Gutenberg. *241-255.*
•*Φαρμάκης, Κ. Δ. (2011) Η Διδακτική της Έκφρασης-Έκθεσης στη Β' και Γ' Ενιαίου Λυκείου. Τεχνικές Παραγωγής Λόγου-Μεθοδολογία Σύνταξης.* Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
•Φτερνιάτη, Άννα. 2013. Αφηγηματικές δεξιότητες μαθητών της ΣΤ΄ δημοτικού-Έξι χρόνια μετά την εφαρμογή του ισχύοντος διδακτικού υλικού. Στο Γ. Ανδρουλάκης (επιμ.) *Γλωσσική Παιδεία, 35 Μελέτες Αφιερωμένες στον Καθηγητή Ναπολέοντα Μήτση.* Αθήνα: Gutenberg. 256-273

Παράρτημα

Στη συνέχεια παρατίθενται τα γραπτά όλων των μαθητών της τάξης:

Μαθήτρια 1

Αρχική παραγωγή λόγου

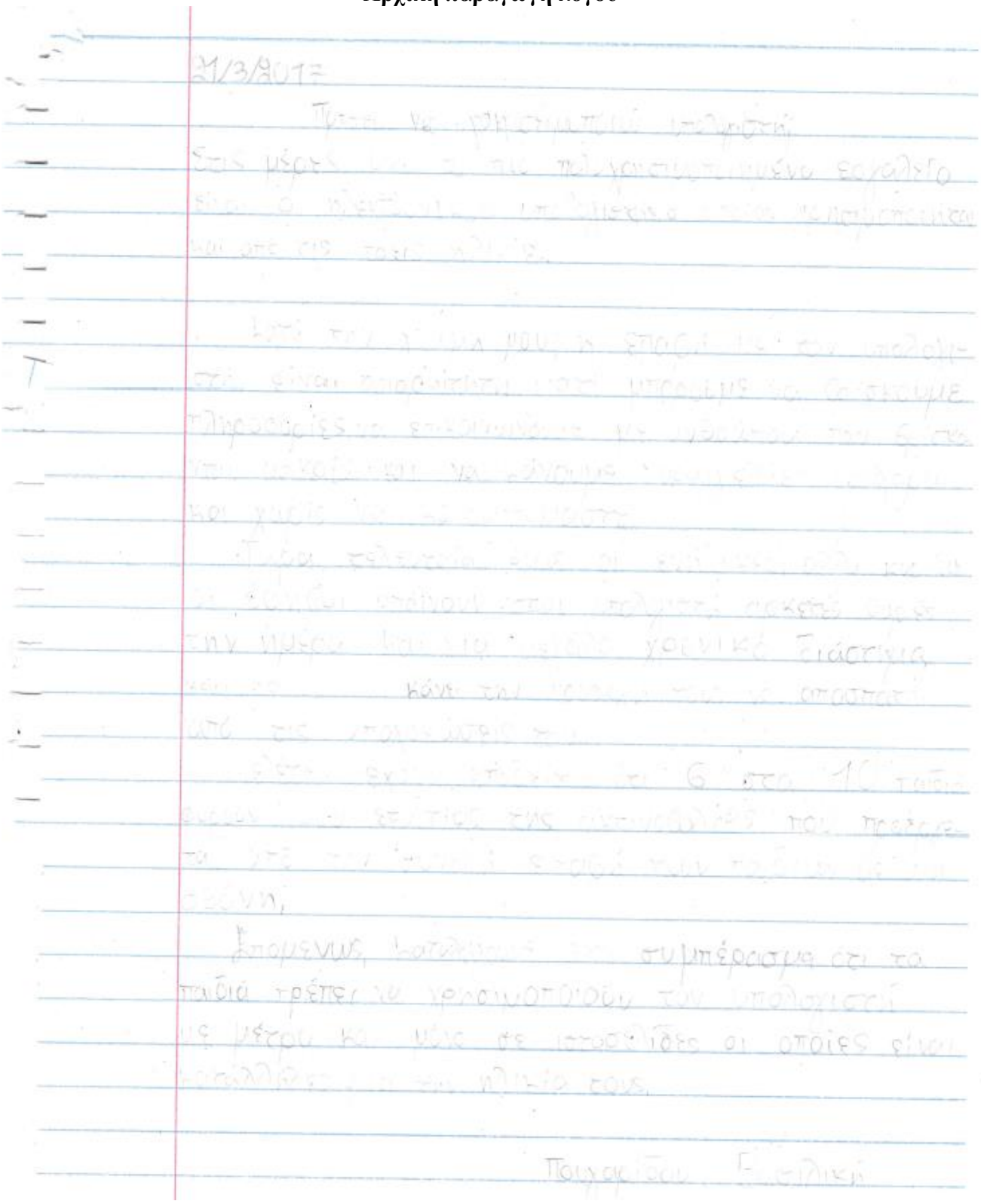

Τελική παραγωγή λόγου

5/5/2017

Πρέπει να χρησιμοποιώ υπολογιστή,
στις μέρες μας το πιο χρήσιμο εργαλείο
είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, όσο οι γραμμάτισμένοι
πιο από τις τρεις ηλικίες. Μεγάλη συζήτηση, λοιπόν,
γίνεται στις μέρες μας σχετικά με το αν αυτό είναι σωστό

Υπάρχει η άποψη ότι το να χρησιμοποιούν οι μαθητές
τον ηλεκτρονικό υπολογιστή δεν είναι καλό, γιατί πάει στην
προσοχή τους να αποσπάται από τις υποχρεώσεις τους.
Δηλαδή, ποιος θάμπα, πως, αν οι γονείς προσέχουν και
βάζουν όρια στον χρόνο που τα παιδιά τους θα
ασχολούνται με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή
δεν υπάρχει κάτι τέτοιο φοβερό, δεν υπάρχει
κάτι πάρα πολύ σημαντικό πάνω στο πρόσωπο ο
υπολογιστής.

Ο υπολογιστής είναι χρήσιμος και
μπορούμε να βρούμε πληροφορίες. Ο μαθητής
μπορεί να ασχολείται πολύ νέος ρώτησε κάτι θέμα,
μέσα από τις διαφάνειες, ή κάποιες
πληροφορίες. Δεύτερο, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής
μπορεί να τον δώσει πολλές ευκαιρίες
για παιχνίδι, αλλά και να τον βοηθάει στις
εργασίες του.

Ακόμα, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής είναι ωφέλιμος,
γιατί δίνει την επιλογή στον μαθητή με τον
ηλεκτρονικό υπολογιστή, δηλαδή, μπορούμε να

Ε[illegible]ουμε με πληθυσμούς του κόσμου, μπορεί,
με τη χρήση του υπολογιστή, [illegible]
[illegible] ηλεκτρονικού υπολογιστή [illegible]
[illegible] μαθήματα, [illegible]
[illegible]

Δηλαδή, καταλήγουμε στο συμπέρασμα
ότι η χρήση του υπολογιστή μπορεί
πραγματικά να τους δώσει σε πολλές ηλικίες [illegible]
[illegible]!

Γεωργίου Βασίλη

Μαθητής 2

Αρχική παραγωγή λόγου

Υποδομέτης για παιδιά και ν' αρχ'
Πιστεύω πως η χρήση του υποδομέτη
στα παιδιά πρέπει να γίνεται με μέτρο. Ο υπο-
δομέτης μας κυκλοφορεί μια πολλά προγράμματα

Από τον υποδομέτη παίρνουμε πολλής πληροφορία
το οποίο αναπτύσσει τις γνώσεις μας. Χωρίς
την σωστή χρήση του όμως βλάπτεται κατά
μας. Όπως είναι αποδεδειγμένο η παιδική ηλικία
είναι μια από τις κρισιμότερες ηλικίες για την
ανάπτυξη του μυαλού. Οι σημαντικότερες διεργασίες
του εγκεφάλου γίνονται στην παιδική ηλικία.
Η κακή χρήση του υποδομέτη καταστρέφει τον
εγκέφαλο αφού οι διεργασίες του είναι
λανθασμένες.

Φυσικά ο υποδομέτης είναι μια τεχνολογία
η οποία μας διευκολύνει, για αυτό δεν
η χρήση πρέπει να είναι συνεχής, έτσι ώστε
παίρνουμε πληροφορίες και αναπτύσσονται οι
γνώσεις μας. Γενικότερα λένε ότι η παιδική
καταστροφή του εγκεφάλου οφείλεται στην
κακή χρήση του υποδομέτη. Επίσης η κακή
χρήση του υποδομέτη προκαλεί αρρώστιες,
νευρικότητα.

Άλκης Καπετανάκης
21/3/2017

Τελική παραγωγή λόγου

Υπολογιστής για παιδιά - Ναι ή όχι

Ένα από τα εργαλεία που χρησιμοποιούν όλοι οι ανθρωποι, και ειδικά οι μικροί μαθητές, είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής. Τις τελευταίες μέρες, λοιπόν, γίνεται μεγάλη συζήτηση σχετικά με το αν είναι αυτό είναι καλό.

Εγώ πιστεύω πως είναι. Και αυτό, γιατί αναπτύσσεται οι γνώσεις μας. Με τον υπολογιστή, δηλαδή, παίρνουμε πληροφορίες για διάφορα θέματα. Επίσης, μέσα από τον υπολογιστή μπορούμε να δούμε όλες τις εξελίξεις που συμβαίνουν στον κόσμο, να δούμε ειδήσεις σε διάφορες ιστοσελίδες και έτσι να ενημερωθούμε για πολλά πράγματα. Πραγματικά, ο υπολογιστής μας διευκολύνει να μορφωθούμε περισσότερο!

Από την άλλη, κάποιοι λένε ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής καταστρέφει τον εγκέφαλο, αλλά και προκαλεί αρρώστιες και νευρικότητα. Μην ανησυχείτε, πολύ πρόσεχε να σας τρομάξουν.... προφανώς, αγνοούν τα τεράστια οφέλη του εργαλείου αυτού! Εξάλλου, αν οι μαθητές χρησιμοποιούν τον υπολογιστή με μέτρο οι κίνδυνοι αυτοί δεν έχουν καθόλου μεγάλη πιθανότητα να συμβούν.

Συμπερασματικά, είναι φανερό πως είναι πολύ σημαντικό οι μαθητές να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Άλκης Κατσιαρίδης
5/5/2017

Μαθήτρια 3

Αρχική παραγωγή λόγου

Μαριάνα
Σ.2

Ηλεκτρονικός Υπολογιστής

Τη Σήμερον ημέρα πάνω από 3.000.000 παιδιά χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή. Τι προβλήματα μπορούν να δημιουργηθούν;

Σύμφωνα με μια έρευνα του 2016 πάνω από 3.000.000 στην Ελλάδα. Τα ερωτήματα των γονιών αναπάντεχα ακόμα από ειδικούς. Τελικά είναι καλό να ασχολούνται με τον υπολογιστή ή η ακαναβόλια; Αυτά είναι από τα δύο πιο συνηθισμένα ερωτήματα. Η έρευνα αυτή δεν μας δείχνει μόνο το ποσοστό των παιδιών που παίζουν με τον υπολογιστή, αλλά ταυτόχρονα μας έδειξε πως τον χρησιμοποιούν. Τα περισσότερα παιδιά παίζουν στα διάφορα σάιτ με παιχνίδια και τα υπόλοιπα βρίσκουν πληροφορίες.

Εμένα η γνώμη μου είναι ότι ναι μεν έχει ακαναβόλια και πρέπει να παίζαμε ή βλέπουμε με μέτρο, αλλά είναι καλό χρήσιμος. Τα παιδιά όταν δε μπορούν να κάνουν τις ασκήσεις.

Τελική παραγωγή λόγου

Τη Σήμερον ημέρα πάνω από 3.000.000 παιδιά χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή. Είναι όμως καλό να γίνεται αυτό;

Σύμφωνα με μια έρευνα του 2016 πάνω από 3.000.000 στην Ελλάδα, για να βρίσκουν πληροφορίες. Ο υπολογιστής πραγματικά μπορεί να είναι πολύ χρήσιμος, γιατί μπορείς να βρεις πολλά στοιχεία για τα θέματα που ψάχνεις. Επίσης σε ψυχαγωγεί, καθώς μπορείς να παίξεις και να περάσεις ευχάριστα την ώρα σου με πολλά παιχνίδια.

Κάποιοι ρωτάνε όμως... -Είναι καλό τελικά να ασχολούνται με τον υπολογιστή; Ή ακτινοβολία; Αν οι γονείς όμως ελέγχουν τον χρόνο που τα παιδιά τους κάθονται μπροστά στον υπολογιστή, δεν υπάρχει μεγάλος κίνδυνος.

Εμένα η γνώμη μου είναι ότι ο υπολογιστής μπορεί να είναι πολύ χρήσιμος. Τα παιδιά όταν δε μπορούν να κάνουν τις ασκήσεις.

Μαριάννα
05/05/2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	6
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	5
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	5
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	3	5
Συνοχή	2	4

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 3
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 9

Μαθητής 4

Αρχική παραγωγή λόγου

Το παιδιά παίζουν με υπολογιστές

Στις μέρες μας τα παιδιά παίζουν πολύ συχνά στον υπολογιστή. Το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών παίζουν με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Η γνώμη μου είναι ότι μπορούν να παίζουν τα παιδιά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές αλλά με μέτρο. Αν παίζουν όμως πολύ ώρα θα τους κάνει κακό στα μάτια και θα έχουν προβλήματα.

Στις μεγαλύτερες πόλεις τα παιδιά παίζουν πιο συχνά επειδή οι γονείς σεβμάρουν στο διαδίκτυο σε συνομιλίες και σε παιχνίδια. Εγώ στις μικρότερες πόλεις εγώ πιστεύω πως δεν παίζουν τόσο πολύ μετά βγαίνουν και παίζουν διάφορα παιχνίδια και αυτό είναι το σωστό.

Το συμπέρασμα επομένως είναι ότι τα παιδιά μπορούν να παίζουν αλλά ελάχιστα τα πρέπει οι γονείς μόνο για να παίρνουμε πληροφορίες για κάποιες εργασίες του σχολείου. Αυτή είναι η σωστή χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

[redacted]

Χρήστος Τοσουνίδης Σ.Ε.Υ

Τρίτη 21 Μαρτίου 2017

Τελική παραγωγή λόγου

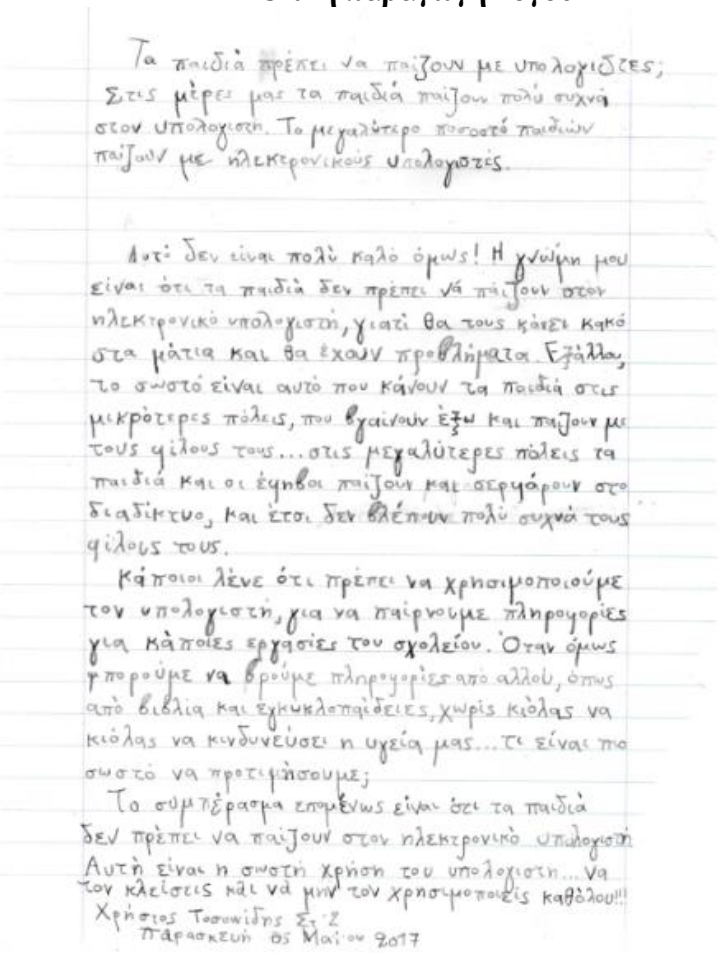

Τα παιδιά πρέπει να παίζουν με υπολογιστές;
Στις μέρες μας τα παιδιά παίζουν πολύ συχνά στον υπολογιστή. Το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών παίζουν με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Αυτό δεν είναι πολύ καλό όμως! Η γνώμη μου είναι ότι τα παιδιά δεν πρέπει να παίζουν στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, γιατί θα τους κάνει κακό στα μάτια και θα έχουν προβλήματα. Εξάλλου, το σωστό είναι αυτό που κάνουν τα παιδιά στις μικρότερες πόλεις, που βγαίνουν έξω και παίζουν με τους φίλους τους... στις μεγαλύτερες πόλεις τα παιδιά και οι έφηβοι παίζουν και σεργάρουν στο διαδίκτυο, και έτσι δεν βλέπουν πολύ συχνά τους φίλους τους.

Κάποιοι λένε ότι πρέπει να χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή, για να παίρνουμε πληροφορίες για κάποιες εργασίες του σχολείου. Όταν όμως μπορούμε να βρούμε πληροφορίες από αλλού, όπως από βιβλία και εγκυκλοπαίδειες, χωρίς κόλλας να κόλλας να κινδυνεύσει η υγεία μας... τι είναι πιο σωστό να προτιμήσουμε;

Το σύμπέρασμα επομένως είναι ότι τα παιδιά δεν πρέπει να παίζουν στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Αυτή είναι η σωστή χρήση του υπολογιστή... Να τον κλείσεις και να μην τον χρησιμοποιείς καθόλου!!!

Χρήστος Τσουνίδης Σ.Τ. Ζ
Παρασκευή 05 Μαΐου 2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	3	5
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	2	6
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	5	5
Συνοχή	3	6

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 4
Τελική βαθμολογία μαθητή: 9

Μαθητής 5

Αρχική παραγωγή λόγου

Πετροπουλος Αλέξανδρος
Τρίτη 27 Μαρτίου 2017.

Ναι ή όχι στους υπολογιστές;

Σίγουρα ο ηλεκτρονικός υπολογιστής έχει διευκολύνει πολύ τους ανθρώπους, και ιδιαίτερα τα παιδιά τους νέους και τους ενήλικες.

Ομως έχουμε δει πολλές που προκύπτει να κρατάει μας με την υπερβολική χρήση του υπολογιστή. Πάρα πολλά παιδιά που χρησιμοποιούσαν πολύ τον υπολογιστή έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας όχι μόνο απ' την εξάρτηση που έχουν αλλά η ακτινοβολία και η ραδιενέργεια που έχει ο υπολογιστής μπορεί μέχρι και σκοτώσει ανθρώπο! Επιπλέον τα άτομα αυτά μπορούν να μην φάνε με αποτέλεσμα να πάθουν νευρικοί ανορεξία αλλά αυτό δεν ισχύει γενικότερα στις μέρες μας.

Τώρα ας δούμε και τα θετικά στοιχεία και γιατί μας βοηθάει. Γενικότερα ο υπολογιστής σου δίνει απίστευτες δυνατότητες για παιχνίδι, να ενημεροθείς και να παίξεις με τους φίλους σου. Επίσης μπορείς να μαθεις πολλές πληροφορίες για άλλους τόπους, έθιμα και κουλτούρες.

Κατά την γνώμη μου πρέπει να χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή σωστά έτσι ώστε να μην υπάρχει εθισμός και εξάρτηση.

Τελική παραγωγή λόγου

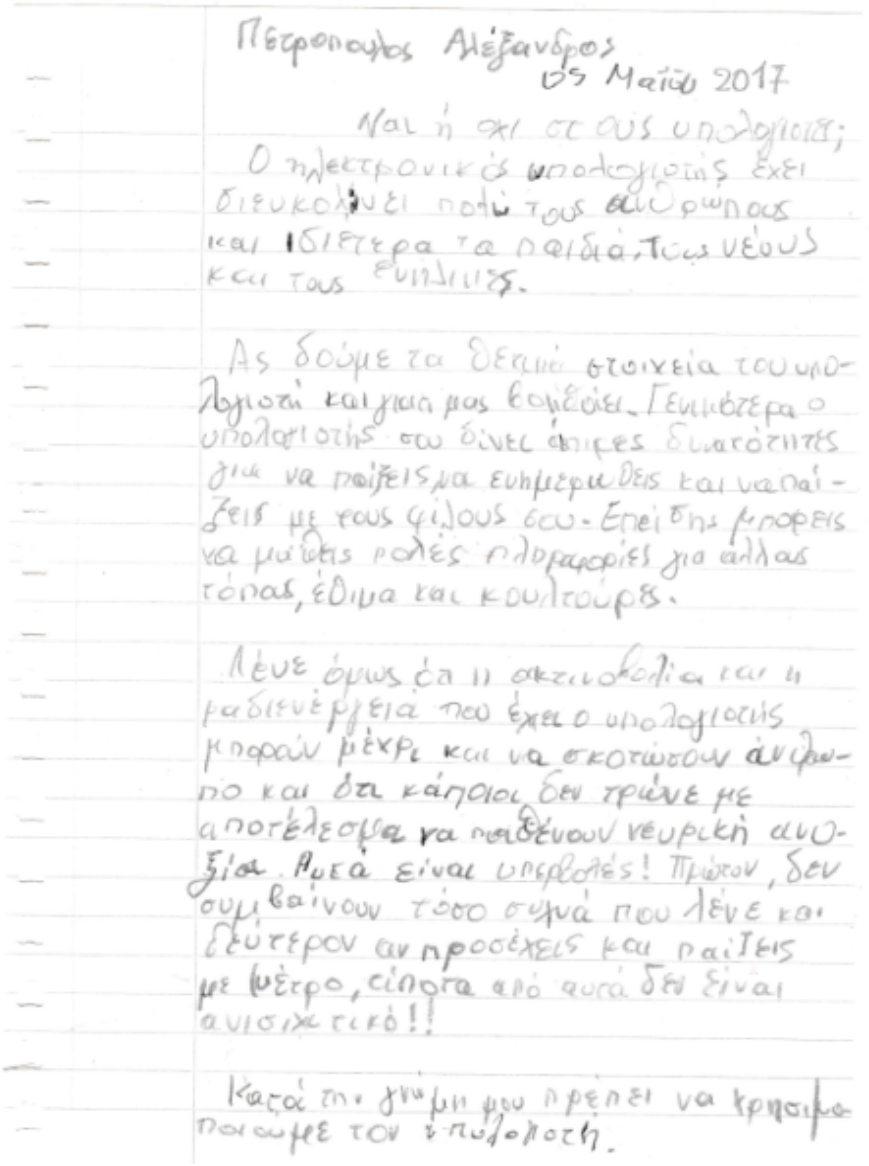

Πετροπουλος Αλέξανδρος
05 Μαΐου 2017

Ναι ή όχι στους υπολογιστές;

Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής έχει διευκολύνει πολύ τους ανθρώπους και ιδιαίτερα τα παιδιά, τους νέους και τους ενήλικες.

Ας δούμε τα θετικά στοιχεία του υπολογιστή και γιατί μας βοηθάει. Γενικότερα ο υπολογιστής σου δίνει άπειρες δυνατότητες για να παίξεις, να ενημερωθείς και να παίζεις με τους φίλους σου. Επειδής μπορείς να μάθεις πολλές πληροφορίες για άλλους τόπους, έθιμα και κουλτούρες.

Λένε όμως ότι η ακτινοβολία και η ραδιενέργεια που έχει ο υπολογιστής μπορούν μέχρι και να σκοτώσουν άνθρωπο και ότι κάποιοι δεν τρώνε με αποτέλεσμα να παθένουν νευρική ανορεξία. Αυτά είναι υπερβολές! Πρώτον, δεν συμβαίνουν τόσο συχνά που λένε και δεύτερον αν προσέχεις και παίζεις με μέτρο, είπατε από αυτά δεν είναι ανησυχητικό!!

Κατά την γνώμη μου πρέπει να κρησιμοποιούμε τον υπολογιστή.

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	4
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	4
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	5	6
Συνοχή	5	5

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 4
Τελική βαθμολογία μαθητή: 9

Μαθητής 6

Αρχική παραγωγή λόγου

Είναι καλό να παίζεις στον υπολογιστή

Νομίζω πως τώρα παίζεις στον υπολογιστή είναι και καλό και κακό. Ανάλογα.

Εάν κάνεις κατάχρηση του υπολογιστή είναι πολύ κακό πρώτα από όλα γιατί τον εαυτό σου. Εάν όμως τον χρησιμοποιείς με μέτρο θα ήταν καλύτερα. Τα περισσότερα παιδιά το χρησιμοποιούν γιατί αν παίζουν παιχνίδια που σε εθίζουν να συνεχίζεις να παίζεις.

Λίγα παιδιά είναι αυτά που χρησιμοποιούν τον υπολογιστή γιατί μορφώνονται με διάφορα παιχνίδια που σου ακονίζουν το μυαλό και σε βοηθούν να σκέφτεσαι.

Όπως εγώ θα έλεγα να χρησιμοποιούμε τον ηλεκτρονικό υπολογιστή με μέτρο.

Δημήτρης Δαλάκης Στ΄2

Τελική παραγωγή λόγου

Παιχνίδι στον υπολογιστή; Είναι καλό!!!

Νομίζω πως το να παίζεις στον υπολογιστή είναι καλό.

Τα παιδιά μπορούν να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή για να μορφώνονται. Υπάρχουν διάφορα παιχνίδια που σου ακονίζουν το μυαλό και σε βοηθούν να διέφτεσαι.

Από την άλλη, λένε ότι εάν κάνεις κατάχρηση του υπολογιστή είναι πολύ κακό, γιατί τα παιχνίδια σε εθίζουν. Αν όμως υπάρχει μέτρο, δεν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος!

Οπότε εγώ θα έλεγα να χρησιμοποιούμε τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Δημήτρης
Δαλάκης Στ'2
5/5/2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	3
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	5
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	3	5
Συνοχή	5	6

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 3
Τελική βαθμολογία μαθητή: 9

Μαθήτρια 7

Αρχική παραγωγή λόγου

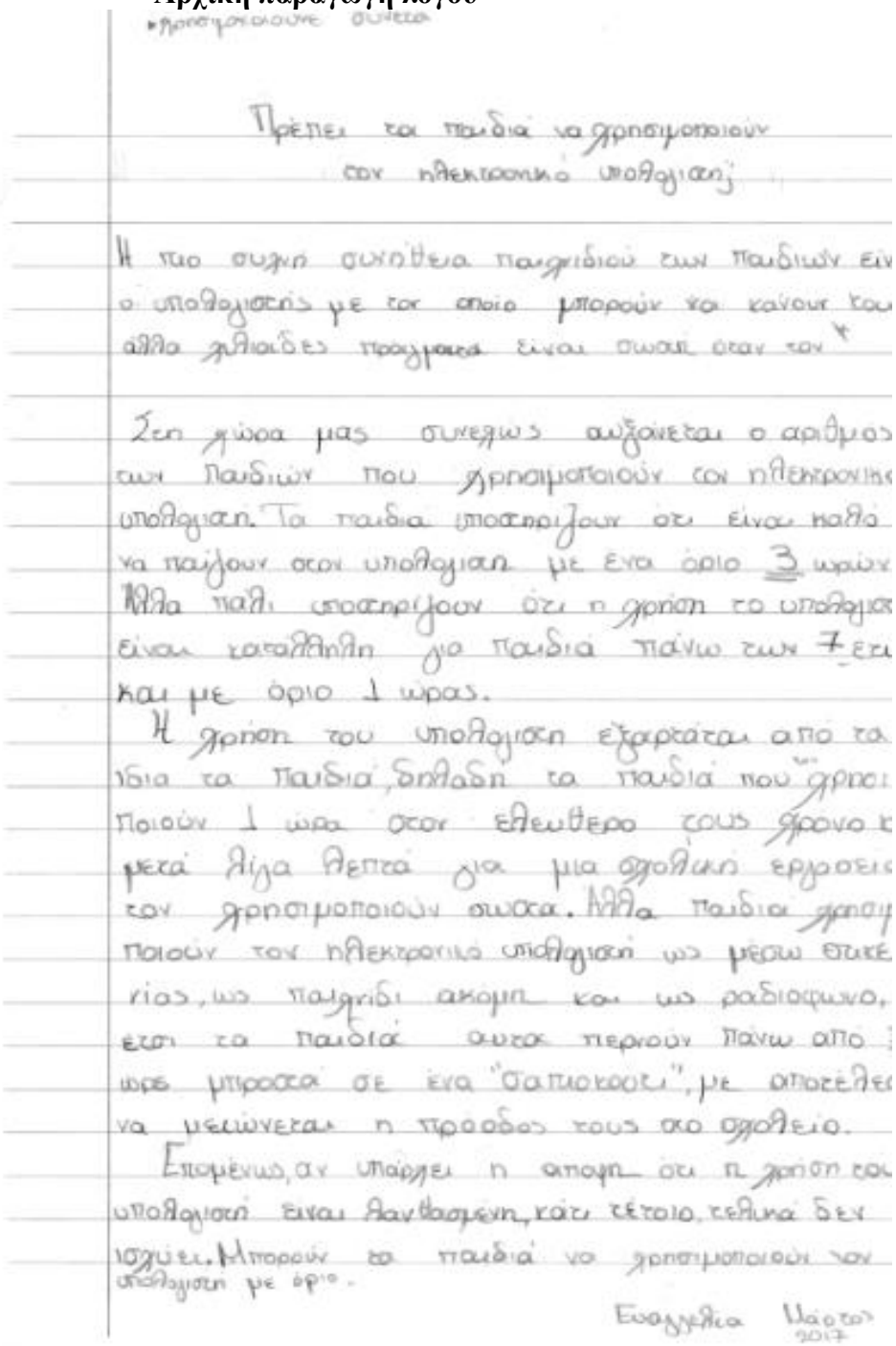

Πρέπει τα παιδιά να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή

Η πιο συχνή συνήθεια παιχνιδιού των παιδιών είν ο υπολογιστής με τον οποίο μπορούν να κάνουν του άλλα χιλιάδες προγράμματα είναι σωστό όταν τον

Στη χώρα μας συνεχώς αυξάνεται ο αριθμος των παιδιών που χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικ υπολογιστή. Τα παιδια υποστηριζουν ότι είναι καλό να παίζουν στον υπολογιστη με ένα όριο 3 ωρών Άλλα πάλι υποστηριζουν ότι η χρηση του υπολογιστ είναι καταλληλη για παιδιά πάνω των 7 ετ και με όριο 1 ώρας.

Η χρηση του υπολογιστη εξαρτάται από τα ιδια τα παιδιά, δηλαδη τα παιδιά που χρησι ποιούν 1 ώρα στον ελευθερο τους χρονο κ μετά λίγα λεπτά για μια σχολικη εργασία τον χρησιμοποιούν σωστα. Άλλα παιδια χρησι ποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ως μέσω ψυχα ριας, ως παιχνιδι ακομη και ως ραδιοφωνο. Έτσι τα παιδιά αυτοι περνούν πάνω από ώρες μπροστα σε ένα "σαπιοκουτι", με αποτελε να μειώνεται η πρόοδος τους στο σχολειο.

Επομένως, αν υπάρχει η ανάγκη ότι η χρηση του υπολογιστη είναι λογικη, κάτι τέτοιο, τελικα δεν ισχυει. Μπορούν τα παιδιά να χρησιμοποιούν τον υπολογιστη με όριο.

Ευαγγελία Μάρτης 2017

Τελική παραγωγή λόγου

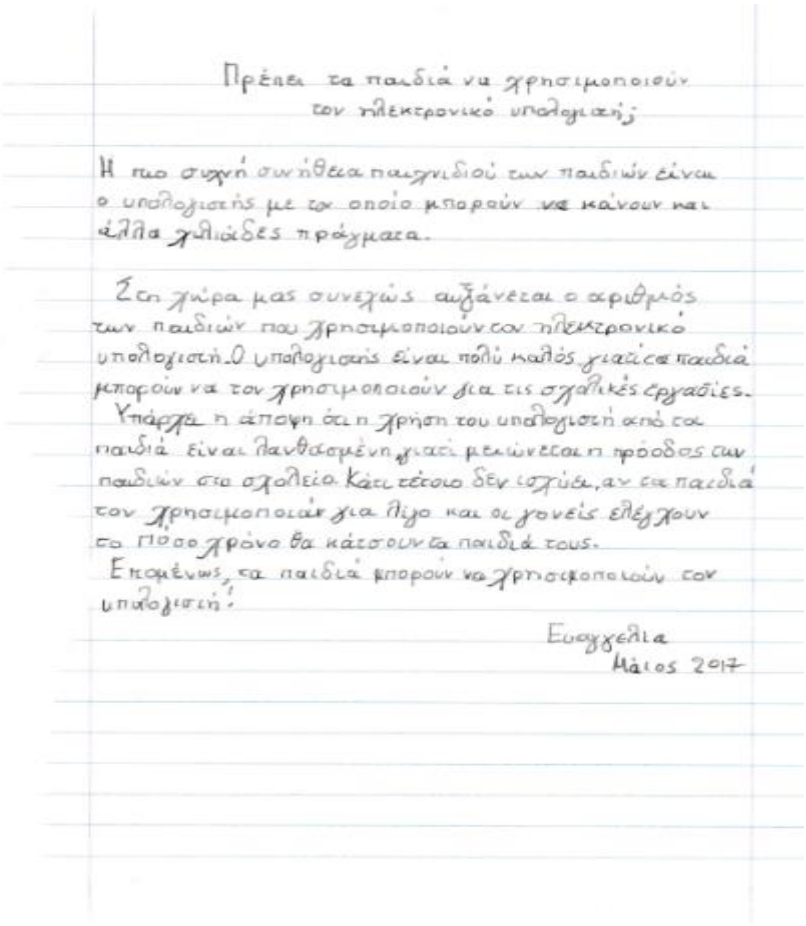

Πρέπει τα παιδιά να χρησιμοποιούν
τον ηλεκτρονικό υπολογιστή;

Η πιο συχνή συνήθεια παιχνιδιού των παιδιών είναι
ο υπολογιστής με τον οποίο μπορούν να κάνουν και
άλλα χιλιάδες πράγματα.

Στη χώρα μας συνεχώς αυξάνεται ο αριθμός
των παιδιών που χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό
υπολογιστή. Ο υπολογιστής είναι πολύ καλός γιατί τα παιδιά
μπορούν να τον χρησιμοποιούν για τις σχολικές εργασίες.
Υπάρχει η άποψη ότι η χρήση του υπολογιστή από τα
παιδιά είναι λανθασμένη γιατί μειώνεται η πρόοδος των
παιδιών στο σχολείο. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει, αν τα παιδιά
τον χρησιμοποιούν για λίγο και οι γονείς ελέγχουν
το πόσο χρόνο θα κάτσουν τα παιδιά τους.
Επομένως, τα παιδιά μπορούν να χρησιμοποιούν τον
υπολογιστή!

Ευαγγελία
Μάιος 2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	3
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	4
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	3	3
Συνοχή	2	4

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 3
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 7

Μαθητής 8

Αρχική παραγωγή λόγου

Όχι στην χρήση υπολογιστή;

Πιστεύω ότι πρέπει να γίνεται χρήση υπολογιστ σε μικρά παιδιά μόνο για πληροφορίες ή τουλάχιστον μιση με μια ώρα το πολύ γιατί ο υπολογιστής εκτός από καλό κάνει και κακό ανά λόγο με τη χρήση του.

[redacted]

Συγκεκριμένα ο υπολογιστής ή το διαδίκτυο μπορούν να σε βοηθήσουν σε μερικά πράγματα ή και να σε διασκεδάσουν αλλά δεν πρέπει να κάθεσε στον υπολογιστή το περισσότερο από μιάμιση ώρα. Καθώς και δεν θα πρέπει να μπαίνεις σε "site" που δεν γνωρίζεις γιατί μπορεί να σε κάτι που δεν είναι για την ηλικία σου π.χ μια ταινία που είναι τρομοκτικη και μπορεί να σου δημιουργήσει εφιάλτες. Δηλαδή από όλα αυτά καταλαβαίνουμε ότι εάν προσέχεις σε ποιά "site" μπαίνεις για να παίξεις ή να αναζητήσεις και να ασχολείσαι με τον υπολογιστή ελάχιστα ή και λίγη ώρα.

Τέλος ήθελα να αναφέρω δύο πράγματα. Πρώτον εάν θέλεις να μπεις σε κάποιο "site" μπορείς να το πεις στο πατέρα ή μητέρα για να το κοιτάξουν για την ασφάλεια σου. Δεύτερον ήθελα να πω ότι οι πολλές ώρες στον υπολογιστή μπορουν να σου δημιουργήσουν προβλήματα στα μάτια π.χ να τυφλωθείς αλλά και να πάθει κάτι ο εγκεφαλός σου π.χ. να χαζέψει.

Γιώργος Παπαδαρίδης | Φλώρινα | 21/3/2017 |

Τελική παραγωγή λόγου

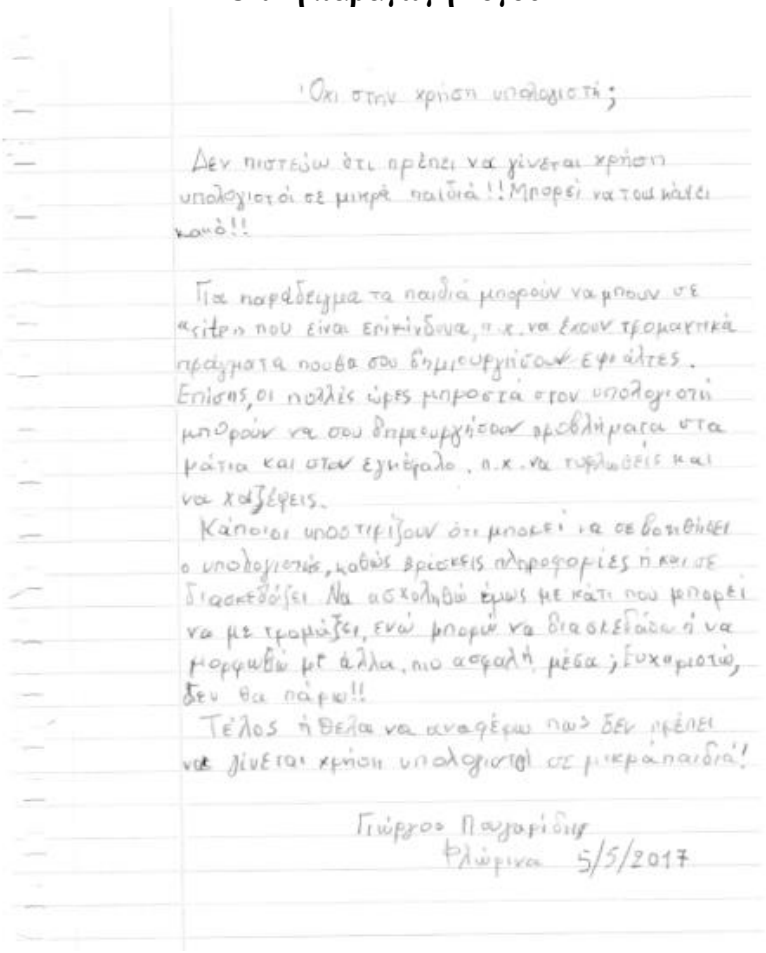

Όχι στην χρήση υπολογιστή;

Δεν πιστεύω ότι πρέπει να γίνεται χρήση υπολογιστή σε μικρά παιδιά!! Μπορεί να τους κάνει κακό!!

Για παράδειγμα τα παιδιά μπορούν να μπουν σε «site» που είναι επικίνδυνα, π.χ. να έχουν τρομακτικά πράγματα πουθά σου δημιουργούν εφιάλτες. Επίσης, οι πολλές ώρες μπροστά στον υπολογιστή μπορούν να σου δημιουργήσουν προβλήματα στα μάτια και στον εγκέφαλο, π.χ. να τυφλωθείς και να χαζέψεις.

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι μπορεί να σε βοηθήσει ο υπολογιστής, καθώς βρίσκεις πληροφορίες ή και σε διασκεδάζει. Να ασχοληθώ έρως με κάτι που μπορεί να με τρομάξει, ενώ μπορώ να διασκεδάσω ή να μορφωθώ με άλλα, πιο ασφαλή μέσα; Ευχαριστώ, δεν θα πάρω!!

Τέλος ήθελα να αναφέρω πως δεν πρέπει να γίνεται χρήση υπολογιστή σε μικρά παιδιά!

Γιώργος Παγαρίδης
Φλώρινα 5/5/2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	3	4
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	3
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	3	3
Συνοχή	2	5

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 3
Τελική βαθμολογία μαθητή: 8

Μαθήτρια 9

Ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής

Η επαφή των παιδιών με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, θεωρώ πως πρέπει τα παιδιά να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή αλλά με μέτρο, γιατί μπορούν να βρουν πληροφορίες, να ψυχαγωγηθούν και να διασκεδάσουν.

Όμως υπάρχουν και τα ελαττώματα του υπολογιστή, με τον πολύ χρόνο έχουμε αδιαφορία, με αποτέλεσμα να πρέπει να κάνουν χωρίς.

Επίσης κάποια παιδιά παίζουν παιχνίδια με βία και βλέπουν ακατάλληλα προγράμματα θα ήταν λοιπόν καλύτερο οι γονείς να βλέπουν τα παιδιά.

Βάλλα Μαρίνα
2/3/2017

Τελική παραγωγή λόγου

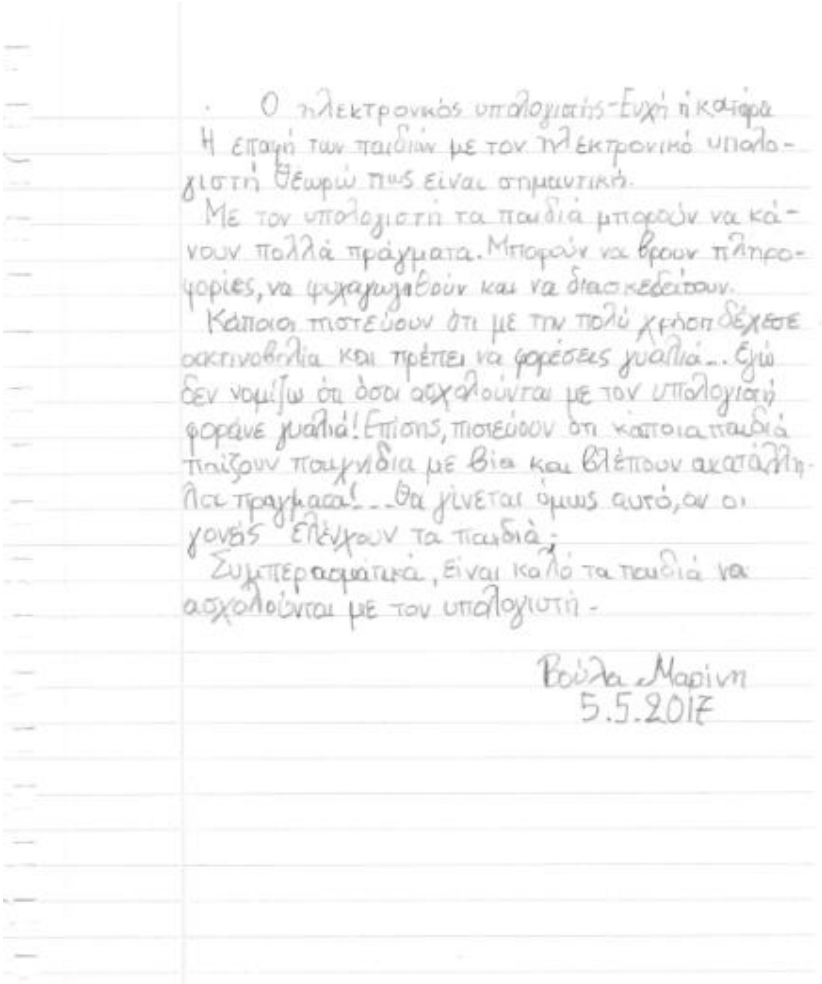

Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής - Ενχή ή κατάρα

Η επαφή των παιδιών με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή θεωρώ πως είναι σημαντική.

Με τον υπολογιστή τα παιδιά μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα. Μπορούν να βρουν πληροφορίες, να ψυχαγωγηθούν και να διασκεδάσουν.

Κάποιοι πιστεύουν ότι με την πολύ χρήση δέχεσε ακτινοβολία και πρέπει να φορέσεις γυαλιά... Εγώ δεν νομίζω ότι όσοι ασχολούνται με τον υπολογιστή φοράνε γυαλιά! Επίσης, πιστεύουν ότι κάποια παιδιά παίζουν παιχνίδια με βία και βλέπουν ακατάλληλα πραγματα!... Θα γίνεται όμως αυτό, αν οι γονείς επέλεγχουν τα παιδιά.

Συμπερασματικά, είναι καλό τα παιδιά να ασχολούνται με τον υπολογιστή.

Βούλα Μαρίνη
5.5.2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	4	4
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	4
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	2	4
Συνοχή	3	5

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 3
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 9

Μαθήτρια 10

Αρχική παραγωγή λόγου

Ηλεκτρονικό παιχνίδι

Το τελευταίο καιρό το πιο μεγάλο θέμα για τους γονείς είναι η εξάρτηση των παιδιών τους από τα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Τις τελευταίες μέρες όλο και περισσότερα παιδιά μαθαίνουν να χρησιμοποιούν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και τους υπολογιστές. Το πρόβλημα όμως είναι ότι και τόσα περισσότερα παιδιά αρχίζουν να εξαρτώνται από αυτά σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες. Δεν είναι πλέον αρκετά τα παιδιά που χρησιμοποιούν τα παιχνίδια των υπολογιστών για 10-20 λεπτά την ημέρα.

Εγώ, λοιπόν πιστεύω ότι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια δεν είναι βλαβερά, αν τα χρησιμοποιούμε με μέτρο και κάνουν σωστή χρήση. Αν όμως δεν ξέρουν το μέτρο και πως να σταματήσουν τότε μπορεί να υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις.

Επομένως πρέπει να εξαρτώνται αυτά από εμάς και όχι εμείς από αυτά!

Μαρία-Χριστίνα.
21-3-11.

Τελική παραγωγή λόγου

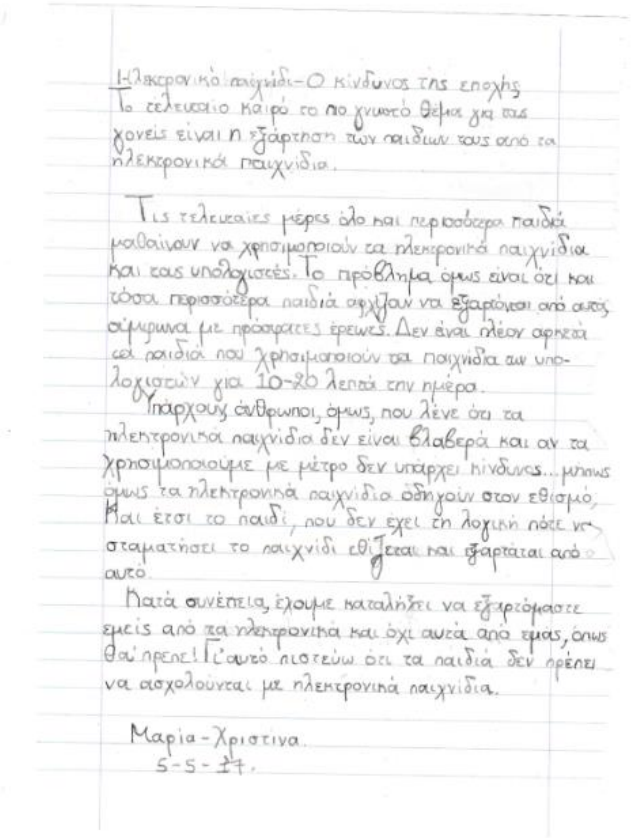

Ηλεκτρονικό παιχνίδι - Ο κίνδυνος της εποχής

Το τελευταίο καιρό το πιο γνωστό θέμα για τους γονείς είναι η εξάρτηση των παιδιών τους από τα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Τις τελευταίες μέρες όλο και περισσότερα παιδιά μαθαίνουν να χρησιμοποιούν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και τους υπολογιστές. Το πρόβλημα όμως είναι ότι και τόσα περισσότερα παιδιά αρχίζουν να εξαρτώνται από αυτούς σίγουρα με πρόσφατες έρευνες. Δεν είναι πλέον σπάνια τα παιδιά που χρησιμοποιούν τα παιχνίδια αν υπολογιστών για 10-20 λεπτά την ημέρα.

Υπάρχουν άνθρωποι, όμως, που λένε ότι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια δεν είναι βλαβερά και αν τα χρησιμοποιούμε με μέτρο δεν υπάρχει κίνδυνος... μόνο όμως τα ηλεκτρονικά παιχνίδια οδηγούν στον εθισμό. Και έτσι το παιδί, που δεν έχει τη λογική πότε να σταματήσει το παιχνίδι εθίζεται και εξαρτάται από αυτό.

Κατά συνέπεια, έχουμε καταλήξει να εξαρτόμαστε εμείς από τα ηλεκτρονικά και όχι αυτά από εμάς, όπως θα 'πρεπε! Γι' αυτό πιστεύω ότι τα παιδιά δεν πρέπει να ασχολούνται με ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Μαρία-Χριστίνα.
5-5-14.

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	5
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	3
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	5
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	4	5
Συνοχή	3	6

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 3
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 9

Μαθητής 11

Αρχική παραγωγή λόγου

Ναι ή όχι στον υπολογιστή;

Ο υπολογιστής είναι μια ηλεκτρονική συσκευή που έχουμε σχεδόν όλοι στο σπίτι μας. Τον χρησιμοποιούν μικροί μεγάλοι για διάφορους λόγους.

Στη χώρα μας συνήθως οι πιο πολλοί που τον χρησιμοποιούν είναι οι έφηβοι. Οι έφηβοι κάθονται μες στις ώρες στον υπολογιστή τους παίζοντας παιχνίδια ή μιλώντας με τους φίλους τους μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter κλπ). Με αυτόν τον τρόπο οι έφηβοι παραμελούν τα μαθήματά τους για τα σχολεία. Τα παιδιά συνήθως χρησιμοποιούν τους υπολογιστές για τις σχολικές τους εργασίες μόνο χωρίς δίν είχαν ολοένα χρόνο. Πιστεύω πως άλλοι πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή με μέτρο και συνεχώς μόνο όταν τον χρειάζονται.

Τα πλεονεκτήματα του υπολογιστή πιστεύω πως είναι αρκετά. Μου από τον υπολογιστή μπορείς να μάθεις αρκετά σχετικά με θέματα που σε ενδιαφέρουν. Ρωτά τη γνώμη μου αυτό είναι πολ. καλό ιδιαίτερα για τους μαθητές. Επίσης μέσω από τον υπολογιστή μπορείς να παίξεις διάφορα παιχνίδια. Αυτά βοηθούν τους μαθητές ώστε να χαλαρώσουν και να ξεφύγουν από τα διαβάσματα έστω και για λίγο. Όπως ο υπολογιστής έχει αρκετά μειονεκτήματα. Αν κάθεσαι στον υπολογιστή μη τις ώρες μπορεί ν' αποκτήσεις αλλοιώσεις στον εγκέφαλο. Επίσης σε παραμελάει ίσως φοιτητής σε ανοτόλλλες ιεραρχίες.

Πιστεύω πως ο υπολογιστής πρέπει να χρησιμοποιείται με μέτρο και σωστά. Ο υπολογιστής κατά τη γνώμη μου δεν είναι ούτε καλός ούτε κακός. Όλα αυτά εξαρτώνται από τη χρήση του.

Ιάσονας Κοσκοράς 2017

Τελική παραγωγή λόγου

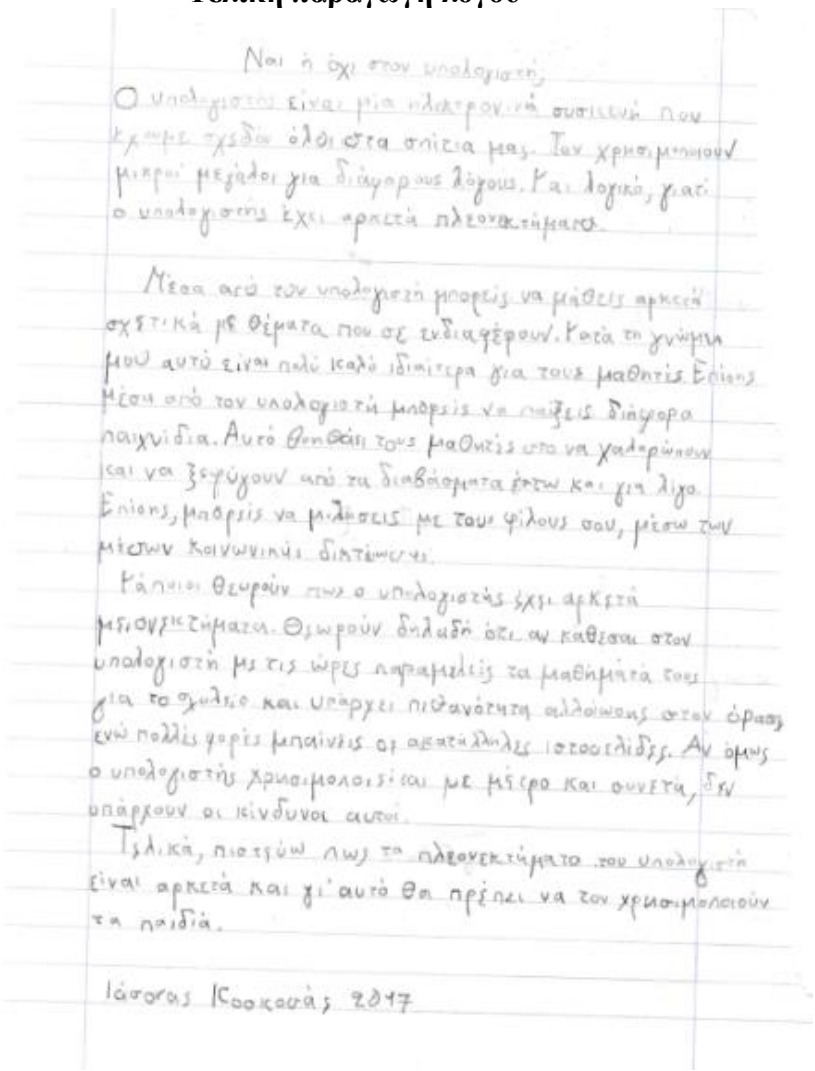

Ναι ή όχι στον υπολογιστή;

Ο υπολογιστής είναι μια ηλεκτρονική συσκευή που κρατάμε σχεδόν όλοι στα σπίτια μας. Τον χρησιμοποιούν μικροί μεγάλοι για διάφορους λόγους. Και λογικά, γιατί ο υπολογιστής έχει αρκετά πλεονεκτήματα.

Μέσα από τον υπολογιστή μπορείς να μάθεις αρκετά σχετικά με θέματα που σε ενδιαφέρουν. Κατά τη γνώμη μου αυτό είναι πολύ καλό ιδιαίτερα για τους μαθητές. Επίσης μέσω από τον υπολογιστή μπορείς να παίξεις διάφορα παιχνίδια. Αυτό βοηθάει τους μαθητές στο να χαλαρώνουν και να ξεφύγουν από τα διαβάσματα έστω και για λίγο. Επίσης, μπορείς να μιλήσεις με τους φίλους σου, μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Κάποιοι θεωρούν πως ο υπολογιστής έχει αρκετά μειονεκτήματα. Θεωρούν δηλαδή ότι αν κάθεται στον υπολογιστή με τις ώρες παραμελείς τα μαθήματά σου για το σχολείο και υπάρχει πιθανότητα αλλοίωσης στην όραση ενώ πολλές φορές μπαίνεις σε ακατάλληλες ιστοσελίδες. Αν όμως ο υπολογιστής χρησιμοποιείται με μέτρο και συνέτα, δεν υπάρχουν οι κίνδυνοι αυτοί.

Τελικά, πιστεύω πως τα πλεονεκτήματα του υπολογιστή είναι αρκετά και γι' αυτό θα πρέπει να τον χρησιμοποιούν τα παιδιά.

Ιάσονας Κοσκοσά; 2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	4
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	6
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	4
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	3	3
Συνοχή	3	5

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 3
Τελική βαθμολογία μαθητή: 8

Μαθήτρια 12

Αρχική παραγωγή λόγου

Πρέπει να χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή;

Τα παιδιά πρέπει να χρησιμοποιούν τους υπολογιστές συνεχώς με μέτρο

Τα σημερινά παιδιά ασχολούνται στον ελεύθερο χρόνο τους με τον υπολογιστή ενώ μπορούν να διαβάσουν ένα βιβλίο ή να παίξουν έξω.
Ο υπολογιστής έχει πολλά πλεονεκτήματα αλλά και μειονεκτήματα. Ο υπολογιστής μας δίνει πληροφορίες γρηγορότερα αλλά μπορούμε μερικές φορές να χάσουμε και τα βιβλία αλλά τα βιβλία χρειάζεται φορές χάνουμε για να θέλεις τις πληροφορίες που χρειάζεσαι. Κάποιος λοιπόν είναι ενάντια μέσα στον υπολογιστή και αυτά τα θέματα.
Συμφώνως, ο υπολογιστής είναι πολύτιμος χρήσιμος αλλά μπορούμε να χρησιμοποιούμε κάτι άλλο. Άρα συμπεραίνουμε ότι πρέπει να χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή με μέτρο

Γιάννα Σ. 21-3-17

Τελική παραγωγή λόγου

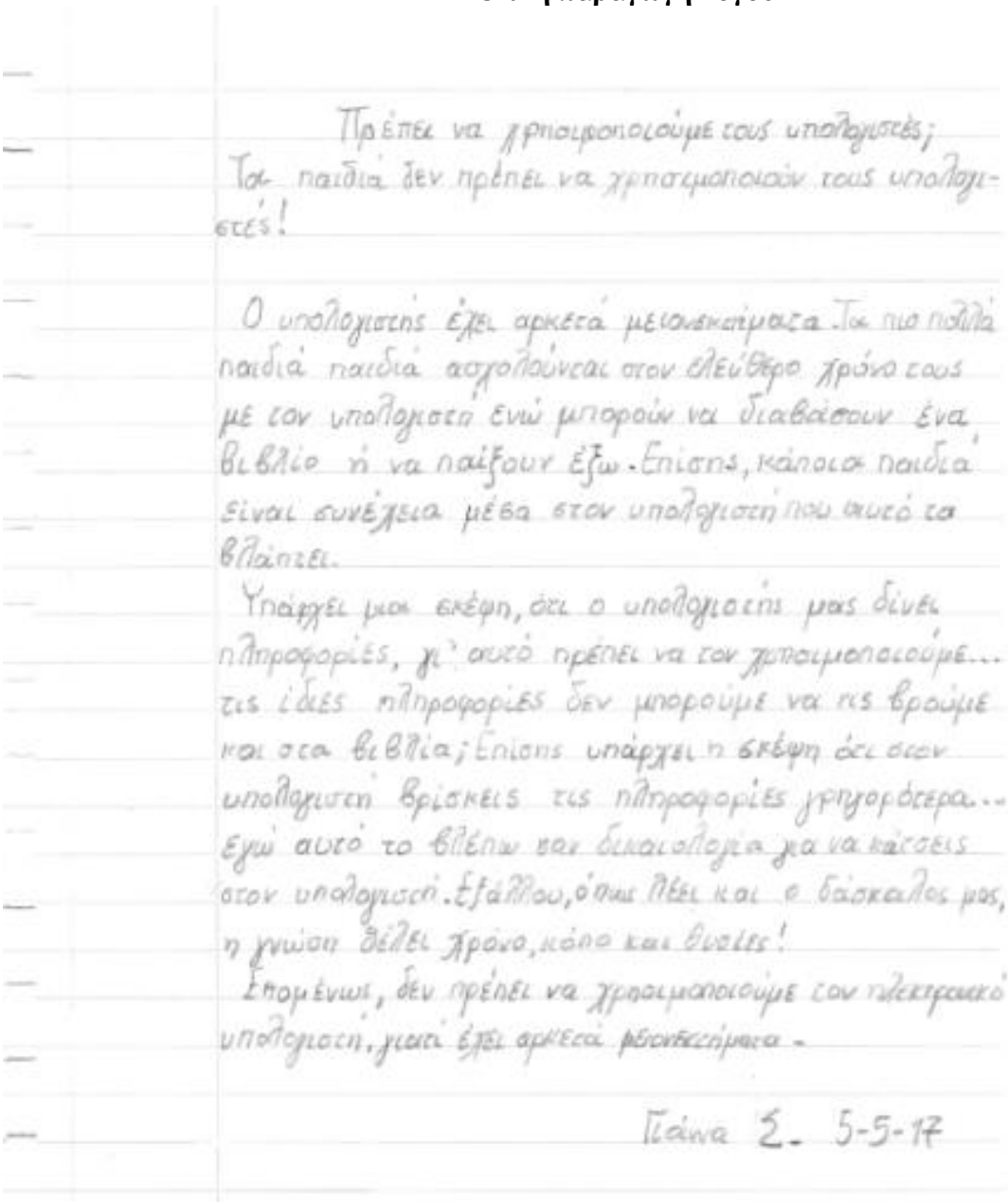

Πρέπει να χρησιμοποιούμε τους υπολογιστές;
Τα παιδιά δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τους υπολογιστές!

Ο υπολογιστής έχει αρκετά μειονεκτήματα. Τα πιο πολλά παιδιά παιδιά ασχολούνται στον ελεύθερο χρόνο τους με τον υπολογιστή ενώ μπορούν να διαβάσουν ένα βιβλίο ή να παίξουν έξω. Επίσης, κάποια παιδιά είναι συνέχεια μέσα στον υπολογιστή που αυτό τα βλάπτει.

Υπάρχει μια εκφρ, ότι ο υπολογιστής μας δίνει πληροφορίες, γι' αυτό πρέπει να τον χρησιμοποιούμε... τις ίδιες πληροφορίες δεν μπορούμε να τις βρούμε και στα βιβλία; Επίσης υπάρχει η εκφρ ότι στον υπολογιστή βρίσκεις τις πληροφορίες γρηγορότερα... εγώ αυτό το βλέπω σαν δικαιολογία για να κάτσεις στον υπολογιστή. Εξάλλου, όπως λέει και ο δάσκαλος μας, η γνώση θέλει χρόνο, κόπο και δυσκολίες!

Επομένως, δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, γιατί έχει αρκετά μειονεκτήματα.

Πάνια Σ. 5-5-17

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	3
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	5
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	5	5
Συνοχή	1	5

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 3
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 8

Μαθητής 13

Αρχική παραγωγή λόγου

Τα παιδιά παίζουν στα ηλεκτρονικά

Τα παιδιά πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή αλλά όχι απεριόριστα. Δηλαδή να τον χρησιμοποιούν από μισή ώρα έως μιάμισι ώρα.

Επίσης καλό θα ήταν να μην παίζουν καθόλου στον υπολογιστή και να περνάνε την ώρα τους με άλλα πράγματα π.χ. να βγαίνουν έξω, να παίζουν ποδόσφαιρο με τους φίλους τους. Και να κάνουν βόλτες.

Πάντως εγώ πιστεύω, πως καλό θα ήταν αφού τους αρέσει τόσο πολύ να παίζουν μία ώρα την μέρα.

Αλέξης Νούκος

Τελική παραγωγή λόγου

Πρέπει τα παιδιά να παίζουν στον υπολογιστή

Τα παιδιά δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή!

Αν δεν χρησιμοποιούν τον υπολογιστή, μπορούν να κάνουν διάφορα πράγματα, όπως π.χ. να βγαίνουν με τους φίλους τους και να κάνουν βόλτες.

Έτσι, εγώ πιστεύω, πως δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή, γιατί χάνουν την ευκαιρία να κάνουν άλλα, πιο ενδιαφέροντα πράγματα.

Αλέξης Νούκος
05 Μαΐου 2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	3
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	4
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	1
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	3	3
Συνοχή	2	4

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 3
Τελική βαθμολογία μαθητή: 6

Μαθητής 14

Αρχική παραγωγή λόγου

Οι υπολογιστές

Μια μεγάλη συζήτηση γίνεται για το αν πρέπει ή αν δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ο υπολογιστής από τα παιδιά. Εγώ νομίζω ότι οι υπολογιστές πρέπει να χρησιμοποιούνται απ' όλους, αλλά με μέτρο.

Κάποιοι θεωρούν ότι τα παιδιά τους πρέπει να χρησιμοποιούν τους υπολογιστές για ψυχαγωγία. Άλλοι λένε ότι τα παιδιά τους δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή γιατί έχει ακτινοβολία και αυτό επηρεάζει τον εγκέφαλό τους. Όμως εάν τον χρησιμοποιούν με μέτρο (περίπου μισή ώρα) η ακτινοβολία δεν θα είναι πολύ ισχυρή στον εγκέφαλο τους.

Το συμπέρασμα που βγάλαμε απ' όλα αυτά είναι ότι ο υπολογιστής πρέπει να χρησιμοποιείται απ' όλους με μέτρο.

Νίκος Πουλαριάδης 21/03/2017

Τελική παραγωγή λόγου

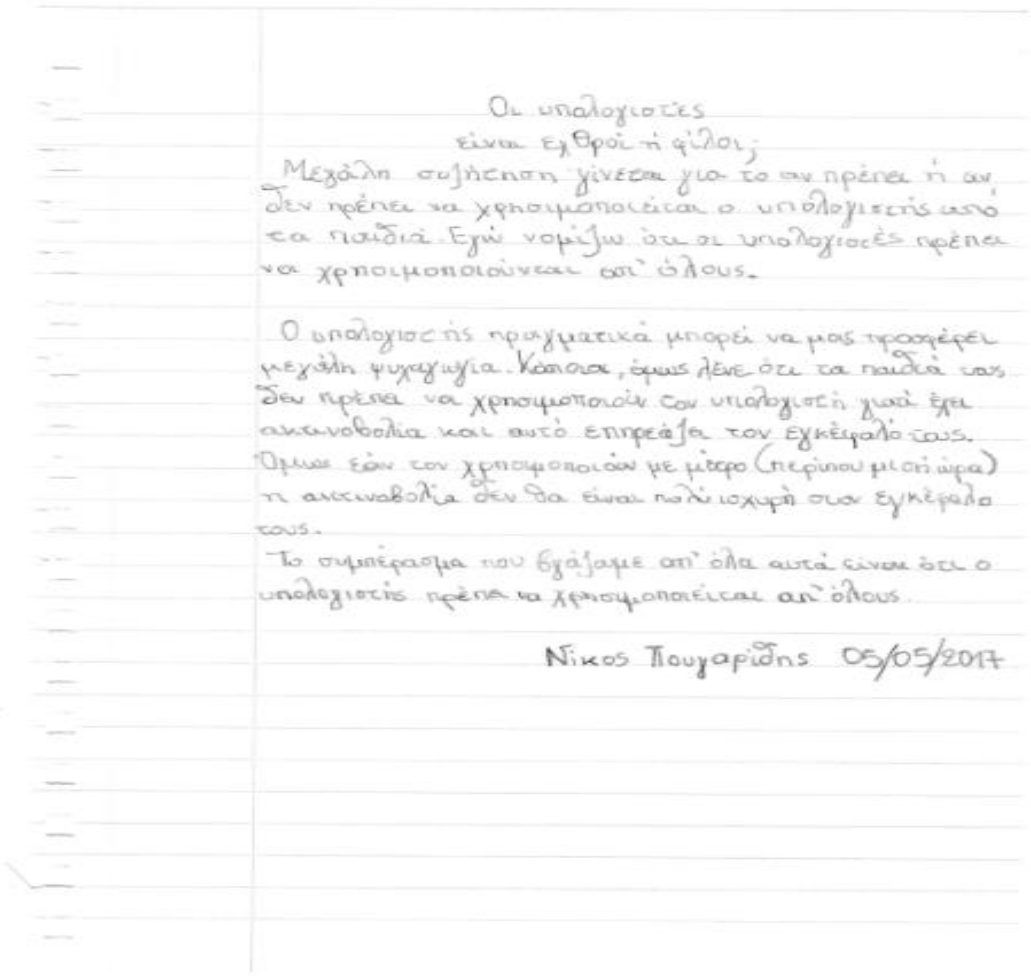

Οι υπολογιστές
είναι εχθροί ή φίλοι;

Μεγάλη συζήτηση γίνεται για το αν πρέπει ή αν δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ο υπολογιστής από τα παιδιά. Εγώ νομίζω ότι οι υπολογιστές πρέπει να χρησιμοποιούνται από όλους.

Ο υπολογιστής πραγματικά μπορεί να μας προσφέρει μεγάλη ψυχαγωγία. Κάποιοι, όμως λένε ότι τα παιδιά τους δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή γιατί έχει ακτινοβολία και αυτό επηρεάζει τον εγκέφαλό τους. Όμως εάν τον χρησιμοποιούν με μέτρο (περίπου μισή ώρα) η ακτινοβολία δεν θα είναι πολύ ισχυρή στον εγκέφαλο τους.

Το συμπέρασμα που βγάζαμε από όλα αυτά είναι ότι ο υπολογιστής πρέπει να χρησιμοποιείται από όλους.

Νίκος Πουγαρίδης 05/05/2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	3	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	3
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	4	4
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	5	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	4	5
Συνοχή	4	6

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 6
Τελική βαθμολογία μαθητή: 8

Μαθητής 15

Αρχική παραγωγή λόγου

Μην κυβερνάστε στον υπολογιστή.

Μέσα Σταματίου

Τον υπολογιστή δεν μπορεί κανείς τα χρησιμοποιούμε για παιχνίδια και τον χρησιμοποιούμε για σπουδαία πράγματα. Δεν μπορεί να καθόμαστε πολλές ώρες μπροστά μόνο σε ένα πράγμα χωρίς κάτι άλλο. Δηλαδή καταλαβαίνετε πολύ σε μια πολύ τεράστια, θα σκοτώνεστε, και άλλα πολλά.

Τον υπολογιστή θα τον χρησιμοποιούμε για σχολικές εργασίες, γιατί μας βοηθάει πολύ εμείς όχι για σκοπιές. Όποιος δεν μπορεί τα παιδιά γιατί δίνει τα μάτια κάτι σε ένα χαλάει.

Τελική παραγωγή λόγου

Μην καθόμαστε στον υπολογιστή

Τον υπολογιστή θα πρέπει να τον χρησιμοποιούμε. Αν καθόμαστε πολύ θα μας πονάει το κεφάλι, θα αναπτύξουμε, και άλλα πολλά.
Κάποιοι λένε ότι μπορούμε να τον χρησιμοποιούμε για πληροφορίες και σχολικές εργασίες. Αυτό όμως μπορούμε να τα βρούμε και σε άλλες πηγές, που δε θα μας δημιουργούν προβλήματα.
Δεν πρέπει να καθόμαστε σε ένα χωρίς!

Μαξιμος Σ. εμανόπολος
05 Μαΐου

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	3
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	3
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	2	4
Συνοχή	1	4

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 2
Τελική βαθμολογία μαθητή: 7

Μαθήτρια 16

Αρχική παραγωγή λόγου

Ο Η/Υ φταίει ή δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από παιδιά;

Τα παιδιά σήμερα τα τελευταία χρόνια έχουν εξελιχθεί σε πολλαπλούς πυρήνες και τάσεις στον ο/υ.

Το internet έχει διάφορες ιστοσελίδες με παιχνίδια ή σε γονείς που παρακολουθούν τα παιδιά και έτσι βλέπουν για πολλές ώρες βιντεάκια στον εαυτό του υπολογιστή χωρίς να καταλαβαίνουν ότι κάνουν κακό στον εαυτό τους και όχι μόνο να ξέρουν ότι ο υπολογιστής επιβάλλει πολύ περισσότερη ακτινοβολία από τη τηλεόραση και έτσι εξαιτίας του μπορεί να χαλάσουν τα βλέφαρά τους.

Δεύτερο υπάρχει και η καλή πλευρά του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Μέσα του μπορείς να βρεις πολλούς πληροφορίες για όλα. Είναι πηγή πληροφοριών και βοηθάει στις εργασίες του σχολείου. Υπάρχουν βιβλία που υπάρχουν και εκπαιδευτικές εφαρμογές που βοηθάει τα παιδιά να μάθουν και να κατανοούν καλύτερα κάποια πράγματα.

Η χρήση του υπολογιστή από τα παιδιά δεν πρέπει να ξεπερνάει τη μισή ώρα.

Λένα Γραική

Τελική παραγωγή λόγου

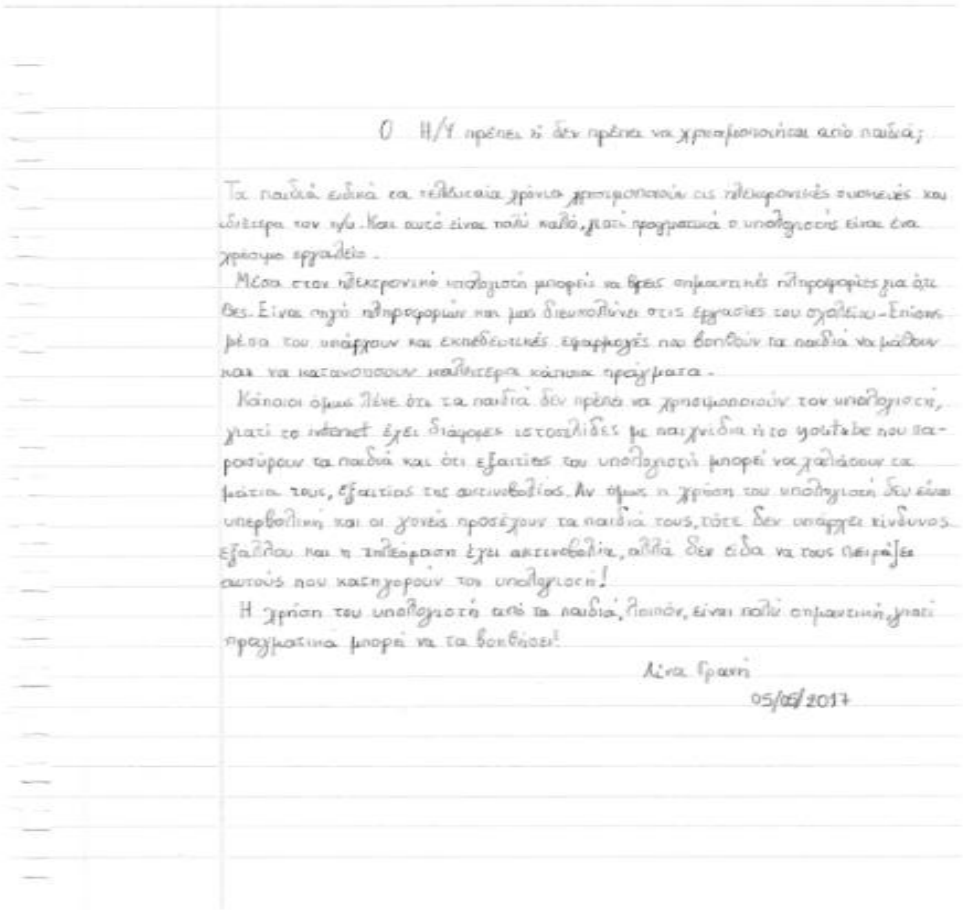

Ο Η/Υ πρέπει ή δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από παιδιά;

Τα παιδιά σήμερα τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές και ιδίως τον η/υ. Και αυτό είναι πολύ καλό, γιατί πραγματικά ο υπολογιστής είναι ένα χρήσιμο εργαλείο.

Μέσα στον ηλεκτρονικό υπολογιστή μπορείς να βρεις σημαντικές πληροφορίες για ότι θες. Είναι πηγή πληροφοριών και μας διευκολύνει στις εργασίες του σχολείου. Επίσης μέσα του υπάρχουν και εκπαιδευτικές εφαρμογές που βοηθούν τα παιδιά να μάθουν και να κατανοήσουν καλύτερα κάποια πράγματα.

Κάποιοι όμως λένε ότι τα παιδιά δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή, γιατί το internet έχει διάφορες ιστοσελίδες με παιχνίδια ή το youtube που παρατούν τα παιδιά και ότι εξαιτίας του υπολογιστή μπορεί να χαλάσουν τα μάτια τους, εξαιτίας της ακτινοβολίας. Αν όμως η χρήση του υπολογιστή δεν είναι υπερβολική και οι γονείς προσέχουν τα παιδιά τους, τότε δεν υπάρχει κίνδυνος. Εξαίρεση και η τηλεόραση έχει ακτινοβολία, αλλά δεν είδα να τους πειράξει αυτούς που κατηγορούν τον υπολογιστή!

Η χρήση του υπολογιστή από τα παιδιά, λοιπόν, είναι πολύ σημαντική, γιατί πραγματικά μπορεί να τα βοηθήσει!

Λένα Γραική

05/05/2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	5
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	5
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	6
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	3	5
Συνοχή	4	5

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 3
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 9

Μαθήτρια 17

Αρχική παραγωγή λόγου

Πρέπει τα παιδιά να παίζουν υπολογιστή;

Η πιο μεγάλη ενέργεια των παιδιών είναι ο υπολογιστής αλλά αφήνει το παιδί μια ώρα έξω;

Όλοι ξέρουμε ότι σε μέρες η πιο διασκεδαστική ασχολία των παιδιών είναι λίγη ώρα στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Το να διασκεδάσει το παιδί λίγη ώρα μπροστά από μια οθόνη δεν είναι βλαβερό αλλά γίνεται συνέχεια.

Στις μεγαλύτερες πόλεις οι γονείς παίρνουν πολλές ώρες στο διαδίκτυο σε συνομιλίες και παιχνίδια. Ας τα πάρουμε με την σειρά. Το διαδίκτυο κρύβει πολλές παγίδες, διάφορους ιούς και πρόσβαση σε προσωπικά αρχεία. Οι συνομιλίες είναι εξίσου επικίνδυνες αφού σε περισσότερες φορές τα παιδιά επικοινωνούν με αγνώστους παραλήπτες και τα παιχνίδια ένα σε διασκεδάζουν, σε εθίζουν.

Μελέτες έδειξαν ότι τα παιδιά τα οποία περνούν πολλές ώρες μπροστά από μία οθόνη, δημιουργούν έναν δικό τους ψηφιακό κόσμο και δεν έχουν αντίληψη της πραγματικότητας.

Επομένως το συμπέρασμα είναι ότι τα παιδιά πρέπει να διασκεδάζουν συνέχεια μπροστά στον υπολογιστή αφού μειώνεται το IQ τους

→ από την άλλη σελίδα το ονομα

Ζαφειρίνη Ελευθερία, Καθηρία
Σχολική εφημερίδα 6η Δημοτικού
Σχολείου Φλωρίνας, Δε2, 21/3/17

Τελική παραγωγή λόγου

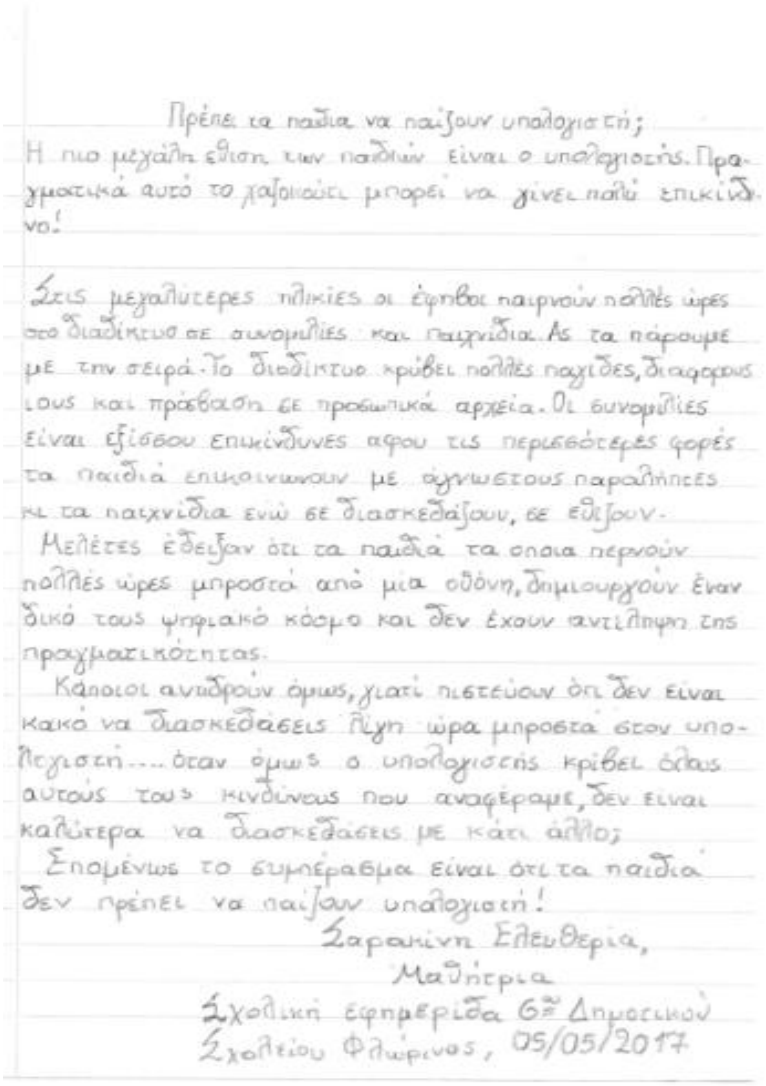

Πρέπει τα παιδιά να παίζουν υπολογιστή;

Η πιο μεγάλη ενέργεια των παιδιών είναι ο υπολογιστής. Πραγματικά αυτό το χαβαλέ μπορεί να γίνει πολύ επικίνδυνο!

Στις μεγαλύτερες ηλικίες οι έφηβοι παίρνουν πολλές ώρες στο διαδίκτυο σε συνομιλίες και παιχνίδια. Ας τα πάρουμε με την σειρά. Το διαδίκτυο κρύβει πολλές παγίδες, διαφόρους ιούς και πρόσβαση σε προσωπικά αρχεία. Οι συνομιλίες είναι εξίσου επικίνδυνες αφού τις περισσότερες φορές τα παιδιά επικοινωνούν με άγνωστους παραλήπτες κι τα παιχνίδια ενώ σε διασκεδάζουν, σε εθίζουν.

Μελέτες έδειξαν ότι τα παιδιά τα οποία περνούν πολλές ώρες μπροστά από μία οθόνη, δημιουργούν έναν δικό τους ψηφιακό κόσμο και δεν έχουν αντίληψη της πραγματικότητας.

Κάποιοι αντιδρούν όμως, γιατί πιστεύουν ότι δεν είναι κακό να διασκεδάσεις πίγη ώρα μπροστά στον υπολογιστή.... όταν όμως ο υπολογιστής κρύβει όλους αυτούς τους κινδύνους που αναφέραμε, δεν είναι καλύτερα να διασκεδάσεις με κάτι άλλο;

Επομένως το συμπέρασμα είναι ότι τα παιδιά δεν πρέπει να παίζουν υπολογιστή!

Σαρακίνη Ελευθερία,
Μαθήτρια
Σχολική εφημερίδα 6ου Δημοτικού
Σχολείου Φλωρίνας, 05/05/2017

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθήτριας πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθήτριας μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	1	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	1	6
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	1	4
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	4
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	5	5
Συνοχή	3	5

Αρχική βαθμολογία μαθήτριας: 3
Τελική βαθμολογία μαθήτριας: 8

Μαθητής 18

Αρχική παραγωγή λόγου

Υπολογιστές

Οι υπολογιστές μας έχουν βοηθήσει σε πολλά πράγματα στην καθημερινότητά μας. Υπάρχουν, πλατυοθόνες και μεγαθόνες.

Πρώτα απ' όλα οι υπολογιστές βοηθούν να επικοινωνούμε με τους φίλους μας, τους γονείς μας πιο εύκολα. Μπορούμε επίσης να κατεβάσουμε ηλεκτρονικά παιχνίδια, ταινίες και πληροφορίες.
Από την άλλη πλευρά οι υπολογιστές μπορούν να γίνουν μέσο επικινδυνότητας. Κάνουν τους ανθρώπους αντι-κοινωνικούς, επειδή θυμίζουν παιδιά σύνταξης στους υπολογιστές.
Εγώ πιστεύω πως οι υπολογιστές μας έχουν βοηθήσει. Πάρα πολύ γιατί τους έχουμε χρησιμοποιήσει με σωστό τρόπο.

Φίλιππος Αρσενόπουλος
21/3/07

Τελική παραγωγή λόγου

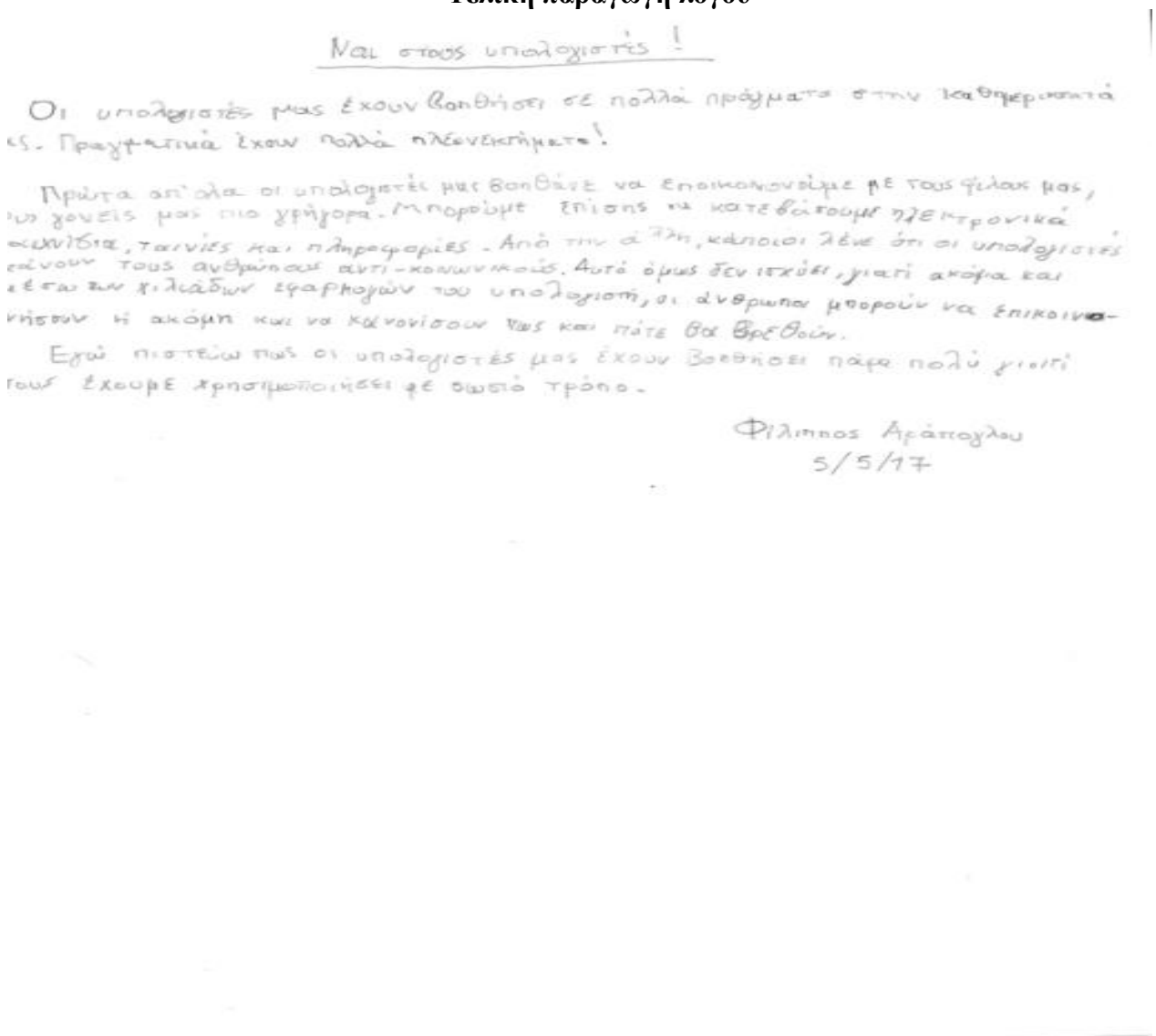

Ναι στους υπολογιστές !

Οι υπολογιστές μας έχουν βοηθήσει σε πολλά πράγματα στην καθημερινότητά μας. Πραγματικά έχουν πολλά πλεονεκτήματα!

Πρώτα απ' όλα οι υπολογιστές μας βοηθάνε να επικοινωνούμε με τους φίλους μας, τους γονείς μας πιο γρήγορα. Μπορούμε επίσης να κατεβάσουμε ηλεκτρονικά παιχνίδια, ταινίες και πληροφορίες. Από την άλλη, κάποιοι λένε ότι οι υπολογιστές κάνουν τους ανθρώπους αντι-κοινωνικούς. Αυτό όμως δεν ισχύει, γιατί ακόμα και με τα χιλιάδων εφαρμογών του υπολογιστή, οι άνθρωποι μπορούν να επικοινωνήσουν ή ακόμη και να κανονίσουν τώρα και πότε θα βρεθούν.

Εγώ πιστεύω πως οι υπολογιστές μας έχουν βοηθήσει πάρα πολύ γιατί τους έχουμε χρησιμοποιήσει με σωστό τρόπο.

Φίλιππος Αράπογλου
5/5/17

Κατηγορίες αναλυτικής βαθμολογίας	Επίδοση μαθητή πριν τις παρεμβάσεις	Επίδοση μαθητή μετά τις παρεμβάσεις
Σαφής άποψη για το θέμα	3	6
Εισαγωγή επιχειρημάτων με αιτιολογικές προτάσεις	3	4
Συμπέρασμα που να ενισχύει την άποψη	4	4
Παρουσίαση και ανασκευή αντίθετων απόψεων	1	4
Δομικά χαρακτηριστικά του άρθρου	5	5
Συνοχή	3	5

Αρχική βαθμολογία μαθητή: 5
Τελική βαθμολογία μαθητή: 8

Τέλος, υπήρξαν και 2 μαθητές, οι οποίοι, όπως προαναφέρθηκε, την ημέρα που πραγματοποιήθηκε η τελική παραγωγή λόγου των μαθητών ήταν απόντες.